
3 1761 07432801 4

JOHANNES DEN DØBER,

en christelig Tragedie

af

J. Fibiger.

Sandelig, siger jeg Eder, iblandt dem,
som ere fødte af Kvinder, er ingen Større
opstanden end Johannes den Døber.
Matth. 7, 11.

KJØBENHAVN.
K. Schønbergs Forlag.
Trykt hos Dederding og Cohen.
1857.

Prolog.

Johannes
sidder i Ørken.

En Seierherre var min Gud,
fra Tidens første Gry sprang ud.
Til Hær at føre er den Herre vant,
men ikke vant at taale,
naar Daarevrimlen i sin Visdom fandt,
man bør om Himlens Uret skraale.

Hvergang Du Sværdet drog imod et Land,
af Folkets Midte tog du dig en Mand
og stilled ham til Grændsevagt.
Han seer dit Sværd, han seer og Sværdets Agt
og støder i sin Lur. Vee da Enhver,
hvem Skraldet ei i Øret skjær;
som ikke siger til sit Husfolk: „Hør!
Guds Varsel brød imod vor Dør.
Kom, lad os høre, hvad vor Gud
har for.“ Ja, hør hans Bud:
„Beholdes røvet Gods imellem Hænder,

„beholdes Løgnens Leflen mellem Tænder,
„da hærger Sværdet Top og Rod,
„de Døve bære Skylden for det meget Blod.“

Men seer Guds Mand, at Sværdet nærmer sig,
og vækker ikke Lurens Skrig;
og Sværdet kommer, faaer sin Føde:
bortreven er da for sin egen Brøde
hver Sjæl, der faldt. Det er en lovlig Bod.
Men Herrens Mand har Skylden for det meget Blod *).

Forfærdeligt at være Herrens Mand!
For tung er Skylden, og for skyldigt er hans Land!
Men du er Gud, du Sværdet drog —

Din Skyld det ikke er, du holdt hvert Ord,
der over Løftets Læber foer.
En Grændsemand du atter dig udtog
at tale til dit Folk Krigslurens Sprog.

(Han synker en Stund hen i Betragtning.)

Du kalder! Tys — der tales om en svunden Tid —
Din Tjener hører! Skrig og Brag af Strid.
O Synets Toner, sære, vilde Toner!
Saa Elskovs Suk, som hver en Jammer soner.
Tal, Herre! Grant mit Øre følger
din Sang henover Tidens Bølger.

Der stod en Ceder paa mit Fjeld,
i Skyggen flød al Frelsens Væld.

---

*) Ezech. 33.

Da kommer Nordens Kjæmpefugl,
slaaer Klo i Løvets fagre Skjul.

Og slæber det til Babels Sump,
der laa mit Træ, en livløs Klump.

Hver Orm kan tære paa dets Saft,
kan skjære Stammens ranke Skaft.

O Israel, hvi sveg du dog din Fader?
Hvi maa jeg sælge dig til den, jeg hader?

Klynk nu og græd, du stakkels Træl,
og skrig: Han glemte Ret og Skjel!

Hvad gav du for et Aandedrag
fra dine Bjerges lyse Tag?

Dog endnu ei hver Kvist gik ud;
jeg plukker dette klare Skud.

Og planter det i Hjemmets Muld.
Det groer — see Kronen underfuld!

Seer, alle Markens Træer! der staaer min Stamme,
et Varetegn, at jeg er end den Samme!

Den Samme som i Tidens Gry
gav alle spæde Ymper Ly.

Men vog i Harm den golde Top,
der kvalte Sæden med sin Krop.

Den Samme som saa mangengang
sad hos dig under Bladehang.

Og løsned i den stille Kveld
med Harpeklang for Hjærtets Væld.
Kom! Atter synge vi de gamle Sange,
saa glemme vi, hvor Tiderne var trange.
Den Samme, ja, hvad andet? Du
og tjenes vil paa samme Viis endnu.
Hvi skulde vel et Hus af gammelt Ry,
hvor end den samme Løn der rækkes,
de samme Klæder, samme Bord der dækkes,
ei finde Svende, i Ungdomskræfter nye,
men graae i Troskab som i Modets Ro?
See her din Svend! Betro
kun ham den samme Gjerning i din Bo,
som da dit arme Folk sidstleden
laa kastet ud paa Heden,
et Aadsel tabt af Hedningørnens Klo.
Hvem tog du da af Folkets Midte ud
til Maal for Straffens Pileskud?

(Han lytter.)

O Synets Toner, smerterige Toner!
Og blide Suk, som hver en Jammer soner!
Tal, Herre! Grant mit Øre følger
din Sang henover Tidens Bølger.
I fire Hundrede og Tredive Døgn,
til Bod for Folkets Lyst og Løgn,
Ezechiel, Guds Tjener graa
med Panden trykt i Støvet laa.

Af Edderskaal Domsenglen bød
ham Tørstens Vand og Hungers Brød.

Guds Rædsler slog imod hans Bryst
som Sø paa Sø mod Karmels Kyst.

Et Tegn paa Vreden og paa Brudd
af Jakobs Hus imod dets Gud.

Hver Dag, han led, et Aar maa Folket lide.
Derefter lysne Naadens Dage blide.

Guds Søn de samme lange Aar
sad hisset i sin Faders Gaard

Med Graad paa Kind, i Dødsens Vee,
mens Jordens drukne Daarer lee.

Hver Skjændsel paa den faldne Jord,
som Spydsod i hans Hjerte foer.

Hver graadig Høst, Dødsenglen nød,
en Vunde i hans Hjærte brød.

Et Offerlam for Haan og Brudd
af Jakobs Hus imod dets Gud.

Hvert Aar, han led, et Aar maa Folket lide,
derefter lysne Naadens Dage blide.

I fire Hundrede og Tredive Aar
laa meiet Høst paa Agerskaar.

Nu Dagen over Juda gryer,
see op, I Galilæas Byer!

I Mænd i Dødens Skyggehvælv,
see op, nu bruser Lysets Elv.

En Frelser fra Guds Frydesal
nedsteg til Vredens Helvedval.

Og Patriarchers Ben i Straalen grønnes,
for hver en Smertens Dag Propheten lønnes.

(Han springer op.)

„For hver en Smertens Dag Propheten lønnes“ —
Jeg lønnes! I hans Haand, der er hans Løn,
en Kongegave dyr og skjøn.

Der staaer han — see, i Himlens Mod!
Hør Ordets Lynslag strider for hans Fod.
Han stiger til sin Faders Borg,
og dulmet er al Zions Sorg.
Et evigt Baal af nye Offre stiger,
Ildsøilens Tegn for alle mørke Riger.
Guds gamle Folk, o see, det beder,
og Præsters Præst, den lykkelige, leder
det sidste Soningsoffer frem —
Gudsfolkets Præst —

(Han grunder.)

O, hvem?
Hvem tog du til din første Mand,
en Enokjæmpe for dit Land,
at tænde Brødens Luttringsbrand,
at lade dette Hav af Synder
bortvelte blidt paa Offerrøgens Hynder?

Siig, siig, hvem vinder Evighedens Pris,
at være Præst paa Melchizedeks Viis?

Fristeren.

Ganger ei Arons største Søn sin Konge næst?
Du selv er Evighedens Præst.

Johannes.

Piber du atter gjennem Sjælens Marv,
blodløse Fjende? Melchizedeks Smykke
i Støvet Støvets Søn vil trykke.
Han selv det bære til al Verdens Tarv,
og jeg forsage Ættens Arv.

Englene.

Naadens Straaler
krone vor Broder.
Han ei raner
Rigets Goder.
Nei, o nei,
bereder kun Vei!

Johannes.

Skyd Eder af Veien, I trange Kløfter!
Nu Bjergenes Rødder sig bragende løfter,
Høifjeldenes Konge bryder sin stive Nakke,
taalmodig han tager tiltakke
med Elvens mørke mumlende Seng,
og lægger med hugne Kjæmpestene
en Kongeveis Bro over Hængedyndets Eng
for Zions salige Drot alene.

Han kommer — see, han breder saa vennehuld
sin Favn mod det vrimlende Børnekuld.
Der ligge de i Aandetaagens Dyb
som under Hønens Vinger et dunet Kryb.

Saa skikker han sine Svende ud,
paa Bjergenes Stier salige Bud.
De raabe Fred, og Ufreds Jærnmaske
og alle Sorgers Støv og Aske
de kaste af, de tvætte af,
slaae Fjeldets Bryst med Livets Støttestav,
og Vældet drikke de Livet af.
Hvem fører dem?

(Han grunder.)

O hvem
er nu hans Ords Prophet, hans Syners Seer,
er hans Elias? O, paa hvis Læber
boer Trylleordet, som ene dræber
Adams Forbandelses gamle Veer?

Fristeren.

Vogter ei Døberen alle Varslers Kilde?
Tæmmer hans Røst ei Dæmoners Skrig det vilde?

Johannes.

Raaddent Vand er dit Ord, du fule Aand!
Skjælvende øste denne Haand
en hellig Tvæt paa Sjælesotens Lue,
en Stærkere mig dertil mægted at kue!
Skjælvende lytted jeg til Aandens Susen,

men letted aldrig Saligheds Slusen.
Forsaged jeg ikke Aanderusen,
du Verdens grinende Gud,
du lo mig ud, du lo mig ud!

Englene.

Naadens Straaler
krone vor Broder!
Han ei raner
Rigets Goder.
Nei, o nei,
baner kun Vei!

Johannes.

Ja, ja! Din Tjener har alt nok.
At famle lidt i dine Syners Flok,
at vide, over Cherubens brusende Fjeder
der færdes, hvad et Øie aldrig saae,
men Læben bønlig beder,
det ei maa nødes til at stirre paa,
er mer end nok, er mer end nok!
Du alle Verdners Morgensol,
du klæder nu som før din Kongestol.
Du kalder til din høire Side
den, der paa Jord fik mest at lide.
I Mundens Svøbe er hans Kraft,
i Læbens Aande Lægesaft —

(Han grunder.)

Hvem er det nye Riges David? Hvem
vil atter vove at stige frem

med Læben dirrende af Klager,
med Øiet lyst af luende Haab,
i Kongekaaben en Harpeslager,
at løfte gjennem Dødens Daab
en Tonestorm af Seiersraab?

Fristeren.

Saa du alene vil ikke vide,
hvem der skal herske ved Herskerens Side?

Fristende Aander.

Alle vi andre see det dog saa grant.
Tro os, tro os! Vi vor David fandt.

Johannes.

Tro, Satan, paa dit eget Vrængebilled!
En Daarekonges sledske Træk
du i dit Gjøglespeil har stillet.
Han nikker ad mig — tag ham væk!

Fristeren.

Israel, hil dig! Glem', du var til Spot!
See her din David, see din Frelser og Drot!

Johannes.

Det var den sidste Draabe. Jeg tænkte dog,
han skulde blive ved det stille Sprog.

Du Davids Herre, du Davids Søn,
hør nu min eneste Bøn!
Jeg kan ei herske, jeg kan kun lyde —
Hersk du, lad Davids Jærnscepter bryde

hver Djævlenakke, der stemmer imod;
og kast til ubetalelig Bod
den Yngel, i Trodsen seig og gammel,
i Listen slibrig, sød og vammel,
en skrækkelig sammenvreden Skammel,
o Seierherre, under din rolige Fod!
Jeg kan ei herske, jeg kan kun lyde —
Du Hersker over Sjælens bittre Nød,
forløs du Hjærtets smerterige Skjød!
Lad din Bodsharpes bævende Foster bryde
igjennem Graadens Daab,
et Kjæmpebarn, der med sit rungende Raab
alene mægter,
hvad hver en Kvindefødt du negter,
at græde nok for Livets Fald,
for Livet blev en raadden Skal.
Du kan det, kan de gamle Strenges Aander byde
at gjøre nye Undre i din Hal.
Jeg kan ei herske, kan kun lyde.

Englene.

Synger, alle Guds
Sønner synger,
for vor Broder
Saligheds Sang.
Trindt om Lammets
Throne gynger,
gamle Toners
nye Klang.

Lydighed er
Livets Smykke,
Helveds Hænder hans
Krands ei rykke.
Nei, o nei,
alle vi bane ham Vei!

Johannes.

Nu, Satan! føler du Magtens Svøbe!
Hui! Lad see, hvor du kan løbe!

Englene.

Vee, vee dig, Frister, vee!
Din Skjændsel alle Guds Børn see.

Djævlene (fjernt i Mørket).

Vee, vee! Veien er beredt.

Satan.

Men end ei traadt. Nei, knap nok seet.
(Han svinder.)

Johannes (falder ned).

Din Tjener er din Vei, min Gud!
Din Vei du træde!
Bryd Veiens Hegn med Herrebud,
med Budets Glæde!
Høit er Hovmod, Tankerne bygge paa Taarne;
høiere Taalmod, Tankernes Byrder er baarne.
Det vilde Mod du knuse,
det sjunkne Mod lad bruse.

Din Tjener er din Brud. Du i
din Favn ham trykke.
Et fæstet Hjærtes Drømmeri
er Veiens Skygge.
Høi er Elskov, Lemmerne luende bæve;
høiere Troskab, Løfterne Offeret kræve.
Lad Hjærtets Strenge bruse,
da Modets Vinger suse.

Min Herre har et stille Mod,
saa mildt han færdes.
Min Herre har et Kjæmpemod,
hans Mand maa hærdes.
Ordet blive Lyn, lad dem føle dets Klinge!
Panden Diamant, deres Pile maae springe.
Hvo kan mig Veien spærre?
Med mig er Almagts Herre!

Johannes den Døber.

Første Del.

Hvad ere I udgangne i Örken at see?
Et Rör, som bevæges hid og did af Veiret?
Eller hvad ere I udgangne at see?
Et Menneske, iført blöde Klæder?
See, de som bære blöde Klæder, ere i
Kongers Huse.
Eller hvad ere I udgangne at see?
En Prophet? Ja, jeg siger Eder, endog
langt mere end en Prophet. Thi han er den,
om hvem der er skrevet: See, jeg sender min
Engel for dit Aasyn, som skal berede din
Vei for dig.

Matth. 11, 7—10.

Bethabara.

En Fjeldskrænt ved Jordans Bred udenfor Döberens Hule. Det er Nat. Fyrstinde Herodias og hendes Datter Salome ride med Fölge og Fakler ned over Bjerget. En gammel Frigiven, som förer Toget, standser udenfor Hulen.

Herodias.

Omsider dog! Alt vifter Morgenvinden,
og Isis Stjerne sees paa Bjergetinden.

Den Frigivne.

Her, Herskerinde, er Prophetens Leie.
Nahas, mit Bud,
har trolig speidet alle Veie.

Herodias.

Skynd dig at skaffe ham herud.

(Han gaaer ind i Hulen.)

Natten er hed, og som en Tud
udstøder Kløften Elvens Ange.
Om jeg skal vente, lider min Hud,
i dette Hul man aander som en Fange.

Salome (leer).

Ha, gamle Folk troer altid, at mindst det Halve
af det, der skjæmmer deres Huld,
er Dagens Glød, er Nattens Kuld,
saa er det kun, at de bruge formeget Salve.

2

Herodias.

Gid Tiden snart din frække Tunge bandt,
jeg kan det ikke.

Salome.

Fuldkommen sandt!
Kom, lille Mysis, med din Skulder.
(Hun lægger sit Hoved paa sin Piges Skulder.)
O, Natten er saa klar, saa frisk og sval,
Guds Stjerner alle saa blanke ruller
og gjør dog hverken Blæst eller Bulder.
Der maa være meget Guld i Himlens Sal.

Mysis.

Dog mere Hjærteguld vor Herre har.

Salome.

Saa, troer du det, du Hjærtenar!
Spaa mig af Stjernen, eller om du vil
af Mysis Hjærtes Drømmespil.
Dig mere Tro jeg sætter til
end ham derinde mørk og treven.

Herodias.

Gid du da var derhjemme bleven.

Salome.

Nei Tak. Jeg ogsaa lidt maa holde Styr
paa gamle Moders Æventyr.
Naa, Mysis, siig, hvad spaaer
den store Stjerne, som lige over os staaer?

Mysis.

Den spaaer dig Høihed og Høiheds Smerte.

Salome.

Nei, det var ikke af dit Hjærte.
I det der er kun Elskov, veed du godt.

Mysis.

Jo, det er Zeus's Stjerne, Høiheds Drot.

Salome.

Din Taske, du vil drille
mig med hellenisk Høiheds Grille.
Nei, giv mig Hjærtets Drømmeri,
giv mig af Sulamiths Sværmeri.

Den Frigivne kommer med Johannes.

Herodias.

Høilovet være min Faders Moders*) Gud,
at endnu findes en Prophet i Landet,
af hvem man høre kan et Himlens Bud.

(Hun lader sig hjælpe ned af sit Muldyr.)

Johannes.

Her høres intet andet.
Er det din Husbonds Bud du bær,
eller er du i dit eget Ærind her?

Herodias.

Mit Blod vel ædelt nok maa være,
til at jeg selv kan søge min Ære.

---

*) Mariamne, Herodes den Stores Hustru, af Makkabæernes Slægt.

Johannes.

Kun hos sin Mand en ærlig Kvinde
kan Føde for sin Ære finde.

Herodias.

Maaskee. O ja, maaskee det Grunden er,
hvorfor det mig saa dybt i Hjærtet skjær,
at denne Nar, min Broder,
Agrippas, ham, jeg som en Moder
har trolig pleiet og har gavmild næret
med alle fyrstelige Goder
den Tid, han som en ynkelig Tigger, tæret
af hver en drengeagtig Lyst,
forfulgt af Gjæld fra Kyst til Kyst,
drog Dolken mod sit eget Bryst;
at han nu listig for Tiberius klynker,
i Sandhed, os til liden Gavn.
Ha ha! Han paa Capræa synker
saa rørende i Majestætens Favn,
og daglig sees han ud og ind
med Cajus Arm i Arm at gange,
imens de Kongenavn og Diademets Bind
ham spaaer i Sandsagn og i Sange.
Og her min Mand, en Konges Søn,
og med en Skat, hvorefter Konger tørste,
maa sidde med Foragt iløn
og hedde Fjerdingsfyrste.

Maaskee det er, fordi min Mand
jeg favner med for stærk en Elskovsbrand,

at jeg kan ikke sove, ikke vaage,
at, jaget rundt i Trylletaage,
jeg tæres hen af Dødsens Savn;
for han ei bærer Kongenavn,
jeg falmer i min Ungdomsglands,
frarøvet Diademets Glands.

Maaskee du taler sandt, maaskee det ei
er Avind til min Broders sledske Vei —

Johannes.

Langt bedre, om det var din Kjærlighed,
der styrted dig til Helved ned.
Men siden det er Avinds Byld,
er dobbelt tung din Syndeskyld.

Herodias.

Skyld! Siig, hvem spørger vel om Skyld,
naar Vanvids Aander i Hjærtet slide,
naar Vanvids Syner hujende ride
omkap med Tankens rasende Fart?
Du, frels mig, frels mig snart!
Siig, siig mig af din Spaadomsaand,
om jeg med denne Haand
skal gribe Sceptrets dyre Vaand.
Siig Tid og Time, da jeg skal knytte
om Drottens Tinding det gyldne Bytte.

Snart maa vor Dag oprinde — før
al Lyst og Kraft til dybt at tømme

den Kalk iskjenkt med gyldne Drømme,
er slap som dette gjennemblødte Slør.

Johannes.

Om end min Gud mig vilde dette røbe,
han vilde aldrig budt
mig med hans skjulte Raad til dig at løbe.
Det er din Straf, at du forskudt
skal aldrig see, hvor du din Tørst kan slukke.
Af hvert et Væld, af hver en Krukke,
du griber til, skal Gift du søbe.

Herodias.

Du vil ei vise mig Sted og Stund, Minut,
da jeg, fordømt, forpint, forskudt —
hvad gjør det? — kan for Guld, for Liv —
med søde Taarer, Trolddom, Gift eller Kniv,
i Dagens Dvale eller Uveirsnatten
med Aandehænder snappe Skatten?

Johannes.

Min Gud tillod ei, hvad han hader.

Herodias.

Tillod, tillod! Er han da blot
en Tiggergud, ei Kongers huldrige Drot?
See, hvad tillod han ei min Faders Fader!*)

Johannes.

Den Gud, som Konger kaarer, er Kongers Dommer.

*) Herodes den Store.

Herodias.

Ja, sandt! Siig, hvad han fordrer, naar høit det kommer,
forat tilkjende os vor Ret.

(Hun gaaer hen til ham og taler sagtere.)

Siig mig blot Eet, blot det:
Naar skal jeg nyde Hevn, Hevn over ham,
den Usling, der i Nød og Skam
lod Hustru og lod Børn paa Stranden ligge
den Stund, han seiled ud at tigge?
Ved Templets Guld, han nu ei trænger!
Ham Cæsars Søn, saa naadig, sød og god
Guldkjæder rask om Halsen slænger.
Den salveduftende raadne Rod!
O gid mit eget syge Hjærteblod
maa i hans Bæger flyde,
den Gift jeg leende ham skulde byde.
Naar skal jeg sparke ham fra denne Fod?
Naar skal jeg see ham nøgen græde,
og see dem kvæle ham i hans Guldkjæde?

Johannes.

Du Lastens Barn om Hevn tør tale?
Hevn hører Herren til, han skal betale.

Herodias.

Ja, skaf mig den hos ham. Jeg skal betale.
Hvisk mig i Øret om Guds dulgte Snare,
og see, jeg lader dig ustraffet fare.

Johannes.

I Øret skal jeg hviske dig din Dom.

For du til Himles Herre kom
som til en Troldkarl her i Nattens Time,
og vil Besværgelser og Trusler rime
med dine søde Slangetaarer,
skal Sværdet slaae dig, hvor det dybest saarer.
For vildt fra Synd til Synd du foer,
alt fra den Nat, du lokkede til Hor
en lovlig Ægtefælles Broder,
til nu du skriger efter Blodet af din Broder.

Herodias

(farer tilbage, men fatter sig og gaaer tæt hen til ham og hvisker ham i Øret.)

Ha, nu, du Taabe, er ogsaa dit
det hellige rene Hoved mit.
Tak du din dumme Gud, der ei engang
kan spaae, for du mig hvæste din Smædesang
i Enrum. Mærk! Den Stund, du vover at tale
høit om den Pøbelsnak om Hor,
behøves der ei Spaadomsord
for selv at see, du Gildet maa betale.
Du! Hør mig! Thi nu gjælder det dit Hoved.
Vil rask og rent du tale Svaret ud,
skal end min Naade dig være lovet.

Johannes.

Du er forskudt af dine Fædres Gud.
Hans Mænd skal aldrig andet over dig mæle
end Dommens Ord for Lovens Brudd,
og Banden lister sig i dine Hæle.

Herodias.

Og jeg, som over Bjerg og Hede
drog ud i Mulm og Nattens Væde,
forelsket i min Hevn og brændt
af denne Elskov som en tolvaars Pige,
der førstegang fik Hjærtet tændt,
see, jeg som var saa naadig selv at stige
herned til denne Belzebuls Træl,
for de mig sagde, han gaaer paa andre Veie
og har et sært, et andet Held
end dem, vi for en Sekel leie
til strax at vride sig, at rase,
at kige vigtig i en Vase
og slaae en Sygdomsaand ihjel —
jeg, som har talt til ham som til en Gud
og seet i ham engang et Arons Skud,
jeg skal nu høre, hvad man aldrig bød
en Kvinde, der maa slide for sit Brød,
en runken Datter af en Træl —
som var jeg en Jesabel, ja ret en Jesabel!

(Hun gaaer frem og tilbage i rasende Bevægelse.)

Salome (fra sin Hest.)

Du er jo deilig, du Prophet!
See, Mysis, saadan en Mand har du aldrig seet.
Den dumme Moder sagde, han var styg,
en snavset gammel En i Pjalter,
som dem, der langs ad Veien vralter
i Solen med en nøgen Ryg

Hun vilde holde mig hjemme under Laas.
Men saadan en mægtig klangfuld Stemme
og raske Øine har ingen hjemme.
Af dig vil jeg og Mysis gjerne spaaes!
(Hun springer af Hesten.)
(Johannes gaaer ind i sin Hule.)

Herodias.

Grib ham, slæb ham hid og bast hans Ben,
bind ham ved Hestenes Hale,
at Klippens Kant og Veiens Sten
hans Hoved kan til Veigrus male!

Salome.

Min Faders Hevn skal ramme
Jer, om I gjør det! Du skulde skamme
dig, saadant et gammelt syndigt Menneske!
Du troer vel ikke, jeg hørte,
hvad skamløs Tale du derhenne førte?

Herodias.

Styr nu din Barnemund.

Salome.

Vogt du dig for min lille Barnemund!
Den har en klingende Røst. Den Stund
du vover at lægge Haand paa ham,
jeg skal saa mange Viser om dig sjunge,
at hele Palladset høit skal runge
af dine Mørkets Gjerninger, al din Skam.
Jeg skal saalænge for Fader lokke,

til han vil handle med dig, som du
har handlet med hans Broder, endnu
de tale derom, de gamle Kokke.

Herodias.

Du er et Vanartens Barn.

(Hun bestiger sit Dyr.)

Salome.

Dit eget Lam!
Ja vist, du er Vanarten selv. Fy, skam
dig saadan en Moder!

(Toget sætter sig paa Herodias Vink i Bevægelse.)

Salome (til sit Fölge.)

Hvor vil I hen?
Bliv smukt hos mig, I er mine Mænd.

Hvor var han deilig, Mysis! Er
det nu ei Synd, at han skal sidde her
og faste i Ørkens Øde
og falme som en Aand iblandt de Døde?

Mysis.

Mig synes dog, at faste som
en hellig Mand, og saa med Engle tale,
er bedre end at vække Himlens Dom
som vi i Slottets Sale.

Salome.

Bedre at ligge nøgen i en Hule?

Mysis.

Ak, Hjærtet i Guds Favn at skjule.

Salome.

Det vil du heller end at gaae
i græske Klæder og sove paa
en gylden Seng med Purpurhynder?

Mysis.

Jeg veed ei selv. Jeg er en Synder.
Men Hjærtet længes dog mod dette yndige Maal.

Salome.

Haha, dit Hjærte! Giv mig strax din Naal,
den med den indiske Karfunkel i,
som du har faaet af min Broder.

(Mysis rækker hende den.)

Du er for god til Verdens Goder,
nu skal du blive fri.
Det er det Bedste, jeg beholder den.
Du græder, lille Ven,
og kunde ligge nøgen i en Hule?

Mysis.

Det sagde jeg jo ikke.

Salome.

Du tudende Ugle,
du mente det. Hvad smager saa
vel sødest? Dette

(Hun stikker hende tilblods med Naalen.)

eller at faae
en Diamantsnaal for et Kys?

Mysis.

O skaan mig!

Salome.

Tænk, det er Guds Naades Lys.
See, saadan har de Hellige det —
og saadan deres Søstre — deres Brødre —
og saadan deres Døttre — deres Mødre —

(Hun stöder gjentagne Gange Naalen i hendes Arme og Skuldre.)

Og at du fatter den hele Lærdom ret,
saa giv mig nu en Fakkel!

Mysis.

Ak, brænd mig ikke for et Suk!

Salome.

Ah, Kildesladder og Fuglekluk
og anden Hjærtespektakel!

(Hun stiger tilhest.)

Ja, var hun en Zions Datter, det lod sig høre.
Men at en Hedningunge vil bramme
som et helligt Billed bag en Flamme,
vil en Tale som en Paaskehymne føre,
for en Asmonæernes Datters Øre,
for en Blomst af Arons kongelige Stamme!

(De sprænge afsted.)

O, han var herlig! Hans Øine i det Fjerne
som Aphrodites Stjerne.
Hans lange Haar
som Græsset, naar alle Enge gaaer
om Vaaren i lette Vover.
O, at gjemme sig under, øse sig over

med disse Lokker som at bade
sig med et Hav af Rosenblade!

Hvad, Mysis, græder du endnu?
Saa hold nu op engang! See du,
der har du da din Naal igjen.

Hør, lille sværmeriske Ven!
Hvem der blot havde hans Hoved hjemme
— ikke malet, fy! nei, levende med
den modige Mund, den stolte Stemme.
Ha ha! at sætte det ved
sin Seng i andre Bysters Række —
jeg skulde aldrig reise mig, aldrig lægge
mig uden at trykke
min Læbe til dette Mesterstykke.

Det gryer ad Dag.

To Spedalske, Simon og Barsechi,
ligge og sove mellem Stenene.

Simon (vaagner).

Hvad, var her Nogen?
(seer til den anden.)
Daaren sover sødelig.
Saa var der ingen. Ingen Dødelig.
I mine Lemmer det sled saa ilde,
og mine Øren det hyled i.

Djævlenes Øverste vist foer forbi,
for mine Djævle var saa vilde.
Ved Nattetid de har det bedst,
da er de Helved næst.
Nu slider det igjen!
Ak, var jeg ren, ak, var jeg Menneskers Ven!
Hvad snakker du?
Kun trende Aar endnu
du drev omkring mellem Ørkens Sten,
og klynker om at blive ren.
Der raabte det! Saa venlig som
det var min egen Søsters Røst, der kom.
Hør — „Rens dig, Simon!" — Let nok sagt.
I Haan den Onde har sin Magt.
Hu! — Saa vaagn engang, du Barsechi!

Barsechi (farer op).

Hvem kalder du en Søn af Svineri?*)
Den Søn er vild. I Stormen som en Spaan.
Den Barsechi, det er en sjelden Aand.
Og han kan tumle dig.

(Han springer paa ham.)

Simon.

Væk, du Spedalske! Bliv fra mig!

Barsechi.

Naa, du er ren! Saa maa jeg smøre dig.
Nu skal du faae det paa det Blideste,
see, her er noget af det Hvideste.

(Han farer ham om Halsen.)

---

*) Navnets Betydning.

Simon.

Kvæl mig ikke, saa er du ene.

Barsechi (springer op og dandser).

Ho, stærke Bene, stærke Bene!
Det var nu Spas, af Aandens fine Sager.
Den Barsechi er en Spasmager.

Simon (sidder og seer hen for sig).

Spas ikke Du, nu Livet staaer paa Spil.
See Hulen, see den hellige Hule!
Iblinde naaede vi hertil,
iaftes vilde den sig ganske skjule.
O den Guds Mand derinde,
han kunde hjælpe En, han Ordet har.
Min Gud, min Gud, du lod os finde
engang herhid, her ingen var.
Om nu han kom herud, maaskee det blev
den sidste Glædens Nat for Satans Sønner,
den sidste Nat, jeg mellem Fjelde drev,
hvor ingen hører paa en Synders Bønner.

Barsechi (raaber).

Prophet! Hei, tæmmer du den Onde,
saa kom herud, her er den Onde!

Simon.

Ak, ak, der komme Folk, det er forbi.

(De trække sig tilbage.)

Tre Hyrder (komme).

Den Første.

Kom sagte, Brødre! Stille, hører I!
Ret nu han vil sin Morgenbøn opsende,
og vi kan helliges derved.

Den Anden.

Matthias, gaa du hen og bed,
maaskee han siger os Beskjed,
hvor de syv Gjeder ere henne.

Matthias.

Aa, dine Gjeder! Tænk paa din Sjælefred.

Den Tredie.

Matthias, aa, jeg er saa ræd.
Troer du, han giver mig en Drik for Feber?
Tre sure Aar den knuged mig.

Matthias.

Du med din Feber!
Troer du, han sælger Brændevin og Peber?
For al din Synd den knuger dig.

(Der høres Sang i det Fjerne.)

Tys! det lød som Suk og Toneklang,
det lød som Frommes Tempelgang.

(De liste sig henimod Hulen.)

Den Anden.

Hvad, tør vi?

Den Tredie.

Ilden falde først paa Dig.

Matthias.

I Daarer, hold Jer blot til mig.

Den Anden.

Hvad sagde jeg? Der er han selv.

Den Tredie.

Mig Synder slaaer han først ihjel.

Den Anden.

See to!

Den Tredie.

Han har en Engel med.

Matthias.

Snak, er det ham? Nu faaer I først Fortræd,
det er de to Spedalske.

Den Anden.

Hvad vil de her?

Barsechi.

Heisa, der er Mennesker, her er Aander!
Hui, Stormen spiller med Spaaner!
Kom an, vi skal besætte Jer!

Matthias.

Bliv os fra Livet, vi er fromme.

Simon.

Gaa, Plagens Jammer kunde paa Jer komme.

Anden Hyrde.

Væk med Jer selv, I Dødens Udgangskræ!
I har forgjort mit Fæ.

Tredie Hyrde.

Jeg piber ad vore Hunde.

Barsechi.

Ha ha ha! Det er lystigt nuomstunde!
Alle gale Aander er Hunde!

(Sangen høres tætved.)

Simon.

Folk, Barsechi! Om de os finde,
de stene os.

Barsechi.

Hei, lad dem stene alle Vinde!

(De løbe bort.)

Fem Vandringsmænd
komme syngende.

Den Tid, du skjenked dine Børn
en Frihedskalk at tømme,
ad Ørkensti og Hedetjørn
de ginge som i Drømme.

Paa Læben var der Sang og Leg,
det dulmed dybe Vunder,
og Hedningfolket stod og skreg:
See der, Jehovas Under!

Ja, Himmelundre virked du
i vore Fædres Telte;
thi ere vi saa froe endnu,
du Lykken kan omvelte.

Nu atter dine fangne Smaae
en Frihedskalk du række,
og over svedent Land vi gaae
som foraarsglade Bække.

O, den som saaed Taaresæd,
med Frydesang skal høste;
den Sædemand, der gik og græd,
med Gyldenneg sig bryste.

Matthias.

Guds Fred, I fromme Vandringsmænd.

Simon, Jonæ Søn.

Han signe hver som byder den.

Matthias.

I har en deilig Tone paa Jer Sang.

Andreas.

Det er vor vanlige Tempelgang.

Matthias.

I komme langveis fra?

Simon, Jonæ Søn.

I trende Nætter
vi droge hid fra Galilæas Hav
og fra Bethsaida By, hvor Fisken mætter
hver Sjæl, som Herren Æren gav.

Matthias.

Ved Nattetid I gjennem Landet ile?

Simon.

Om Dagen holde vi vor Sabbathshvile.
En Naziræerbyrde vi alle loved
at bære paa vort Hoved,
og droge hid Guds Mand at see.

Matthias.

Det samme voved og vi Tre,
var vi blot rene nok dertil.

Anden Hyrde.

Han mine tabte Gjeder mig vise vil.

Tredie Hyrde.

Og mod min Feber give mig en Drik.

Simon.

Saa renser Eder! See vi gik
langt udenom hver Menneskebo,
at ingen Synder under Løftets hellige Ro
os skulde møde som en Lugt af Grave.

Johannes, Zebedæi Søn.

Nu tage han imod vort Løftes Gave.
Og vil han naadig hellige os,
da er vi hans. Vort Liv er viet Gods,
vi vende ei tilbage;
vi lode Fortjenesten blive hos
de Gamle, de maa Fangsten varetage.

Matthias.

I ere komne af fromme Folk.

Philippos.
Gud give Dig at være Sandheds Tolk.

Simon, Jonæ Søn.
Derhjemme er et Broderskab, en stille Flok,
udseet fra vore Fædres Dage.

Nathanael.
En Prøve haabe vi, han ei vil vrage,
og vil han fler, saa er her nok,
han kan dem alle tage.

Simon.
Siig, er Prophetens Bolig her?

Matthias.
Der seer I Hulen.

Anden Hyrde.
Gaa ei saa nær!
Forleden slog han en Væyers Moder lam.

Simon.
Vor Gud er over os. Saae Du ham?

Matthias.
Ak nei, jeg staaer og ryster for min Dommer.
Vi vente her, til Folket kommer.
Histoppe bag om Fjeldet har de Leir,
som Sand med Østenveir
de vrimle hid hver Morgengry,
og altid flere, altid nye.

De kalde paa Guds Mand med Sang,
med gamle Hymner, hellig Klang.
Saa kommer han herud og taler. Troer
man dem, der nede paa Floden boer,
saa kan den fødte Døve ei Øren lukke,
og vilde Aander maae i Støvet bukke.
De sidde mangengang til Kveld
her rundt omkring paa Skrænten,
der trættes ingen af Hunger eller Venten.
Men hver en angergiven Sjæl,
han finder hungrig efter Sjælefred,
ham renser han ved Flodens Bred
altmed sin Daab i Vand.

Philippos.

Med Daab?

Simon.

Hver angergiven Mand?

Matthias.

Og hver en Kvinde. De sige saa. Med Vand
og med Velsignelse; til Engleskriget
udraaber ham, der bringer Riget.
Der er de, hør!

Philippos.

See, hvilken Hær?

En stor Folkeskare
stiger ned over Fjeldet.

Sang.

Lover Jehova,
hvert Folkefærd!
Lover ham alle,
o fjernt og nær!

Forsangeren.

Bævende Børn han
bar paa sin Arm,
Armen en Kjæmpes
og Haanden varm
mild som en Moders —
Synger hans Sang!
Himmel og Helved
skjælve for Pagtens
ældgamle Sang.

Folket.

Skjælve for Israels
Seiers Sang.

Forsangeren, en Levit.

Hvad ere I for Mænd? Fra hvilket Land?

Simon.

Fra Galilæa, fra Genezareth Strand.
Hidkomne for at see Guds Mand.

Forsangeren.

Er Galilæer og retfærdige?
Frygt for den Hellige!

Simon.

Hvad andet? See vort Løfte og Forsagelse.
(Han viser paa sit Haar.)

Forsangeren.

Saa kom til os. Fra Juda Bjerge
og fra al Jordans Hedeegn,
fra Stadens Mur, fra Ørken uden Værge,
fra Zions Fod, hvor Gud er Borgens Hegn,
vi droge ud at see hans Tegn,
hans Nutids Værk paa Oldtids Grund.
O, i en salig Stund
Cheruben sænker sit Sværd for Edens Lund.
Kom hid til os! See, Brødre er vi alle.
Guds Menighed kan Sjæle kalde;
og Daabens Vaarregn bringer evig Sommer,
og Riget kommer.

Simon.

Mon snart det kommer?

Johannes, Zebedæi Søn.

Mon det sees her?

Forsangeren.

O Riget er nær!
Lover Jehova,

han sender sin Christ,
Israels Taarer
han tørrer forvist.

Folket.

Lover ham alle
I Folkefærd!
Høiest dog Israel,
dig har han kjær!

Johannes
viser sig foran Hulen.

Hvad love I Herren? Troer I, han
er som en Konge fra et guldrigt Land,
man gjør et Festspil for, en Hymne laver,
strax giver han Staden gyldne Gaver?
Er som en Gud, man bærer ud
og røger for af Gimstens Vaser,
og dandser i Duften, til man raser
og bliver selv i Galskab som en Gud?

Hvad, troer I han er som en slappet Gubbe,
hvem Børnebørns forvænte Skrab
kan bænke sig paa Skjødet af
og bønligt vride sig og ømt sig skubbe
og sledske for med Snak som vammel Suppe,
strax faae de Lov at rende ud
og haane deres Fædres Bud?

O Israel, o Israel, din Gud
er ikke mer din Gud. Din Fader

dit Venskab mere end dit Fjendskab hader.

(For sig selv.)

Hverdag igjen det samme Spil
af jodlende Fløiter, af hule Trommer.
Dog stunder Tiden til,
og Time Time jager, og han kommer.

(Med höit Raab.)

Omvender Eder! Himlens Drot er nær,
alt skues Spidsen af hans Hær!

Leviten.

Hvad Loven bander, vi fare lod,
for rene at sidde ved hans Fod.
Før os til Riget, hør vore Bønner,
see Retfærds Børn, see Abrahams Sønner!

Johannes.

Ret som du sagde mig, Retfærds Gud!
Den gamle Stamme har flinke Skud.
Forvidt, forvidt er Sæden fløien,
den staaer og gloer paa alle Agre med Klinte Øien.

I vil det selv, saa tag det Stød!
Jer Fader Abraham er fra Jer død,
saa er hans ægte Sæd og død og borte.
I Drømmedal, bag Dødningdvalens Porte
han trofast grunder over Frelsens Dag
og lytter efter Seirens Brag.
I Skyggers Skjul, i Dødningsale sorte
hans Børnerække trofast grunder
paa deres Faders Haab, paa Sønnens Under.

Og see, et Lys fjernt over Dybet gryer,
det dirrer gjennem Drømmens Skyer.
Den Gamles Hoved lettes fra hans Bryst,
hans Haand udrakt mod Haabets Kyst
nu signer hvert hans Stammes Skud,
nu signer Morgenstjernens Englebud.

Den Stjernes Banner, en Luefane
høit paa sin kongelige Bane
foragter Solens Telte,
o, Sol og Maane og alle Stjerner smelte.

Ja, signed Abrahams hellige Hænder Eder,
fandt Jakobsstjernens hellige Glød en Vei
til Eders skumle Leiesteder,
da var I Abrahams Børn. Men nei,
han kan det ei, jeg kan det ei.

Ja, lærte I blot een af de hellige Skikke
— med blegnet Læbe for Jert Liv at tigge,
som En, der i en Tykning søger et Lam
og seer en Panthers spraglede Ham,
Rovdyrets gnistrende Blikke;
som En, der fra en Skovskrænt glider
og dingler i en Rod om Stenens Sider,
og Armen lammes, det sortner for hans Syn;
ja, kjendte I til Angst: i Skyen
da Frelsens Engel skulde kalde
og Kniven Dommeren af Haanden falde.

Men see, I leve, ja I lee ad Livet.
Jer Gildesal er vel afstivet
med blanke blomsterhængte Søiler;
som var det ingen Samson givet
at slaae om Støtten Armens Kjæmpebøiler.

Nu er der idel Fest i Abrahams Telt;
ved Festen er hver Skoledreng en Helt,
imellem Blussene springe smidige Lemmer,
i Mamres Skygger lutter jublende Stemmer.
Igjennem alle Lemmer foer
den Styrke, Gud sin Ven tilsvor —
er det ei nok af Livsens Kraft!
Til alle Læber flød Guds Løfters Ord,
er det ei Livsens søde Saft?

Jo, Hellighedens Glands paa Eders Lemmer
tilsidst vel Fader Abraham selv beskjæmmer.
Saa flittig Tvætning, saa fint afveiet Bod
langt overfløi Troskjæmpens Mod.
En Talens Strøm saa klar og blød
ei fra den Gamles Læber flød;
han talte jævnt som Broder med sin Gud.
Og Synets Mand, der med en Alterglød
af Læben fik al Kjødets Angst brændt ud,*)

---

*) Esaias (Es. 6.)

han taler vildt, han Sjælen dræber.
Men Eders Læber, vellærde slebne Læber,
Gud Fader selv ei nok som skjønner,
hvor let og yndigt de remse Bønner.

O ja, I ere megen Ære værd,
Boglærdom er en Krone, mit Folk den bær.
Ethvert af Eders Ord er Retfærds Tolk,
o ja, I er fuldfærdige Folk
kun er I ikke Abrahams Sønner.

I Stakler! Bar i Abrahams Sæd
i saadan Kjødets Bygning spinkel og spæd,
forbi var al Jer Lyst og Lykke,
en Brod skjød gjennem Eders Liv —
et stakkels Kid sig vel maa angest trykke
for Odden af en Offerkniv.
En Frostnats Aande og Solstikkets Brand
i Feber kaster en hærdet Mand;
og Barnets Aand forvænt og kjælen
vil fange Abrahams Mod og Bod i Sjælen?
Ak, nemmed Eders Tankevæv hans Ord,
for Sanden, Tankens Aande foer
for Dommens Skrig som vissent Løv
for Stormens Kast, som Havets Støv
vildt sprøiter paa Orkanens Vinger,
naar Leviathan ruller sine tusind Bringer.
Men jævnt, saa jævnt de pluddrende gaae
de myge matte Tanker smaae,

som naar en søvnig Elv i Sommertørke
undviger Stenens Kant med høfligt Sving,
for den har glemt det modige Spring,
har glemt sin Ungdomsstyrke.
O ja, I er et vadsket salvet Folkefærd,
en snakkesalig pluddrende Hær,
men brusende Vinger, Troens Ørn —
nei, I er ikke Abrahams Børn!

Folk.

Du kan ei røve os de gamle Løfter!

Johannes.

Jer Næse efter Melk og Honning snøfter.
Men Løfternes Land er blevet Tidsel og Tjørn.
Nei, I er ikke Abrahams Børn.

Folk.

Jo, jo! Det gives os at arve Jorden.

Johannes.

Og Himlen med. Ak, Himlen har sin Torden,
den veed at rydde Jorden.

Folk.

Vor Herre straffer, vor Herre lønner.

Andre.

Med Abraham og Isaak, Jakobs Sønner
vi stedes til hans Bænk og Bord.

Andre.

Og Hedningen tjener det Folk, som troer.

Johannes.

Hvert Hedningfolk skal komme med,
Barbarers Børn arve Rigets Fred,
men Jer han aldrig kjendes ved.

Leviten.

Hør, hør os, Fader Abraham!
Gjør du dine Børn denne Skam?
Skal Eden blive til Tidsel og Tjørn?
Har Troens Fader ingen Børn?

Johannes.

Forbandet være din Tunge, forbandet ene,
for den kan spørge om Troens Børnekuld.
Jeg siger Eder, Troens Herre, trofast og huld
kan vække Abraham Børn af disse Stene.

(Han sætter sig hen ved sin Hule.)

Leviten.

Vee os, som tænkte, han Riget grunder,
og see, han ingen Fred os under.

Han leder os til det steile Skred,
og støder os ned.

Han lokker os ud paa den tørre Hede,
og lader døende Folk om Føde lede.

Han lokker med Lysets Syner,
og see, det er Mørkets Aand, som lyner.

Han lover at aabne Guds Riges Dør,
og støder den fastere i end før.

At lukke for Gravens Grube,
og støder os ned i Helveds Strube.

En af Folket.

Siig selv, siig, siig'et,
Vil du ei vise os Kongeriget?

(Johannes sidder taus med Haanden for sine Øine.)

En Anden.

Nei, siig os først kun Eet:
Er du eller er du ikke Guds Prophet?

(Johannes som før.)

En Tredie.

Han er ei Seer, kan ei see vor Nød.
Gud hører ei hans Bøn.

En Fjerde.

Vil du da volde Menneskers Død?
Tal, Zachariæ Søn?

(Johannes som før.)

En Femte.

Den Aand, der holder ham, er ond.

En Sjette.

Jeg siger, noget er der paa dens Bund.

En Syvende.

Ham Herren slog, nu er han stum.

En Ottende.

Det er, fordi han gav den Onde Rum.

Leviten.

Ak, ak! han fatter ei vor Nød.
Langt bedre, var jeg aldrig fød.

Johannes (siddende).

I Daarer, baade kan jeg fatte Eders Nød
og rives med i Eders Død.
Syv Aar jeg sad i denne Ørk
og stirred som et tryllet Dyr
i Sjælens Brønd, bundløs og mørk.
I Graad jeg aad, hvad Fjeldet bød,
og hvad en Uren skyer,
vansmægtende Guds Tjener nød.
Naar Kjødet segner, Aanden gryer;
Som naar en Ild slaaer ud af Husets Tag,
Guds Syner fødtes under Tankens Brag.
Og som en hedengangen Sjæl maa drage
tilbage til de Levendes Land,
at finde Øren for sin sidste Klage,
de drog i Flokke, de blodløse Kjæmpeaander,
mod denne Hules Rand,
mod denne værgeløse Mand,
at hyle om al Verdens meningsløse Vaander.
Jeg skued Tæresotens Aand,
med brustent Blik, bleg, gusten, gul,
han peged fra sit Skjul;
og hvor han viste med sin visne Haand,
blev Barnets bløde Kind en Byld,
tiltrukken af dets Fædres Skyld;

blev Mandens Muskel til en Slange,
dens Magt er Lasten, Manden er dens Fange.
Han fanger Kvinden, jubler for sin Lykke,
og mat af Vellyst sygner Liliens Smykke.
Men hvem tør Ætten laste?
De blive gamle, knudrede og faste.
Hver Dag til Gjæst ved Lystens Bord —
Hvad Under Syndens Knokler groer?
Med Strengespil og Bægerklang,
med Latter, Dands og drukken Sang
jeg saae dem glide jævnt indunder Dødens Kjæve,
de hilsed mig og raabte: See, vi leve!
Da greb mig Synets Rædselsklo —
det var mit eget Folk. Den Sidste
kan vove Alt, endog sin Tro,
han har jo intet mer at miste.
Thi skreg jeg vildt om Hjælp til Gud;
han taug og saae paa Pagtens Brudd.
Og Synet skifted — Tvivlesotens Aand,
blaa, let og dirrende som Svovlets Lue,
udfolded Synets Bue,
der vred mit Folk sig under Kjæmpens Haand.
Hvert Barneøie skuled som en Træl,
og friske Glutter kjeded sig ihjel.
Mænd skreg imod hvert Herrebud,
og Kvinder skjældte deres Gud.
De Gamle sad paa Sotteseng
og kvalte sig i Silkestreng.

Mænd, Kvinder, Børn og Gubber, ingen magter
at tæmme sine Daarefagter.
Fortvivlet jeg om Synets Mening ledte,
i hele Vrimlen ene klog
jeg flygted til min Krog.
Jeg følte Vanvidskogleriet smitte,
og sad og klynked for min Gud,
han taug og saae paa Pagtens Brudd.

Og Synet skifted — Aanden var at skue
vild, vældig, drivende af Blod,
som han i Persegruben stod,
og over Ligdruens røde Flod
svang Meiejærnets græsselige Bue.
Da saae jeg Børn paa Landser baarne
og Kvinder styrte sig fra Taarne.
Jeg saae dem skjænde deres Lig
tiltrods for Aadselgribbes Skrig.
Ved hvert et Gilde, hver en Leg,
for skjulte Dolke vildt man skreg.
Mænd Føde var for Korsets Basilisk,
og Gubber sprang for Bødlens Pidsk.
Den Dommens Aand mit Hjærte brød.
Jeg var som den, hvem ingen Ret forlenes
og ingen Bøn, kun Skriget: Død, kun Død!
Som En, der føres ud at stenes,
og alle Vidnerne ham skyldig fandt,
han selv og veed, de vidned sandt.

Og Stenen slog imod mit Bryn,
jeg faldt, det sortned for mit Syn.
    Op slog jeg atter Øiet — nei!
min Gud sin Tjener dræber ei.
Endnu et Syn, et Syn for Hjærtet, Fredens Aand,
som Rødmen paa en Barnekind,
som Oleanderskovens Virakvind,
mildt vifted han med Vennehaand.
Jeg saae hos deres Moder de friske Sønner,
hun lærte dem de gamle Bønner.
Jeg saae i Svalens Skygge
de Gamle gladelig sammen rykke.
Med Haanden lagt paa Sønnesønners Hoved
de under Taarer Herren loved.
Jeg saae, hvor disse rystende Hænder
en Glød i Drengens Hjærte tænder.
Jeg saae mit Folk, det drog forbi
paa viet Vei, paa Tempelsti.
See, Manden Byrden tog af Kvindens Skulder
og løfted Barnet paa sin Arm.
Hoit blusser Kraftens Fakkel i hans Barm,
naar Hymnen gjennem Toget ruller.
Hvor maatte ei min Sorrig smelte
for Jakobs Trøst, for Isaks Ro,
for ham, som lader sine Sønner boe
med Fred i deres Fædres Telte.
    Dog skifted Synet — Hellighedens Aand
med speilblankt Skjold i Kjæmpehaand

han stod i Glød af Offerflammen.
Han peged ud, og see, der stødte sammen
Beelzebul og Michael
i aaben Strid om Israels Sjæl.
Op rørtes Folkets Hav til Grunde
og skareviis de strømmed til den Onde.
En stakket Flok sig under Engleskjoldet trykke,
jeg saae dem ind til Sjælens Bund,
der laa Guds Billede i stivnet Blund
omspændt af svære Slangerygge.
Da blev mit Hjærte som et Baal
og Panden som velhærdet Staal.
Jeg Krybet greb, i Jordan slynged dem,
de foer til Dødninghavets Hjem.
Og Michael det stive Nor
med Spydet rørte — op det foer.

(Han sidder en Stund som før.)

Leviten.

Udlæg os, Mester, Synets Ord!

Johannes.

I Daarer! Baade kan jeg fatte Eders Nød,
og tale Ord, som under Synets Lue
undfangedes i Smertens Skjød!
Jeg skulde ikke Nøden skue?
Hvad tvang vel Eder til at lede
mig op i denne øde Klev?
I stakkels fattige Mænd, hvad drev
Jer hid ud over den vilde Hede?

Hvad tvang Jer til at rende
fra Eders Hænders tunge Slid?
Tog hver en Time ei en Bid
fra Eders Børn? Kan hænde,
at Sulten nu er god paa dem at kjende.
I mene, at I hente kan
Jer Føde hos en nøgen Mand,
og hjemme Konen vil fortvivlet skjænde.

Hvad tvang vel Eder til, I Rige,
at sidde her Dag ud, Dag ind
hos smudsigt Folk paa Fjeldets Tind?
Her ere vi som Spurve alle lige.

Og I Blødagtige, hvad tvang
Jer til af Solen her at brændes,
af Nattekuld at spændes,
naar Feberdunster pustes op fra Flodens Vang?
Derhjemme er der Kvinder, Vin og Sang.

Tænk paa, I unge Kvinder,
hvor Eders Lemmers Former fagre
her blive runkne, blive magre.
Ak, skynd Jer hjem, en Elsker der I finder.

Hvad vil I Venner, Arm i Arm?
Her Ordet er for haardt for Vennebarm,
for Vennens Fod vi Snarer spinder.

Hvad søge I boglærde Mænd?
Med nøgen Sandhed gjorde vi vor Lænd,
men Lærdom er her ei at finde.

I arme Mødre, hvad slæber I
paa disse diende Smaae?
I arme Mænd, hvad speider I
omkring og sukke: Kunde vi
for Barn og Moder blot lidt Skygge faae!
Her hjælper ingen Hjærtens Baand
og ingen Troskabs elskelige Goder.
Her river Syndens Angst med Jærnhand
en Hustru fra sin Mand,
et Nor, der neppe græde kan
fra Brystet af den rent forgrædte Moder.
Jo, altfor godt jeg seer Jer Nød!
Derhjemme I af Plagens Kummer søbe,
her jages I af Straffens Svøbe.
I søge Liv, I finde Død,
og vildt I mellem begge løbe.
Jo, jeg kan ramme Eders Nød!
Med Eder Feighed, Frafalds Kilde,
har handlet saare ilde,
for Eder har jeg intet Naadens Brød.
Gaa, gaa! I brød Guds Pagt.
I raabe paa Retfærd, paa at Herren lønner —
Sæk, Aske er Jer Retfærds Dragt,
Jer Arv, for I gav Hovmod Magt
og er et Trællekuld — ei Abrahams Sønner!

Leviten.

Raab ei igjen de onde Ord!
See, som et Sværd de foer

igjennem Folket. Tvende stærke Mænd
som døde alt er segnet hen;
og her en Kvinde, hist en Pige
i Vanvidskrampe skrige.
Vil du da myrde os?

(Johannes sidder taus som för.)

En Mand.

Tag hen vort Liv, og tag vort Gods!

Leviten.

Hvad vil du! Hvad vil Herren andet?

Manden.

Lad leve blot vor Sjæl!

Leviten.

See, Ren og Uren her er blandet.
Vi skille os fra hver en Syndens Træl.

En Anden.

Skal vi slaae Tolderen ihjel,
og jage Romeren af Landet?

En Tredie.

Siig, hvad du vil, og see, vi gjør det.

En Fjerde.

Kom, før os an!

En Femte.

Kom, viis os, at du tør det!

Leviten.

Tæm du din Tunge! Hjærtets Offergave
og ikke Sværd Guds Mand vil have.

En Sjette.

Hvor stort et Offer?

En Syvende.

Strax jeg gi'er en Stud!

En Rabbindiscipel.

Forbandet være de plumpe Dyr!
Udlæg os, kjære Mester, Pagtens Bud!
Fordømt da være hver, som skyer
at høre Herrens klare Domme!

En anden Rabbindiscipel.

Eller et Ord om Davidssønnens Komme.
Vor Sjæl er aaben, Lærdoms Tugt
let modner hver en Sjælens Frugt.

Første Discipel.

Hvad vil det Kvindeskrig? Aa, Ziba, læg
en Knebel paa deres dumme Trods.

En Kvinde.

Slaa kun, du faaer os ikke væk.
Guds Mand, Guds Mand du tage os!

En Anden.

Ved dine Fødder vi os hænge.

En Tredie.

Du kan os pine, du kan os flænge.

En Fjerde.

Men aldrig faae os bort fra dig.

En Femte.

Din Moder bande dig, om ei du hjælper mig.

En Sjette.

Sno mig som Traad omkring din Finger!

En Syvende.

Og giv mit matte Hjærte Vinger!

En Ottende.

Sno Fangereb af mine Hovedhaar!

En Niende.

Og drag os efter dig som bange Faar!

En Tiende.

Slaa mig, jeg her i Støvet bier.
Men tal, jeg kan ei leve, om du tier.

Almindeligt Raab.

Tal, tal! Et Ord, kun eet!

Leviten.

En taus Prophet er ingen Guds Prophet.

Johannes.

Ja, jeg kan fatte Eders Nød,
og mere kan jeg skue,
min egen Nød, et Offers Død.
    Vee Jere Præster! Over dem Guds Lue!
Vee Jer, skriftkloge Mænd, fly for hans Ild!
I ledte disse Blinde vild.
Og jeg, kan jeg vel drive dem bort fra Livets Banker?
Bag Altrets hellige Planker

de rystende sig fjæle,
og disse Jammersuk mit Hjærte stjæle.
Ak, Herre! gjør mit Hjærte fast
som Roden af det gamle Fjeld,
min Pande som en Fjeldets Knast,
og stem for Graadens Væld!

Leviten.

Ak, ak! Et ondt Ord i en hellig Mund!

Johannes.

Du kan ei skjelne God fra Ond.
Mig lænked Herren til Klippegrund.
(reiser sig.)
Hør, Israel, hør sidstegang hans Bud:
Omvend dig, vend dig til din Gud!
Nu er hans Kongerige nær,
thi stevner Kongen hid sin Hær.

Leviten (kaster sig ned.)

Knus mig, men stands den evige Vrede!
Mit Hoved er som Flyvesand,
min Sjæl som udgydt Vand.
O, o! Hvad vil du? Jeg er rede!

Johannes.

Saalidt jeg vil og dog saameget.
Hos Mennesker det bliver lidet kaldt,
hos Gud det stadig er i Prisen steget,
nu regnes det for Alt.

Hold ei dit Kjød for Kraftens Arm,
og leg ei med Guds luende Harm!
Kald det ei Spot og tomme Ord,
den Dom, der gjennem alle Syner foer,
at han den gamle Børneflok nu hader.
Træd ei det vante Spor
med Barneskriget: Eia! Abraham er vor Fader!

Jeg siger Eder, han, min Gud,
kan vække Abraham Børn af disse Stene;
kan slænge Eders Lemmer ud
paa Heden, tykt som Hedens Stene,
som efter Slagets Skrig
bandlyste Hedning Lig,
der gjøre Markens sagesløse Dyr urene.

Omvender Eder! Bærer i Guds Tugt
Omvendelsens den dyre Frugt!
See, Dommens Øxe veed at ramme.
Den ligger alt ved Træets Rod.
Hvert Træ, hvis Frugt ei findes god,
skal hugges ned for Fod
og kastes hen at øge Dommens Flamme.

Leviten!

See dog, hvor Sjælen er bered!
Hvad gjør vi for at komme i Guds Rige?

Mængden.

Hvad gjør vi, at vi komme i Guds Rige?

Johannes.

Hvad raabe I? Hvi skal jeg sige,
hvad Hver og En og Alle veed?
Ja — du, som tvende Kjortler har,
del flux med den, som ingen har.
Og du, som fylder dig med Mad,
mæt den som hungrer, gjør ham glad.

En.

Maa jeg da ingen Festenskjortel bære?

En Anden.

Hvor faaer jeg Mad til alle dem, der kjære?

Johannes.

Seer I? Hvad vil I mig? Hvi kom I hid?

En Soldat.

Een Kjortel og eet Vaaben har Soldaten,
Hvad skulde han med flere?
Han er og vant sin bedste Bid
at dele glad med Kammeraten.
Hvad skal vi mere?

Johannes.

Hold Jer fra Ran og Rov og Vold,
vær nøiet med Jer faste Sold.

Soldaten.

Guds Liv! Saa taler en Guds Mand!

En Tolder.

Tør og en Mand af uren Stand
sig hen til Helligdommen trænge?
Med ringe Mod i Herrens Land
jeg sanker Hedningens blodstænkte Penge.

Johannes.

Din Haand er ren, naar den er redelig.
Kræv intet mer, end Loven giver dig.

Tolderen.

O, ei en Hvid jeg mere kræver.
For Landets Gud jeg bæver.

Leviten.

Hvad skal en Templets Tjener mere end han gjør?
Mer end han Templets Herre loved?

Johannes.

I Snoge, over Eders Hoved
det komme, at I spørge tør!
Med Hjærtet, ei med Læben raab til Gud,
han væmmes ved Jer Offerstud.

Leviten.

Brødre, vi vil holde hvert hans Bud.

Mængden.

Vi vil, vi vil! O hør os Gud!

Leviten.

Forbandet hver, som Budet brød!

Johannes.

Ak, gid I vilde! Slangen er ei død.
Er Veiret strengt, han har sit Hul i Fjeldet,
men brænder Solen paa hans Hjem,
strax skyder han sig frem
og spiller med sin Brod paa Bakkeheldet.
Dog skal det skee. See, denne Dag for dem
Gud Herren valgte sig af alle Dage.
Han peger nu paa Vældet,
han tager ei sit Ord tilbage.
Du Abrahams Gud!
O, sænk dit Skjold og stil det for den bævende Klynge
mod Satans giftige Skud,
mod Helveds konstige Slynge.
Ræk ud din Haand og gjør en Pagt
med nye Haandslag, evig Magt
af nye Hjærtens Eder.
Drag ud dit Sværd
og jag med Sværdets Lue
tilbage til de tørre Steder
al Løgns og Hykleris usete Hær,
du ene kan den skue.
Nu vier jeg dit Folk med Vandets Daab
til nye Syner, nye Hjærters Haab.
Saa hør, I Jakobs faldne Børn!
Bekjende I, at I har brudt hans Pagt,
og hildet nu i Hedetjørn
indstængt af Morderengles Vagt
som Eders Fædre maa i Sandet ende?

Folket.

Ak, vi bekjende.

Johannes.

Bekjender I, at I er slagne med
Spedalskheds Gru og Pestens Byld —
om han ei selv vil tvætte Eders Skyld,
I uden Lise, uden Fred
som Fædrene maa mellem Grave ende?

Folket.

Ak, vi bekjende!

Johannes.

Troer I, at om I bie som fuldtroe Mænd,
da skyder Livets runkne Træ endnu en Knup,
den springer ud af Abrahams Lænd,
den skyder op af Isaks Stub,
som Eders Fædre skal I under Skyggen boe?

Folket.

Vi troe, vi troe!

Johannes.

Saa kom med mig. I Vandets Bad
kan Kjød og Kjødets Smitte skilles ad;
som Eders Fædre efter Ørkensandet
af Josva toedes i Jordanvandet.

(Folket følger ham til Floden.)

De to Spedalske.

(Simon slider i den anden for at holde ham tilbage.)

Simon.

Du gale Menneske, hvad vil du gjøre?

Barsechi.

Slet ikke saa gal; kan see, kan høre!

(river sig løs.)

Skidne Lemmer skal blive rene,
Snavs saa væmmelig hvidt
som Klippens Kridt
skal vadskes og pladskes som Bækkens Stene!

(dandser.)

Spedalske Lemmer stinke som Skarn,
skal blive fine, blive bløde,
saa pæne, saa røde, saa søde
som nyfødt Barn, som nyfødt Barn!

Simon.

Hvad han kan drømme, saadan et Skarn?
Dig slider Helveds Aander
mer end Spedalskes Vaander!

(Han vil gribe ham.)

Barsechi (springer omkring.)

Øren som Fuglens! Han sagde det.
Hvad, Daare! Har Gudsmanden ikke Ret?
Skidne Lemmer skal blive rene,
vadskes og pladskes som Bækkens Stene!

(Han render Simon overende og løber ned til Floden.)

Simon (paa Jorden).

Min Gud! Er du en Stakkel huld!
Nu skjenked du mig Kalken fuld.

En gal Mand gav du mig til Fælle,
at støtte min Forstand.
Den Gale leer mig ud — saa kan jeg skjælde,
han faaer dog Ret, den gale Mand,
for det er ude med min Forstand.
Den Gale fra mig springer,
jeg har kun Suset af hans Djævles Vinger.
Maaskee han renses i Gudsmandens Tvæt
og kommer mellem Folk,
saa faaer den Gale atter Ret —
Er Galskab da Guds Naades Tolk?
Tre Ting er gode Gaver,
og salig den, der end den fjerde haver:
Sundhed er god, en Livsens Saft,
forlængst jeg har ei Sundhed havt.
Et Huses Tag er godt,
et Hjem er bedre end et Slot.
Jeg fik et Hjem iblandt Sjakaler,
og Klippens Kløft maa gjemme mine Kvaler.
En god Ting er og Venner,
mig hver en Stimand Skjældsord sender.
Sjælsrenhed er det bedste. Gud beskjærer
dermed sit hjærtenskjære Barn.
Jeg er saa smudsig som det Skarn,
man efter Loven langtfra Leiren bærer.
Nu vil jeg sige det til Herrens Mand,
værre det aldrig blive kan.
Jeg vil mig lægge langt fra ham,
kun pege paa min Skam

og strække Haanden ud. Halvdøde
skibbrudne Folk ved Kyster steile, øde
de sidste Kræfter sanke
at strække Haanden ud fra deres Planke.
Der komme de igjen — ak, var jeg en
Skibbruden paa en Planke!
Ham skjenked de en Sorgens Tanke,
mig skjenke de en Sten.

(Han kryber ind imellem Klipperne.)

Leviten og et Par Rabbindisciple
komme op fra Floden.

Leviten.

De lange Nætter jeg laae i Graad,
saa brød min Glædes Morgen frem.

Første Discipel.

De tunge Bølger har brudt min Baad,
hans Haand mig drog af Dødninghjem.

Anden Discipel.

Ei druknes mer min Bøn i Graad,
ei knuser Bølgens Bug min Baad.

Leviten.

Hvi bruser Du, min Sjæl?

Første Discipel.

Paa Krybet sæt din Hæl!

Anden Discipel.

Bi paa din Gud med Brudens Glæde!

Alle Tre.

Han vender Suk til Dands og Sæk til Brudens Glæde,
saa hvidt som Lam paa grønne Høie,
saa blidt som Offerlammets Øie,
saa glemmes Natten, funkler lyst hans Kongesæde.

Flere Folkehobe

ere komne op og samle sig.

Folket.

Velsignet den, som kommer
i Herrens Navn!
Velsignet dem, der juble
i Herrens Favn!
Hosanna i det Høie,
du Davids Søn!
Seiren er i Lovsang,
Seiren er i Bøn!

Simon, Jonas's Søn

(kommer aandeløs løbende.).

Fly for Guds Vrede! Skynd Jer, skynd Jer!

Leviten.

Vanhellig ei en hellig Stund!

Simon.

Vee, vee! Ak ramt i sine Synder!

(Han sønderriver sine Klæder.)

Folk.

Hvem? Hvem?

En.

Han er besat.

Simon.

Nei, jeg er sund.

Med disse Øine fik jeg det at skue;
og disse Øines Lue
dog sluktes ikke.

En Rabbindiscipel.

Saae Du et Tegn?

Leviten.

Han seer saa ud.

Simon.

Saa død som Pharaos Førstefødte
jeg saae ham ligge.

Disciplen.

Saa siig da, hvem!

Simon.

O Gud, du Hjærtet støtte!

Der kommer en Spedalsk saa hvid som Snee.
Han kommer springende,
han kommer skrigende:
„Skidne Lemmer skal blive rene,
skidne Lemmer skal blive rene!“

Han uden Sky vildt ud i Floden render
og hopper der med sære bønlige Fagter
omkring Guds Mand. Den Hellige sig vender
og raaber: Bort, I vilde Magter!
Da styrted Daaren, Ordets Stød
ham slog omkuld i Vandet.
Og Aanden sled ham, og op paa Sandet
de bære ham, og see, da er han død.

En Røst mellem Klipperne.

Vee, vee mig! Jeg er Dødsens.

Folket.

Hør!

Leviten.

Der flyede den Spedalskes Aand
bort gjennem Dødninghulens Dør.

Folket.

Guds Haand, Guds Haand!

Johannes kommer med de Sidste, deriblandt de tre Hyrder og de fire andre Galilæer.

Leviten.

Hellige Mester, vi er alle rede,
for Rigets Throne du os stede!

Johannes.

Kald mig ei Mester, kald mig ikke hellig!
Kun Een er Mesteren, kun Een er hellig.
See, naar han kommer, han af Aanden taler,
thi gjøre I, hvad Mestrens Aand befaler.

Jeg er hans Svend, jeg er hans Bud,
mig tvang hans Aand, hans Aand er Gud.
Han kommer efter mig, dog før han var,
fra Evighed i Lyset aabenbar.
Den Herre bruger saare sikkre Bud:
som Ildens Luer, Stormens Vinger
en Tjener vældelig han tvinger;
han har jo Herremagten, han er Gud.
Paa Eders Hoved Daabens Vand
alt efter Magtens Bud jeg maatte øse;
men naar han kommer, han, den Større, han,
hvis Skorem jeg er ikke værd at løse,
han døber Eder med den Hellig Aand,
han øser Lysets Kilde med sin Haand,
og Aanden bruser, Aanden svinger
som Ildens Luer og Stormens Vinger.

Leviten.

Velsignet den, som kommer i Herrens Navn!
O var den Længselstime omme!
Mon snart han kommer, snart vi komme
paa Stormens Vinger i hans Luefavn?

Johannes.

Ei før hans Vei er fuldberedt,
ei før hans sidste Tegn er seet.

Leviten.

O Glædens Dag, at gange ham imod.
Hosanna i det Høieste!

Folket.

Hosanna i det Høieste!

Johannes.

Ja, Daarskab i det Høieste!
I — I vil stande for den Herre god!
See til, I finde Støvet for hans Fod.
Klyng Jer med Bæven fast ved Pagtens Baand,
at I ei veires bort af Stormens Aand.
Hans Kasteskovl er i hans Haand,
han gjennemrense vil sin Lo
og sanke Hveden i sin Bo,
men for de golde Avner Døren lukkes,
dem fanger Ilden, Ilden aldrig slukkes.

Leviten.

Er vi ei Hveden, renset af hans Mand?

Johannes.

Han, som mig bød at døbe Jer med Vand,
har renset Eder. Skjælver for hans Domme,
og gaa saa hjem og vent hans Komme.
Fra urent Væsen holder Eders Hænder
og Tanken fra hver Gnist, som Lysten tænder.
Bed i dit Kammer, bed ved Haandens Værk
og Bønnens Ild skal gjøre Aanden stærk.
See ned paa dine Lemmer, see og siig:
Nu er de rene, fule før som Lig.
See ind i Hjærtets Kammer, see og tænk
paa Pagtens Løfte under Vandets Stænk.

Hold dig fra den urene Vrimmel,
til Synet luer under Ildens Daab,
til Røsten kalder, Engles Raab,
og Tegnet gryer under Naadens Himmel.
Da raaber jeg dig ud, da tør du skue
den Jakobs Morgenstjerne,
da gløder *Zion*, gløder Jordens Kjerne,
da gløde ogsaa du i Daabens Lue.
Saalænge skjælve du i Bodens Dragt.
Thi gaa nu hjem og hold din Pagt.

Leviten.

Op Brødre! Baunen vaier
paa Zions Tind.
Træd viet Vei med
festlige Trin!
(Folket løber sammen i sine Rækker.)
Lovet være Lyset
i Fredens Havn!

Folket.

Lovet den, som kommer
i Herrens Navn!
(De drage bort over Bjerget.)
Leviten (i Spidsen af dem).
Bævende Børn han
bar paa sin Arm,
Armen en Kjæmpes
og Haanden varm,

mild som en Moders —
Synger hans Sang!
Himmel og Helved
skjælve for Pagtens
gjenfødte Sang!

Folket (i det Fjerne).
Skjælve for Israels
Seierssang!

Hyrderne og Galilæerne (ere blevne tilbage.)

Johannes (til Hyrderne).
I friste Herren ved at vente.
Her er kun Straffedom at hente.

Matthias Hyrde.
Jeg sagde Jer det jo. Skik Jer nu vel.
Kom med. Fortørn ham ikke.

Tredie Hyrde.
Mester kjære!
Du vredes ikke paa din Træl.
Skal jeg da evigt paa min Feber bære?
Tre sure Aar den knuged mig.
Ak, giv mig blot en Urt — saa lidt for dig.

Johannes.
I Plagens Lænker ligger Jorden fangen
alt fra den Dag, da Adam skjød
paa Eva Skylden for sin Nød,
og Eva atter Skylden skjød paa Slangen.

Bæv for Din Skyld og bær din Feber,
og tak din Gud, at end du lever.

Anden Hyrde.

Ak, Mester, straf ei for en ringe Sag!
See, fra din Træl der løb syv Gjeder,
og det er nu den tredie Dag,
jeg fattige Mand gaaer her og leder.
Om du blot vilde sige mig,
hvor de gik hen. Det er saa lidt for dig.

Johannes.

En Trælleslægt, som lænket til en Pæl!
Vee den, at et forvildet Dyr
den mere agter end en Menneskesjæl,
der atter til sin Hyrde tyer.
Saul blev hans Æsler viist. Han brød sin Pagt.
Du Taabe troer, du vilde give bedre Agt?

Anden Hyrde.

Ak, om mit Syn du vilde smurt.

Tredie Hyrde.

Ak, om Du gav mig blot en Urt.

Johannes.

End er ei jordet den Spedalskes Lig,
og I vil friste Gud ved Daareskrig.

Matthias Hyrde.

I rasende Mennesker, kom dog med,
I bringe og en Anden i Fortræd.

(De liste af.)

Johannes (til Galilæerne).
I fromme Folk, I hørte hvad jeg spaaede.
Jeg læger intet Brud,
jeg er kun Dommens Bud.
Gaaer hjem og bier bævende paa Naade.

Simon, Jonas's Søn.
Mester, hør os! Langveis fra vi foer,
en Røst os sagde, du har Guds Ord.
Hvor skal vi hen? Vi kjende ingen anden.
Tilbage er der intet Spor;
vi søgte Een, og du er Manden.

Johannes.
Har I da ei Guds Ord derhjemme?
Følg Mose, følg Propheternes Spor,
og lyt til Davids klagende Stemme.

Johannes, Zebedæi Søn.
Vi har de hellige Ord i vore Tanker,
paa Læben hellige Sange, hvor vi vanker.

Johannes.
De Unge vide Alt. En let Bedrift.
(til Andreas.)
Du Gamle, er du og saa lærd i Sang og Skrift?

Andreas.
Min Broder Simons Ord er ogsaa mine.

Johannes.
Saa er vel og hans Tanker dine.
Har I ei hjemme Eders Slægt,
at tjene Brødet til og Lykken spinde?

Philippos.

Alt gav vi hen i deres Varetægt
og er udgangne Lykken her at finde.

Johannes.

Naar I har fundet den hos os
og vende fro tilbage,
vil Eders Brødre Eder vrage,
og negte Eder Del i Husets Gods.

Nathanael.

Nei! — Høre de, at Frelsen er at finde,
de komme alle til din Fod;
saamange du vil tage mod,
og som den Større vil i Pagten binde.

Simon, Jonas's Søn.

O ja, jeg borger for dem alle.

Johannes, Zebedæi Søn.

Utallig flere vil til Riget falde.

Johannes.

Saa kom til mig. De modne Frugter falde.
(Han vender sig mod Hulen.)

Røsten mellem Klipperne.

Saa er jeg Dødsens. Vee mig, vee!

Johannes.

Hvem raaber? Gaa og see!

Simon, Jonas's Søn.

Ak, Herre, den Spedalske, slagen af Guds Haand.

Johannes.

Kom frem, du Plagens Aand!

Simon den Spedalske (kommer frem).

Straf mig kun! Hunden ogsaa trygler,
naar den fortjener, at man den prygler.

Johannes.

Gud slog din Broder for hans Synd;
rens du dit Hjerte for Sumpens Dynd.

Den Spedalske.

Jeg er saa uren som det Møg,
de efter Loven langt fra Leiren brænde.
Dæmoner næres af Stankens Røg,
af sjunken Aske de Luer tænde.
Uhumsk min Sjæl alt længe føg
for deres tudende Vinde,
foruden Snavs og Snavs herinde.
O Herre, Herre, dræb mig ikke,
da kom jeg først til Sumpens Pøl at drikke.

Johannes.

Jeg er en Synder saavelsom du,
har ingen Magt med Plagens Gru,
og ingen Magt din Sjæl til Hel at skikke.
Paa dig er falden Mørkets Aand,
at aabenbares skal Guds Haand.
Siig, vil du renses?

Den Spedalske.
Hellige Mester!
Om Gud vil redde disse Kjødets Rester.
Jeg er ei værd, jeg usle Mand,
at komme under Frelsens Vand.

Johannes.
Uren du bliver til din Tid er omme.
Bi paa din Frelser, han vil komme.
Bi, som en Fange Aar for Aar
betragter Lysets Spil i Murens Sprække,
og han, som bringer Naadens Aar
og læger brudte Sjæles Saar
og visne Lem̃ers Liv saa let kan vække
som sprænge Fangekjælderens skimlede Dække,
skal rense dig. I Livets Bog
dit Navn, den Dødes Navn er skrevet;
ei slettes Naadens evige Sprog,
i Herrens Syner du længe leved.

(Han gaaer ind i Hulen med sine Disciple.)

Simon den Spedalske (ene).
„Bi, som en Fange Aar for Aar
betragter Lysets Spil i Murens Sprække."
— At bie er min Konst, min Styrke,
jeg opfandt mange nye Greb til Held
for dem, der efter mig maa Konsten dyrke.
Hvi skulde jeg da savne Naadens Væld,
for jeg maa bie end paa Naadens Aar.
Der skrevet staaer:

„En Mands Aand kan Manden støtte
„i Sot og Syge,
„men er hans Aand et Sotens Bytte,
„hvo støtter ham mod Graadens Byge?“ *)
Min Aand var Støtte, Hjærtet maatte lyde,
men naar nu vilde Aander bryde
mit Hjærtes Pæle —
søvnløse Nætter paa Hedens Tue,
lydløse Dage i Fjeldets Stue,
de bryde stærke Sjæle —
naar onde Aander med et Hvin
i Panden slaaer en glødende Kile,
skal jeg da ogsaa bie, ogsaa hvile?
Ja Herre, nu er Sagen din.
Du selv maa vide, om den Mand,
du skrev i Livets Bog, og kan
fra dette Dødsens Legem holde de vilde Hænder,
ogsaa naar vilde Aander alle Sener spænder.
Der skrevet staaer:
„Det er Guds Hæder en Ting at skjule.“ **)
Du, Herre, her Din Ære faaer,
mit Hjærte som et Rovdyr i sin Hule
kun skuer Dødningbens Elendighed,
du skue, hvad du skjulte, Hulens Fred.
Der var en Konge i de gamle Dage,
hans Suk end stønner i min Vanvids Klage.
I Høihed svøbt han gik i Babels Sale,
og Vismænds Læber drak af Drottens Tale.

*) Ordspr. 18, 14. **) Ordspr. 25, 2.

Og see, en Hellig ned af Himlen steg
og raabte: „Fæld det Træ, afmei dets Grene!
Men gjem en Stub imellem Borgens Stene.“
Da Høiheds Straale fra hans Pande veg,
og sprungen var hver Enevældens Sene.
Hans Hjærte som den vilde Oxes hærdes,
og Græs han æder som den skumle Tyr.
Hans bedste Mænd for ham forfærdes,
af deres Jammer jaget deres Hersker flyer.
Vildt lød hans Hylen fjernt, fjernt paa Hedens Veie,
hos lodne Dyr han nogen gik i Leie.
Som Ørnens Fjedre groede stridt hans Haar,
og Neglene som Gribbens Kløer til Kræfter komme.
Og Regn og Hagl hans Legem slaaer,
til de syv Tider, Herrens Tid er omme.
    Saa vil jeg bie paa min Forstand,
ei altid hvirvler Vind med Sand.
Naar Hjærtet som Kamelens hærdes,
og Græs jeg æder som en Tyr,
naar Vandringsmænd for mig forfærdes
og flokke sig og stene mig, og naar jeg flyer,
og naar jeg vender mig og skræmmer dem, et hidset Dyr,
og naar jeg hevnsyg lister mig ved Nattetid
igjennem Hyrders Fold og ind i Staden
og smitter Lam og smitter Kid
og Klinker, Trug og Sæderne paa Gaden, —
dog vil jeg bie, altid, altid bie,
i Hjærtet mig en Vaagehytte vie,

til de syv Tider ere omme,
og til den Hellige vil fra Himlen komme.
    O, lad en Stub i Sandet staae,
af den spedalske Simon blot en Stub,
at han engang til Folk kan gaae
og prise dig for Livsens Knup.
Og prise dig for Hjærtefred
fra Evighed til Evighed.
Og sige: Herrens Haand fra Slægt til Slægt
har syge Sjæle, vilde Aander,
har glade Sjæle, Kjæmpeaander,
dem alle i sin Varetægt.

Folkets Leir i Nærheden af Jordan.

Kostobaros, Herodes Hofmester, i Samtale med Speideren Nahas.

Kostobaros.

Godt anlagt! Men det lykkes ikke.
Den Hellige har Seerblikke.

Nahas.

Ja, netop derfor vil han finde
en Gudsfrygts Helligdom herinde.

Kostobaros.

I dig, Fyrstindens Speider?

Nahas.

Forlad
mig Herre, men jeg kjender alle Veie
til Himlens Herres Øren, et Naadens Bad,
man kan det ei med Guld opveie.
For hver en snildelig udtænkt Bøn,
ny List og Konst jeg faaer til Løn.

Kostobaros.

Du er en Konstner i dit Fag.

Nahas.

Saa tjener jeg min Guds og Konstens Sag.
Naar i mit eget Hjærtes Kammer
Guds Øie hver en Nerve rammer,
jeg lær at øine under Løgnens Dække
de Æg, de andre Kloge lægge.
Saa sees, hvad der i Sandhed boer
i Menneskers Hjærte her paa Jord.
Saa hjælpes der paa Sandheds Fremme,
den kunde ellers gaae i Glemme.

Kostobaros.

Gud styrke dig da naadig til
at faae den Sandhed frem, Fyrstinden vil.

Nahas.

Tak, Herre, dit fromme Ord gjør godt,
man er saa udsat for Verdens Spot.

Kostobaros.

Du Lurendreier! Skynd dig saa!
Vi længes efter Nyt at høre.

Nahas.

Jeg gaaer Guds Sag at føre,
en Guds Prophet og prøves maa.

(Han iler bort.)

Udenfor Hulen.

Johannes og tre Pharisæer, Babas Sønner. Den ældste, Jojarib, fører Ordet. Johannes Disciple høre til.

Jojarib.

Du svinger stadig dine Syners Næt.
O, talte du blot slet og ret,
man saae dog, hvad den nye Prophet herude
i Bethabara har at bebude.

Johannes.

Om jeg med Engletunge sagde Jer det,
I vilde dog ei give mig Ret.
I Daarer, om I for den Ringeres Sag
smukt bøied Eders Nakke,
I blev ei knuste af den Størres Slag.
Om I med Vandet tog tiltakke,
I blev ei slugte paa Ildens Dag.

Jojarib.

Med Vandet — atter og atter kun et Ord!
Men af Begrundelse intet Spor.
Vi haabed, du af Skrifterne vilde
øse din nye Visdomskilde;
men see, det er kun Menneskeværk.
I Visdom synes du kun lidet stærk.
En Større kommer efter dig, du siger.
Saa siig os blot det Ord endnu,
naar frem for Folket denne Større stiger
med Frelsens Fred, med Dommens Gru.
At vi hos ham maa kjende Flammeaanden,
og falde ned og kysse Frelserhaanden.

Johannes.

Han staaer alt midt imellem Eder,
men Eders blinde Syn forgjæves leder.

Jojarib.

Om han alt midt iblandt os staaer,
og om et Ildens Bad fra ham udgaaer,
da maa han vel og kunne kjendes?
Men see, end ikke Røgens Duft os naaer,
der gaaer dog Røg af hvad som tændes?

Johannes.

I Sandhed, Daaren du i en Morter støde,
du faaer af ham kun Daarskabs Føde.
Han som den Lade paa sit Leie
sig paa sin Dumheds Pude vil dreie.

Som Dyret, man for Mollen spænder,
han stadig i en Kredsgang render.
At det fra Slægt til Slægt kan staae ved Magt,
Guds Ord til Oldtids Daarer sagt:
„Lad dem kun lytte, de skal ei fatte!
„Lad dem kun stirre sig Øinene matte!
„Gjør disse Menneskers Hjærte tykt,
„og Øret dumt, og Øiet sammentrykt;
„at Syn ei seer, ei Øre hører,
„ei Sandheds Varsel Hjærtet rører,
„og ingen lægende Haand
„skal støtte Slægtens dødningstive Aand.“ (Es. 6.)

Jojarib.

Guds Ord man giver Skyld for Alt.

Var vi nidkjære Folk, vi havde kaldt
paa Himlens Ild og raabt i Vrede:
I dig en vild, en Helveds Aand har Rede!
Men da vi ere Lovens Lærere
og hellig Visdoms Bærere,
saa skjønne vi, at Drengen løb
for tidligt af Guds Tempelskoler.
Saa i sin Faders Gaard han krøb
i Skjul paa Landet, vandt for billigt Kjøb
den Gud, med hvem han her i Ørken boler.
Hvor kunde han da Zions Hellige kjende
fra Hyklerhobens ækelt pyntede Svende?

Har Du maaskee Guds Salvede seet?
Fy, tvi dig dog, du Løgnprophet!
At dine Øine skulde maale
Guds Lues Time og Styrken af dens Straale!
(Han og hans Brødre begive sig bort, idet de med en Del sælsomme Fagter give deres Afsky tilkjende.)

Johannes.
De vil ei see deres eneste Herre,
med Barnefagter de ham udespærre.
(Han gaaer ind i Hulen.)

Disciplene (staae nogen Tid tause).

Simon.
Hør, Brødre, hør mig nu!
Den hele Nat, og medens de tre Lærde
var her, vor Mester at forfærde,
det stadigt stod mig i min Hu:
Han er Elias, han derinde.

Andreas.
Jeg veed det, Simon, det havde du paa Sinde.

Simon.
Og disse Tre var Baals Præster.
Hvis ei de lade ham med Fred,
med Himlens Ild han slaaer dem ned.
Ja, tro mig, det han gjør, vor Mester.

Andreas.
Ret som du taler, Himlens Engle sjunge.
Saa signe Himlens Gud din Tunge.

Johannes, Zebedæi Søn.

Hvem andre kunde tale disse Ord
end ham, der op til Himlen foer?
Han saae den Store i Himlens Fred,
den Søn, Gud salved sig fra Evighed.

Philip.

Han saae ham der, i Sabbathslandet.

Simon.

Vi skal og see, hvad han har seet.

Nathanael.

Aldrig skal mit Hjærte tænke paa Andet,
aldrig fra nu af i al Evighed.

Johannes, Zebedæi Søn.

O, see med disse vore Øine,
og røre ham med disse vore Hænder.
Underligt med et Menneskes Øien,
underligt med et Menneskes Hænder,
dog mere underligt med hans Hjærte!

Nathanael.

Den rene Ild vil ikke smerte.

Simon.

Desaarsag og der staaer:
„Naar Retfærds-Solen Dagen bringer,
Husvalelse er under Solens Vinger.“ (Mal. 4, 2.)

Andreas.

Du tyder rettelig. Der staaer til Trøst:
„Som Fedekalve af Stalden løst
„I skulle hoppe omkring paa Eng.“ (smstds.)

Nathanael (griber ham i Skuldrene).

Hoppe som Kalve, du gamle Dreng!

Johannes, Døberen (staaer bagved dem).

Der staaer endnu et Ord om mine Mænd:
„Saa talte de, som frygted Himlens Gud,
„hver til sin Hjærtens Ven;
„men Gud han lytter, bøier Øret hen,
„og for hans Aasyn skrives paa hans Bud
„hvert Ord i Mindets Bog
„til Skræk for Mørkets Snog,
„til Fryd og evig Sjælegavn
„for dem, der tænke paa hans Navn.“ (Mal. 3, 16.)
Kom, Brødre, vi vil bede.

Simon.

Lær os din Bøn!

De Andre.

Ja, vi er rede.

Johannes.

Paa denne Viis I skulle bede:

See, Herre, see, jeg er saa ond,
og Satan glæder sig,
men nu vil jeg af Hjærtens Grund
forsage ham og mig.

Døv Øret for hans fagre Ord,
hans Trolddom er saa stærk;
blind Øiet for hans brede Spor
og for hans Herreværk.

Og lad mig leve til den Dag,
du deler ud din Løn,
og giv mig Syn, og giv mig Smag
for din og Davids Søn.

O, lad mig komme blandt den Rest,
der modnes i din Sol;
ei rives bort af Verdens Blæst,
men stedes for din Stol.

Du kan det, du er Magtens Gud,
og Ærens Krands er din.
Til dig vi gange paa dit Bud.
indsvøbt i Lysets Lin.

(Under Bønnen er Nahas kommen frem imellem Klipperne og har sneget sig ind i Hulen.)

Saa bad vi, og han hørte nu vor Bøn,
I bede saa i Samling og i Løn.

Simon.

Velsignet være din Læbes Ord!

Johannes, Zebedæi Søn.

Til Himlen Hjærtet i Aanden foer.

Philip.

Fornam du Alt, Nathanael?

Nathanael.

Hver Lyd jeg fik og gjemte vel.

Philip.

Vor Lærdom siden vi sammenstille.

Johannes.

Nu vil vi aabne Skriftens Kilde.
Gak, Simon, ind og hent min Bog,
du finder den i Leiets Krog,
i Hullet bagved Hulens Pille.

Simon

(gaaer ind, men kommer strax igjen løbende ud).

Der sidder en fremmed Mand derinde,
blegt er hans Ansigt, og hans Haar
forrevet som af Vanvids Vinde,
og paa hans Skuldre blodige Saar.

Johannes.

Bring ham herud.

Simon gaaer ind og henter Nahas ud.

Simon.

Det er hans Bud!

Nahas.

O Gud, o Gud, o lad mig ligge,
Jeg vover det ikke!

Johannes.

Kom hid! Hvad søgte du derinde,
Hvad mener du hos mig at finde?

Nahas (kaster sig ned for ham).
Hvad veed en Usling at svare dig?

Johannes.
Reis dig! Jeg taaler ikke Sligt.

Nahas (farer forfærdet op).
Herre! Livet er smerterigt!
O, Hjærtets Kvaler jage mig!
Jeg kan ei længer holde det ud
i Verdens Vrimmel, fjernt fra Gud.

Johannes.
Hvad har da Verden dig forvoldt?
Du har vel ene til Gud dig holdt.
Det er det vanlige Klagemaal.

Nahas.
Iskjenk mig kun mine Synders Skaal,
jeg har fortjent den Gift at drikke.
Jeg tjente — frit desværre, Trældom tvang mig ikke —
Fyrstinden oppe paa Machærus Borg.
Hun brugte mig til Speider, længe
jeg solgte Hjærtets Fred for Penge.
Men som jeg gjøs for al den Hjærtesorg,
min Tunge voldte hendes Fjender,
mit Fangenæt jeg dobbelt spinder,
og loi for hende, som ei jeg hørte
den Avinds Tale, de om hende førte.
Men andre af den leiede Yngel
forraadte mig, saa blev jeg usle Slyngel

hudstrøgen — O, den Svøbes Snært
jeg takker for, hvad jeg har lært.
Det skreg i mig: Saa skal du vride
dig evigt for al din Syndeskyld!
Da løb jeg bort og lod mine Hænder slide
som mine Haar saa Hjærtets Byld.

Johannes.

Og nu du troer, at jeg har Brug
for Folk, der lyve, og liste om i Smug?

Nahas.

Hellige Guds Mand! Jeg intet troer!
I Blinde jeg vidt i Ørken foer.
See i mit Hjærte! Hvad kan jeg skjule?
Forlængst jeg veed ei, hvad jeg gjør.
Kun at jeg fandt ei Hvile, før
jeg laae paa Jorden i denne Hule.

Johannes.

Om du nu bliver værre plaget her?

Nahas.

Prøv mig! Hvad Plage er for svær?
Kun een — i Synd at vaande sig.

Johannes.

Her Tjenesten vil prøve dig.

Nahas.

O, o! Du vil beholde mig.

Johannes.

Jeg vil ei, du er ei af mine.
Men er du kommen af ærlig Agt,
dig bort at drive, jeg har ei Magt.
Ydmyger du dig under Bodens Pine,
jeg kan ei kræve mer af dig.

Nahas.

Ja, jeg tør blive! Han vil taale mig!
Du arme Nahas, kan du bære din Lykke?
Paa Kains Pande Naadens Smykke!
Hjærte, mit Hjærte! Tiltaals med dig!
Nei, nei, jeg kan det ei!
O, jeg maa ud over alle Fjelde,
til alle Vinde min Fryd at melde!
(iler bort.)

Andreas.

Var der nu Sandhed i hans Sjæl?

Johannes.

Spørg dine Brødre, de veed det vel.

Simon.

Saa ydmyg saae jeg ingen før.

Johannes, *Zebedæi* Søn.

Saa kjærlig heller ikke.

Johannes.

Andreas, hør!
Det Samme saae og jeg. Og om
det Øvrige fælde Mennesker ingen Dom.

Folkets Leir ovenfor Bethabara.

Kostobaros og de tre Pharisæer, Babas Sønner.

Kostobaros.

I fandt ei noget nyt Guds Ord hos ham?

Jojarib.

Slet intet. Mange Ord og megen Bram,
endskjønt vi nærmed os i hellig Frygt.
Ak nei! Hans Hus paa Sand er bygt.

Kostobaros.

Det høie Raad dog har det Haab,
at Israels Gud er med i denne Daab.

Jojarib.

Det høie Raad — der sidde fromme Sjæle,
hellige Fædre, troe som Guld,
dertil Zeloter af Elias Kuld,
men luttret Lærdom løfter ei blandt dem sit Mæle.

Kotobaros.

O Rabbi, Ydmyghedens Kaabes Folder
du for dit lærde Aasyn holder.

Jojarib.

Frist, Herre, ei din ringe Tjener,
sin Svaghed kun til Lærdoms Stav han læner.

Kostobaros.

I Lærde dele altsaa ei
de Ældstes Haab om Døberens Vei?

Jojarib.

Vi stille vente under al den Larm,
vi gjemme Oldtids Løfter i vor Barm,
og bede Gud, at Sandhed maa i Barmen leve.
I Raadet Sendebud udkaarne bleve,
at drage hid, Prophetens Ord at høre
og bringe vidnefaste Ord for Raadets Øre.
Men som vi vidste, at i Folkemøde
ustyrligt brydes Ord mod Ord,
og Talen trænges fra sit Spor,
mens Visdoms Urtegaard maa ligge øde:
vi droge forud under Nattens Ly
og fandt ham i det stille Morgengry.
Vi tænkte, var han Himlens Bud,
Prophet og salvet af sin Gud,
o, jublende vor Sjæl da vilde bæve.
Vi kunde siden hos de Ældste staae,
og mens hans Vidnesbyrd de faae,
Guds Morgenrødes Lovsang hæve.
Men er han vild og daarlig Lærdoms Søn,
vi gaae bedrøvet hjem iløn,
og klamres ei i Folkemøde,
hvor Visdoms Urtegaard kun lægges øde.

Kostobaros.

Og mine Venner det Sidste fandt?

Jojarib.

Vi hver en overilet Tanke bandt.

Vi søgte kun. Med Hjærtesproget paa
vor Læbe vi talte venligt saa:
„Vi er Guds ringe Tjenere, vi vide
„ei meget af os selv; vi stride
„kun med vor Synd. Man bragte os dit Ord;
„da signede vi dig og hver, som troer,
„mens hellig Gysen gjennem Sjælen foer.
„Men som vi langtfra have fattet Alt,
„hvad du har under Naadens Skygge talt,
„saa bede vi: O, svar os paa
„et Spørgsmaal eller tvende, lette, smaae,
„og see, vi fra vor Broder glade gaae."

Kostobaros.

Hvor fint!

Jojarib.

O, ikke fint, kun sandt.

Kostobaros.

Godt, godt! Og nu den Sandhedsknude, du ham bandt?

Jojarib.

Vi sagde: „Nævn os, i hvis Kraft du kan
aftvætte Syndeskyld med Vand."

Kostobaros.

Deri er ingen Knude, synes mig.

Jojarib.

Nei, som jeg sagde. Thi svared han:
„I Kraft af ham, som sendte mig,
„af ham som talte saa naadelig:

„„Var Eders Synder end som Purpurglød,
„„som Snee at skinne jeg dem bød.
„„Er de end røde som Karmesin,
„„de vorde som det hvide Lin.““ *)
Da bad jeg Broder Jonadab at nævne
os Lovens Ord (han bøier sig, hans Brødre ligesaa)
om Vandets Luttringsevne.

Kostobaros.

Saa dine Brødre dig i Talen styrke?
Jeg troede næsten, Herrens Haand
dem havde slaget med Stumheds Aand,
at tause de ham bedre kunde dyrke.

Jojarib.

Ydmygt vi lade Aanden i os raade
altefter Guds enhver forundte Naade.
Min Broder Jonadab, som Skriften vender
ved Dag og Nat i sine fromme Hænder,
veed udenad hvert Himlens Ord,
som Kildens Rislen de paa hans Læber boer.
Hans Minde har ham aldrig sveget,
og føier ei en Lyd til af sit Eget.
Min Broder Jozadak med Budets Tugt
har tøilet sine Lysters Flugt.
Ei findes der paa Skriftens Blad
det Ord, han ei har opfyldt glad.
Ei paa hans Legems rene Stamme
den mindste Plet, Guds Dom kan ramme.

*) Es. 1, 18.

Og jeg, jeg har udgrundet hver Fortolknings Tanke
til hvert et Bogstav, Jonadab har vidst,
o, hver en Tankens Slutning, Blad og Blomst og Ranke
paa Visdomstræets fagre Kvist.
Dertil hvert Værk, som Jozadak i hellig Kraft
har nogentid i Hænde havt,
jeg stiller frem i Himmellysets Straale,
saa klart, at, mens et Barn kan Værkets Dybde maale,
maa Fjendens List med Blusel neie
sig for Guds Visdoms kongelige Veie.
Saa staae vi trende Brødre een tilsammen.
Om hver for sig end lidet er,
tre Søiler dog en Trefod bær,
og af dens Skaal høit luer Offerflammen.

Kostobaros.

Visselig I Guds Gaver har
velordnede i Eders Kar.
Jeg kjendte og tre Brødre, som alle beiled
til samme Pige; men da der feiled
vel meget i, at hver for sig
en Medgift mægted, som var klækkelig,
de deres Penge sammenskyde,
og kunde saa, hvad Faderen fordred, byde.
Men da nu Bruden — ja, I sagtens kjende
Historiens mageløse Ende.
Ha, ha, ha, ha! — naa, naa! En Verdensmand
vel nok lidt Frisprog have kan.

Jojarib.

Du skjemter gjerne, kjære Herre! Sligt
til Vane bliver i Hoffets Sale.
Men forat komme korteligt
tilbage til vor Alvorstale —
O Broder Jonadab, du atter nævne
os Lovens Ord (han bøier sig, hans Brødre ligesaa)
om Vandets Luttringsevne.

Jonadab.

(berører sin Pande og Arm og tager sin Kappes Kvaster i Hænderne.)

Saa Israels Gud i Loven bød:
(Jojarib bøier sig, Jozadak kaster sig næsegrus ned.)
„I tage en Kvie, rød af Lød,
„foruden Lyde, foruden Meen,
„Aag aldrig tvang dens Nakkeben.
„Og fjernt fra Leiren trukken hen
„skal Præsten Eleazar slagte den.
„Men paa sin Finger han Blodet fange,
„og stænke det mod Pagtens Telt syvgange.
„Og Kvien skal I brænde for hans Øine,
„Skind, Kjød og Blod og Møg paa Baalet høine.
„Og Isop, Karmesin og Cedertræ
„skal Præsten kaste paa det brændende Kræ.
„Da toe han Krop og Klæder udi Vand,
„og sidde indtil Kveld en uren Mand.
„Saa er og han, der brændte den, hvorvel
„han toes paa samme Viis, uren til Kveld.

„Men Kviens Aske skal en Mand fuldren
„fjernt fjæle bag en tvættet Sten.
„Uren han bliver, for han Asken bar,
„ei ren før Kveld, naar han sig tvættet har.
„Saa er min Lov. I rindende Vand
„I komme Asken, og med Isop stænkt
„det renser hver en uren Mand,
„af Lig, af Aadsel eller Synd befængt.
„En evig Lov det være for Syndesmitte,
„for Israel, for hver en Fremmed i Jer Midte.“ *)

(Jozadak reiser sig og staaer efter en Del henrykte Lader og kryber sammen som før.)

Kostobaros.

Og saadan kan han hele Loven?

Jojarib.

Fra neden opad gjennemløber han
saa let dens Linier som nedad fra oven.

Kostobaros.

Vidunderligt. Knap har en Verdensmand
de lærte Phraser saa tilrede.
Men nu til Døberen, om jeg tør bede.

Jojarib.

Med disse hellige Ord for Øie
jeg knytted Talens Næt foruden Møie.
Først bød jeg ham det ganske Lette:
„Siig, kan Guds Ord vel rokkes ved,
„kan Himlens Telt vel blæses ned?“
Derved han intet fandt at rette.

*) 4 Mos. 19.

Saa: „Dette Syndevand, ak, saa urent,
„at Præsten, og at han, der Baalet haver tændt,
„ja, han, der Asken bar, er uren indtil Kveld,
„er altsaa Himlens skarpe Redningsvæld,
„det renser Mand og Hus og sagtens andet?"

Kostobaros.

Og han var fangen i dit Lærdoms Spil.

Jojarib.

Saa temmelig. Jeg føied til:
„See, Kjære! Er det saa, da er jo Vandet,
„du toer med, og som ei er blandet
„med Asken af det lydeløse Fæ,
„med Isop, Karmesin og Cedertræ,
„og ei beskrevet i Guds Pagt,
„kun Vand, ak, Vand foruden Magt,
„ei Luttringsvand med Askedynd,
„helligt og skarpt nok til at sone Synd.
„Rabbi Johannes, svar os nu! Tiltroer
„du dig at løse himmelfaldne Ord?
„Nei, aldrig løses Pagtens Gjord!"

Kostobaros.

Sagtens han dog en Udvei veed.
Han ellers kom ei vidt i Hellighed.

Jojarib.

En Udvei! — O, han øste Skjældsord ud,
som Skyllet af en Vadsketud.

Han raste længe og endte med —
i Sandhed, det var et pragtfuldt Sted
i Mandens Tale, thi tale kan
han, var blot Talen dertil sand,
vi bøied os for Himlens Mand —
han endte med et mægtigt Raab
om hele Verdens Syndflodsdaab,
om Synderhære, der i Dybet græde,
om at hver Sjæl, der over Jordan Strand
ei vil med bævende Fødder træde,
skal see sine møre Knogler klæde
de gamle Ørkengraves Sand.

Kostobaros.

Men du vel ikke tabt dig gav?

Jojarib.

Jeg lod ham falde i hans egen Grav.
Sagtmodig, stille, som hele Tiden,
jeg med mit sidste Spørgsmaal endte Striden.
Jeg sukkede: „Saa Undergang i Vandet boer?
„Ak, ak, jeg har jo hørt det, men jeg troede,
„det var et Rygte, der som en Øgle snoede
„sig i dit skyldfrie Spor.
„Siig, du Guds Mand, os idetmindste det,
„er hvad du spinder her et Dødens Næt?
„Siig os det ret og slet."

Da var han bunden. Atter og atter
han svared ikkun: „Sagde jeg det,

I vilde dog ei give mig Ret."
Desværre var den øvrige Tale kun til Latter,
derfor jeg heller tier rent med den.
Vi saae, hvor Sværmeraanden hørte hen,
vi saae, den havde Helvedrødder,
thi rystede vi Støvet af vore Fødder.

Kostobaros.

Hel vel! Men nu — Et Spøg, et andet Alvor!
Siig, kjære Rabbi, før vi skilles:
Er det nu Eders Agt at fælde ham?

Jojarib.

Behøves ikke. Herren fælder ham.

Kostobaros.

Dog Herren og et Redskab bruger.

Jojarib.

Hvis han betænkelige Raad udruger,
vi haabe Alt af Fyrstens Haand,
men selv vi kjende ei til verdslig Handel.

Kostobaros.

Sæt, vi ei heller kjendte til hellig Vandel.

Jojarib.

Saa Eders Haand vi signe med vor Aand.

(Han bøier sig og begiver sig bort med sine Brødre.)

Kostobaros (efter dem).

Da gives der os visselig Kraft
at kappe Ørkens Øxes Skaft.

(gaaer ind i sit Telt.)

Folket er imidlertid ifærd med at bryde op fra Leiren. En Hob har samlet sig om en Sanger, de Øvrige løbe fra og til imellem Teltene og ved Dyrene.

Sangeren.

Der Israel drog af Ægyptens Land,
høit hvirvled Guds Røgen, knittred Guds Brand.

Og Bjergene røg som en Smelteovn,
og alle Høie rulled som Hjul paa en Vogn.

Og Havet det saae det og Flugten tog,
og Jordan den saae det og sammen sig drog.

Hvor kom det, Hav! at du Flugten tog?
Og Jordan du, at du sammen dig drog?

Folket.

For Jakobs Gud og hans Helligdom,
om Israel slog han en Lynets Bom.

Et Par Ryttere komme jagende.

Første Rytter.

Har I hørt det?

Folk.

Hvad?

Anden Rytter.

En Dreng kom nede fra Kypros Bad,
den hele Nat de har redet.

Folk.

Hvem? Den Dreng?

Anden Rytter.

Han vidste den hele Sammenhæng.
En Vrimmel af Heste, et Tog af Kameler,
en Hær af Tjenere, Stole i Seler, —
han siger, det er Ypperstepræsten selv.

En.

De vil hente Guds Mand fra Jordans Elv.

En Anden.

Mon de vil gjøre ham til Guds Christ?

Første Rytter.

Han er det, ganske vist!

En Tredie.

Og hylde Herrens Salvede.

Anden Rytter.

Som jeg siger.
Vi saae dem oppe ved Josvas Trappestiger.

Første Rytter.

Du saae jo ikke den Ypperstepræst.

Anden Rytter.

Men Drengen sagde det.

Første Rytter.

Bare Blæst!
Hvad veed vel Drengen af saadan Stads?
Jeg mødte Brevbudet ovre fra Livias,

han havde lige talt med en Tolk
af Rabbi Zenodori Folk,
og kjendte de Stores Ord forvist.

En Borger (fra Jerusalem
paa sit Æsel med to Tjenere efter sig).

Hvad var det?

Første Rytter.

Det var, at han er den Christ.

Borgeren.

Sagde de det?

Første Rytter.

Endnu igaar.
Baade Raadets Fyrste og Folkets Ældste.
Naar han har fastet i fyrretyve Aar,
han fører Guds Folk til Seir, og vi er frelste,
i deres Bøger det skrevet staaer.
Da komme Englenes Himmelskare,
og Romeren maa af Landet fare,
om han vil ikke i Trældom blive;
da skal og Tolderen sine Penge tilbagegive.

Folket.

Gud give, der var kortere til.

Første Rytter.

Saalænge det netop vare vil.
Det er Jubelaaret. Men Pharisæerne sagde,
at han er ikke Christus. Saa udlagde

de, at han er Elias, Sonofferpræsten,
som Ild vil kaste paa Pilati Cohorte,
naar op til Zion den kommer til Festen.

Folk.

De Pharisæer, de forstaaer det.

Borgeren.

Ja, I forstaaer det idetmindse ikke.
Hvad denne siger, er lutter ulærd Snak.

Rytteren.

Mon du kan med de Lærde drikke?
Det veed jeg, Raadet sagde dem sin Tak.

Folk.

Ha, ha! Hvad veed vel Raadet uden dem?

Borgeren.

Af Sandheds Hud du skar en Rem.
Inat vi fulgte dem fra Jerusalem.

Folk.

Hvad, hvad? Siig, hvad du saae!

Borgeren.

I Raadets Møde den haarde Strid stod paa,
til Gud ved Mørket skilte dem.
Beslutningen blev at lade Bud udgaae,
som høre skal Prophetens eget Ord,
om han er den, som evigt i Lyset boer,
eller om han fik i Synet Bud
om Israels Lys fra Israels Gud.

Deres Telte stod vel en Mil herfra,
da vi forlod dem. Der jeg talte da
to Præster, trende Pharisæer,
af tjenende Folk en vrimlende Hær,
og Skrivere ved de Lærdes Side.
Ved Daggry saae jeg Romernes blinkende Spær
og Felttegn gjennem Dalen ride.

En.

O, i en Herrens Stund vi samledes her.

Sangeren.

O, Zachariæ Søn vil svare
skriftkloge Mænd med Skriftens Ord fuldklare,
os vil han Synets Perle aabenbare.

Borgeren.

Vee da Enhver, som ei har renset sig!

Sangeren.

Op, Brødre! Jubler høit med mig!
Høre vi skal Guds vældige Ord.

Borgeren.

Desværre for Eder. Stakkels Folk, som boer
i Syndens mugne, Daarskabs pjaltede Telte,
og dagligt Jer i Skarnet velte.

Anden Rytter.

Der er de!

Første Rytter.
Seer du? Sandhed sand dog bliver.
Den Lange er Rabbi Zenodori Skriver.
Og see hans Rabbi selv, den Folkets Fader,
og Rabbi Juda, ham de Vantroe ordentlig hader.

Folk (stimle sammen om Præsterne).
Gud signe Eder, hellige Herrer!

Skriveren.
Giv Plads, I Veien spærrer!
(Toget holder stille i Folkesværmen.)

Rabbi Zenodorus.
Gud Herren signe og bevare Eder!
Hos os han vælge sine Teltesteder!

Sangeren.
Gud signe Mose Dommersæder,
og krone dig med Arons Hæder.

Rabbi Zenodorus.
Hans Aasyn over Eder skinne!

Rabbi Juda.
Og Luepile ramme hver hans Fjende!

Rabbi Zenodorus.
Siig, er det her, Guds Manden boer?

Sangeren.
Om du vil lytte til din Tjeners Ord,
da er ei langt herfra den Hule,
hvor sig hans hellige Lemmer skjule.

Rabbi Zenodorus.
Saa før os did. (Til Rabbi Juda).
Drag, Broder, du forud,
jeg følger dig med Gud.

Rabbi Juda.
Nei, Fader, dig vi alle Pladsen vige.

Rabbi Zenodorus.
Hør mig! Dig Herren gav at lide for hans Rige.

Rabbi Juda.
Din Søn skal aldrig gange den forud,
hvem Folket elsker i sin Gud.

Sangeren.
Hid, Israel, bag dine Ældste!
Vi træde de rene, yndige Stier,
vi vorde frelste.
(Toget sætter sig i Bevægelse.)

Sangeren.
I Hedninger, spring nu som jagede Lam,
Guds Fjender som Gjeder paa Fjeldets Kam!

Skjælv, Jord, for Herren nu kløver dit Fjeld,
og Flintesteen vorder til Kildevæld.

Hvi skjælver du, Jord, hvi blegner dit Fjeld,
naar Fjeldet skal græde som Kildevæld?

Folket.
For Jakobs Gud og hans Helligdom,
om Abrahams Børn han slog sin Bom!
(De drage bort.)

Kostobaros
(træder ud af sit Telt; — til et Par Tjenere).
Bryd Teltet af, sadl op og bring min Hest,
bort maa vi som den rygende Blæst!
(Tjenerne løbe.)
Forunderligt med disse Hellige!
De første Tre var rene Gjøglere
i Lammeskrud og disse
i Herrepomp er ærligt Troende tilvisse.
Dog er den Ene som den Anden,
med Taabeligheds Bræt for Panden.
(Nahas kommer.)
Og der er deres Abekat.
Saa du er alt af Marken slaaet?

Nahas.
Omvendt og gjenfødt. Dag af Nat.

Kostobaros.
Hvad sagde jeg? At du blev flaaet.
Saa er vel nu det Allersorteste
udefter kommet?

Nahas.
Afdækt, blot og bart.

Kostobaros.
Og derfor løb du bort det Forteste
du kunde?

Nahas.
Fatter jeg vel Himlens Gaade?
Alt saae han, var dog idel Naade.
En Skurk som mig, din Tjener, har han spart!

Kostobaros.

Ja, det er meget. Dog aabenbart
til Fordel for min nys omvendte Ven.
Du sælger flux din Sjæl igjen,
og see, da er den stærkt i Prisen steget.

Nahas.

O tal ei saa! Din arme Sjæl
du gjør ved Spot til Satans Træl.

Kostobaros.

Naa, du studerer din Konst paa mig.
Ja ja, nu troer jeg selv, det lykkes dig.

Nahas.

Jeg veed ei, hvad du taler om.
Jeg veed kun Eet, det er min Dom.
O, havde du kun seet hans Øie,
dit eget var for evig lukt
for Verdens Throner, for Baals Høie.
O, havde du hørt hans Tales Flugt —
Nei, aldrig, aldrig vender jeg tilbage
til Sodoms Enge, til Babels Drage.

Kostobaros (Tjenerne komme med Hestene).

Men Lønnen, Kjære, tænk paa din Løn,
og paa Fyrstindens gode Klæder.

Nahas.

En Pjalt i Ørken mig mere glæder,
og Himlens Manna er min Løn.

(Han græder.)

Kostobaros (idet han sidder op.)
Ja, ganske vist, det lykkes dig.
En saadan Konst er mer end Fjas.
Jeg anbefaler dig til Herodias.
Lev vel! Din nye Gud styrke dig!

Nahas.
Han styrte dig, du Hofsnog, glat af Salver!

Kostobaros.
Ha, ha! Tilsidst er det vel endogsaa Alvor!
(Han sprænger afsted.)

Nahas (ene).
Ja, hvorfor ikke Alvor, hvad?
Skal Nahas evig og altid grines ad?
Naar han har brugt mig, vil han stryge mig af
som Blod, som Rust og andet Skrab,
blot for han kom i kongeligt Svogerskab.
Aa nei, man væbner sig, man stiger
paa Evigheds Veie,
og fra Guds Børns lysende Riger
man spytter paa Hofkrybs lastefulde Leie.
At blive hellig — først jeg troede,
det var utrolig svært;
jeg gik i Taaget, som en Hykler jeg mig snoede,
og see, det er dog lettelig lært.
Det lykkes mig, det lykkes virkelig —
O hvor jeg nu er fri og lykkelig!

(Han iler efter Præsternes Tog.)

Udenfor Døberens Hule.

Johannes og de to Præster staae midt i Folkesværmen. En Afdeling romerske Ryttere have slaaet Kreds om den.

Rabbi Zenodorus.

Rabbi Johannes, Zachariæ Søn —

Johannes.

Kald mig ei Rabbi! Jeg kjender ei
til Eders Lærestole, konstige Vei.
Kald mig ei Præstens Søn! Min Gud
afknækked aarle Arons Skud;
og her er kun en Haandfuld Sand,
hvormed hans Aande lege kan.

Zenodorus.

Hvo du end er, saa see, her staaer
vi Hyrder for Guds egne Faar
i hele Israels Navn at høre
dit Svar for Almagts Herres Øre:
Om, siden nu de syv, tilmed
de toogtredsindstyve Ugers Længsel,
der skulde rinde hen i Trang og Tugt,
alt fra den Dag, da Folkets Fængsel
blev opladt, og da Zions Hegn blev lukt,
indtil en Salvet, Fredens Drot, al Trængsel
vil til en evig Sabbath vende, *)
nu stunde snart til deres Ende —
hver Uge regnet efter Sabbathsaar:

*) Dan. 9, 25.

Om du i Folkets Kreds da staaer,
vel dulgt i Ringheds Skygge,
men under Naadens Kongesmykke,
en Salvet og en Pagtens Engel,
at læge mildt med Isopstengel
det gamle Brud, de bittre Vunder,
og vandre saligt under
din Helligdoms unævnelige Pragt,
som Maleachi,*) den Guds Mand, har sagt.

Forsangeren.

Nu holder Tand for Tunge,
og I skal høre Englen sjunge.

Johannes.

Et helligt Ord, en Naadens Dug
saa let som Vind, som Vindens Fnug
I lade over Læben fare.
Saa glem ei heller hans Ord fuldklare:
„Hvo vil for Rædsel kunne bære
„den Dag, han naaer til dig?
„Hvo vil bestaae de Timer svære,
„den Herre aabenbarer sig?
„Han er som luttrende Flammer,
„som Laugens Tvæt“ **) — O nei, hans Vei
den Ærens Drots, jeg træder ei!
Men naar han kommer — Vee den, han rammer!

---

*) 3, 1. **) Mal. 3, 2.

Forsangeren.

En Dommens Ild! Vee den, han rammer!

Folk.

Vee os for Himlens Flammer!

Zenodorus.

Dit Ord er haardt. Forfarne Mænd
ei tvistes dog om Ord, som flyve hen.

Rabbi Juda.

Jo — Vee hver den, han rammer! Retfærds Gud
afmeier Cedrens Pragt som raadne Skud!

(Nahas lister sig frem imellem Mængden.)

Zenodorus.

Du vidned, du er ikke Herrens Christ.
Vi hørte det: et Vidnesbyrd forvist
ved tvende Vidner sandes skal.
Hør atter nu al Israels Røst og svar og tal:
Du træder altsaa ei dit Spor
altefter Synets evige Ord.
Nuvel, saa siig, om sendt af Synets Herre
du ei paa Luekjerre
først op, saa ned ad Himmelstien foer,
og som Elias nu forud paa Veien gaaer,
altefter samme Guds Prophetes Ord:
„See, det er mig, som byder, og Elias staaer
„for Eder, før Jehovas den forfærdelige
„den store Dag I see af Mørket stige." *)

*) Mal. 4, 5.

Forsangeren.

Hold Eders Aande! Tys!
Nu skal I skue Englens Lys!

Johannes.

Hvad svære Ord I atter vove paa
at lade mit og Eders Øre slaae!
Nei, nei! Jeg er Elias ei! See, see
den gamle Rædsel sig i Synet tee:
Elias Sværd er over mig og Eder —
Ak, fandt I Værn, ak, fandt I Fredens Steder!
Elias greb de Baals Præsters Slæng;
ved Kischon redte han en blodig Seng.
Der hug hans Dom de ublue Kroppe ned,
og Elven svulmed blodig, vild og vred. *)
I mane kjækt Elias Lue —
og jeg tør ei mod Kischonsynet skue.

Nahas.

Hvad, hvad? Han svinger ei Elias Lue!

Folk.

Og dog vi grue!

Zenodorus.

Lad ei Guds Aand bort fra din Læbe flye!
See, Arons Sæd i Pagtens Ly
og ikke Baals Præster staae for dig.

---

*) 1. Kong. 18, 40.

Johannes.

Ihvo der stander for Guds Røst, for mig,
han see sig for, han ikke falder.

Juda.

Aron har fæstet Fod for Herrens Ild,
hans Sønner gaae i Ilden, naar Gud kalder.
Hans Æt i Freden mild, i Striden vild,
som Luens Tvæt paa det Urene falder.

Zenodorus.

Min Broder standse Nidkjærhedens Ørn!
„Jehova i sin Tempelbolig
„fra Himlens Stol seer ned saa rolig,
„hans Øieiaage prøve Adams Børn.“ *)
Er Davids Ord, hvert Ord en Fredens Havn.

Nahas.

Høilovet være Davids Navn!

Folk.

Høilovet i den Høiestes Navn!

Zenodorus.

Tak Børn! Saa lytte tredie Gang
vor Broder til det Suk, al Israel sender
til dig, hvem Herren ene kjender,
altsom du vandrer Ørkenstien trang.

---

*) Ps. 11, 4.

Saa talte Gud ved Moses, ved sin Kjæmpe,
han vilde alle Sjæles Længsel dæmpe:
„Jeg en Prophet af dine Brødres Rækker
„opreiser, en Prophet som dig,
„og i hans Mund jeg mine Taler lægger,
„at naar mit Folk ei kunde taale mig,
„og grued for min Røst at høre,
„ei bære Flammesynets Straaleskud,
„det jog dem ind ad Dødens Døre,
„da staaer han mellem Folket og dets Gud." *)
Saa siig, om du, der Dommens Stav
udrækker over Folkets Hav,
om du, der svinger Bodens, Naadens Røster,
dig i Guds Kald og trøster
at sige, du som Moses er hans Kjæmpe,
opreist hans Børns Gru at dæmpe.

Forsangeren.

O ja, han eier Mose Stav,
lydløst jo bæver Folkets Hav.

Johannes.

Jeg er ei Moses, er ei den Prophet,
som staaer imellem Folket og dets Gud,
at holde Skjold for Himlens Pileskud,
og ene taaler, hvad kun Een har seet.
Nei, var jeg den Propheternes Prophet,
jeg havde tunge Ting at sige Eder.

*) 5. Mos. 18, 15 fl.

Dog følger hans Velsignelse mit Spor,
det sandes og paa disse Steder,
at „Hver, som ei vil høre Ord,
„der i Guds Navn fra Læben foer,
„af ham sin Bøde Ordets Herre kræver.“ *)

Nahas.

O jo! Du bærer Mose Skjold!
Du skjærme os mod Fjendens Vold!

Folk.

O, skjærm os dog mod Fjendens Vold!

Juda.

Vel dig, du ei for Hovmod er en Bold.
Du talte Sandheds Ord, altsom vi vented.
Men hvad af Truselsord du føied til,
halvskjult, en Gjøglers Fingerspil,
du fra dit eget Hjærte, ei fraoven hented.

Nahas.

Du vover — Du!
Du gruer ei for Israels Gru?

Johannes.

I Guds Navn ogsaa det fra Læben foer:
„Hver den, der ikke hører mine Ord,
„af ham sin Bøde Ordets Herre kræver.“
Alt Dødens Pil paa Strængen svæver.

---

*) 5. Mos. 18, 19.

Nahas.

O hør ham! Hører dog og bæver!

Juda.

Der staaer og skrevet: „Den Prophet
„som raaber ud: I Guds Navn er det seet!
„Og Ordet træffer ikke ind,
„da har ei Herren talt — af Hjærtets Vind
„Propheten talte og af Hovmods Lue.
„Du skal ei grue.“ *)

Nahas.

Han ei for Israels Rædselsrøst vil grue!

Zenodorus.

Visselig, Rabbi Juda, ei vi grue.
Hver den, hvis Indgangs og hvis Udgangs Skikke
i Guds Navn øves, gruer ikke.
Men standser Eders Strid en stakket Stund,
vi naaede endnu ikke Sagens Grund.
Siig os endnu, o Zachariæ Søn,
for sidste Gang vi bære Bud og Bøn,
at Svar vi kunne føre
til dem, der lagde Ordet i vort Øre:
Er du ei Christus, ei Elias, ei
den Guds Prophet, som træder Mose Vei,
hvad vidner du da om dig selv?
Hvad er dit Segl, og hveden randt din Tales Elv?

---

*) 5. Mos. 18, 22.

Nahas.

O lytter, fanger Ordet!
Han svarer — med Guds Kraft han har sig gjordet!

Johannes.

„Der lød en Røst som Aandesang:
„I Ørken ban vor Gud en Gang,
„paa Heden bred for Herren Vei,
„Jehovas Hærtog standser ei.
„Hver Kløft skal høine Ryggen bred,
„hvert Bjerg og Bakke sænkes ned.
„Du bratte Skrænt, af Rædsel revn,
„du Fjeldets Kam, din Nakke jævn!
„Alt Kjød skal skue til sin Gru,
„det var Guds Mund, der talte nu!“ *)
Det var Guds Mund, og ved hvis Tunge?
Ved den, han bød henover Heden runge.
„Og atter siger Røsten: Raab!“
„En anden svarer: Hvilket Raab?“
Hvem svared? Atter just den Mand,
hvis Raab idag gaaer over Land.
Hans Klage hør: „Alt Kjød er Straa,
„dets Fagerhed som Blomster smaae.
„Straa segner, Blomsten falder af,
„naar Herrens Aande Engen traf.
„I Sandhed, Folket er som Straa!
„Straa segner, Blomsten falder af,
„Guds Ord evindelig bestaae.“ **)

---

*) Es. 40. 3 fl. **) Es. 40, 6 fl.

Saa siig nu selv: Hvem er den Mand,
der her i Ørken rører Tungen,
og selv som Mosestaven svungen
i Guds Navn mod Guds Folk maa holde Stand?
Jeg har ei Mose Stav, Elias Ild,
med mig som Ven ei taler Herren mild.
Men komme skal Guds Ven, den evigt Kaarne,
Guds Engel, Broder, Barn, Enbaarne.
Han kommer, ja, han er her, staaer iblandt
sit Folk, og end ei Eders Blik ham fandt.
Ja, see omkring Jer, see og skjælv!
Fra Fjeldet bruser han som Fjeldets Elv,
af Dalen stiger han som Liliens Skud,
og favner Sjælens Længsel som sin Brud.
Guds Hjærtes Drømme paa hans Læbe boer,
hver Himmelsal forbi hans Øie foer.
Han saae dem i sin Faders Borg,
han viser os dem — Blinde see!
Han lytted til sin Faders Fryd og Sorg,
han siger os den — Døve høre, Stumme saligt lee!
Og jeg, en Orm i Fjeldets Hul,
ak, i hans Ild et knittrende Kul!
Jeg skulde af den Kilde øse?
Hans Skorem er jeg ikke værd at løse!

Zenodorus.

Guds Ord fremblomstrer paa dine Læber,
og Frugten nærer Sjælens Liv.
Dog, som du byder den, den dræber,
du holder den paa Odden of en Kniv.

Saa siig, af hvilken Myndighed
du svøber dig i Nidkjærhed.
Vi fik og Ordene i Hænde,
om Arm og Pande vi dem bandt,
igjennem Liv og Blod de randt,
fra Barnsben vi Skriftens Blade vende.
Vi lytted og til himmelbaarne Sange,
og saae Guds Salvede i Skyen gange.
Du siger, Skyen veg,
og ned til os alt Himmelsønnen steg,
ja, staaer iblandt os — siig, hvad borger os
for at vor Længsel var kun Drømme,
men dine Syner Naadens Strømme,
ei Fjendens Gift og dine Trusler Trods,
vildt vendt mod Arons Kjortels signede Sømme?

Juda.

Du har ei Mose Stav — hvem har
den da? Mon de, der troe den bar
fra Slægt til Slægt? Mon de, der Mose Sæde
med Hedningspyd for Brystet klæde?
har vi den, eller du, der vælter Naadens Stol
og taler vildt om Synets Sol
til Daarers Glæde?

Johannes.

Min Myndighed er Altrets Glød,
den Herren Synets Engel bød
at føre over Esaias Læbe.*)
I tale sandt, den kan og dræbe.

*) Es. 6.

Juda.

Hvem, hvem kan vel din Tunge dræbe?
Hvem kan vel hel forvrængte Skriftord saare,
end sige dræbe? Hvad, du Daare?
Troer du, du fælder Mænd med Spottens Læbe?

Johannes.

Ei Mænd, kun visse præsteklædte Herrer,
der Frelsens Vei for stakkels Lægfolk spærrer.

Juda.

Tregange gjentog du dit Spottens Ord,
vi bied end, vi forsked Grunden,
og see, Bekræftelsen fra Læben foer.
Nu er din Prøvetime runden.
For Israels Raad jeg bar min Mund opladt,
og sagt: „To Veie for os ligge:
den ene Dag, den anden Nat,
han enten er Guds Tjener eller ikke.
Det kjendes maa paa Tegn og Talens Under,
paa Had til Edom, Babel, Rom,
paa Panden bøiet under Hadets Vunder
ydmygt imod Guds Helligdom."
Og see, her staaer en Mand,
hvis Tegn er ulærd Børnelærdoms Rester,
hvis Had er snerrende at slaae sin Tand
i Jakobs Guds nidkjære Præster.
Vee over os, at vi bar Bud til ham,
at Rene pleied Raad med den Urene!

Vi smittes af hans Dødningbene.
Vee os og rens os, Gud, fra denne Skam!

(Folket knurrer.)

Og vee enhver vanhellig Stimmel!

Nahas.

Hellige Rabbi! Glem ei i din Himmel
det gode Visdoms Ord:
„Bedre Markens Urter med Kjærlighed,
„end Oxens Fedme, naar der er Had derved.“ *)

Juda.

Omgjord dig kun med Daaresværmens Gjord!
Støt dig, Prophet, til Vand og Dynd,
til Folk, der fødtes af idel Synd!
Midt i dit Slæng vi finde dig,
vort Næt er spændt, og Ulven hilder sig.

Nahas,

(der har hvisket til Forsangeren, høit:)

Hellige Mand! Guds Visdom hilder dig.
„Lur ei paa en Retfærdigs Bo,
„forstyr ei lumsk hans Vaanings Ro.“ **)

Forsangeren.

Et Salomons Ord! Høilovet Salomons Navn!

Folk.

Høilovet i den Høiestes Navn!

Juda.

Visdom er Vrøvl i Munden paa en Ravn!

---

*) Ordspr. 15, 17. **) Ordspr. 24, 15.

Zenodorus.

Kjære Rabbi, du rives bort af Nidkjærhed.
Hvad siger Salomon paa samme Sted?
„Din Fjendes Fald ei glæde dig,
„ei Hjærtet juble, naar han støder sig.
„Naar Herren seer det, vil han harme sig
„og vende sig fra ham mod dig.
„Ei flamme Vredens Ild imod den Onde,
„imod Guds Fjende stands din Ivers Flugt.
„Den Ondes Liv gaaer snart tilgrunde,
„Guds Fjendes Lygte snart er slukt.“ *)

(Til Johannes.)

O, Zachariæ Søn, lad os ei skilles,
mens Hjærtet bløder under Vredens Skaar!
Af Fredens Ord kan Vunden stilles —
See, her din Faders Ven jo for dig staaer,
og til dit Hjærte taler Folkets Hyrde,
ak, let din Faders Hjærtes Byrde!
Bereder du for Israels Herre Frelsens Spor,
saa tal et Fredens Ord til Israels Præster,
et Ord, som Hjærte, Tro og Haab befæster,
til dine Brødre tal et broderligt Ord.

Johannes.

Var du min Faders Ven, da kjendte du
den Sjælens Kvide, Dødens Gru,

*) Ordspr. 24, 17—20.

der stivnede min Faders Hjærte,
den Stund han ene med sin Gud
saae Englen staae med Himmelbud
imellem Altret og Guds Lyses Kjerte.
Men ene fangen i Guds Mørkes Rum
min Faders Læbe, slagen stum,
ei skulde tale til slige Venner.

Er du min Faders Ven, du kjender
den smertelige Viis, hvorpaa
min Faders Herre handle maa
altmed din Broders Søn, sin ringe Tjener,
forinden han faaer lært hans Tunge
med Englerøstens Klang at sjunge,
faaer gjort som Murens Taarn hans Hjærte fast,
som Taarnets Landser Ordet hvast,
og lært ham til at vidne mod
hans Faders Brødre og hans Brødres Fædre,
ak, Fædre, for hvis Fod
jeg bævende har lært Guds Ord at hædre,
og i hvis Kreds jeg tidlig maatte nemme
min Ungdoms vilde Ganger at tæmme.

Ja, Rabbi Zenodorus, vidste du,
hvad det endnu idag, endnu,
da syv Aars Enekamp paa Heden
mit Hjærtelag saa skarpt og ru
som denne Klump af Flint har sveden —

(Han støder med sin Fod til en Sten.)

dog smerter mig Guds Vee at synge
mod Eder, Ben af mine Ben,
Kjød af mit Kjød, ja Dommens Sten,
det Straffens hvinende Bud at slynge
mod Eder, som har lædsket mig
med Visdoms Vande mildelig,
som venlig Naadens Støttestav
i Drengens Hænder aarle gav —
ja, saae du, tyded du mit Hjærtes Sprog,
da saae du mere end jeg selv.
Men dog —
En Herre taler, og en Svend maa høre,
han raaber, og hans Dødshug maa jeg føre.

Juda.

Hug du! Vi have før hørt Vaaben hvine.
— Tak, Fader Rabbi, at du vared mig.
Jeg staaer og veier i Tanker mine,
hvad Asaph taler saa yndelig:
„Saa nær, saa nær min Fod var gleden,
„et Skridt endnu, og see, jeg ud var skreden.
„Mod Praleres Mund slog høit min Nidkjærhed,
„jeg skued Niddingers søde Fred.
„Skudfrie de gange til deres Død
„og groe saa frodigt i deres Kjød.
„Thi bær de Hovmod som en Halskjæde
„og svøbe sig i Vold som et Festklæde.
„Mod Himlen svinge de deres Mund,
„og Tungen farer om paa Jordens Grund.

„Hvad Under, Folket efter dem løber
„og af de svømmende Vande søber?“ *)

Nahas.

Ja, Rabbi! Asaph er en Mand,
du vist og denne hans Tale kan:
„Giv ei din Due til Pris for vilde Dyr,
„glem aldrig en Forfulgt, som til dig flyer.“ **)

Juda.

Lad din Prophet din drukne Tale tyde!

Nahas.

En Rabbi vi alle ydmygt lyde.

Johannes.

I Øgleunger! Hvo lærte Eder
at flye til Visdoms svimmelhøie Sæder?
Hvo lærte Eder i Skjul at krybe
i Kløgtens Gange, lønlige, dybe?
Som om al Visdoms og Kundskabs Gud
ei kunde ryge Jer Hule ud;
ei kunde finde sig tilrette for Beviser,
ei nænned at gaae irette med saa lækkre Spiser.
Vee Jer, skriftkloge Mænd, at Skrift I tyde,
og læse ei, hvad alle Skrifter byde.
Med Eders lærde Øien lumsk I plire,
som Ordet ei var læseligt,
for hver en fersk Udtydning feigt I fire,
som Ordet ei var tydeligt.

*) Ps. 73. **) Ps. 74, 19.

Vee Jer, I holde Haanden for Eders Øien,
naar op der rulles for Lovens Bud.
Har I da før fornummet, at Ild er fløien
fra Eders skrevne og forgyldte Gud?
At Straalen, der af Ordet stod,
afsved de lærde Hjerners raadne Rod?
Frygt ikke, siden vi fik Fortolkningskonsten,
gik Ilden ud, det blev ved Dunsten.

En Gjenganger-Gud af døde Tanker,
en Skildvagt, der om *Zions* Murtind vanker,
I pynted i Eders egen Retfærds Skrud,
som man i Purpur klæder en Hedninggud:
med Bogstavremsen om hans Lænder,
med Løfters Ringe paa hans Hænder,
med Naadens Perler stukne i hans Øine baade —
saa skal den Døde over Levende raade.

Vee Jer, I Taaber! Ak, desværre
for Eder, er han ingen stærblind Herre,
som man med krum Ryg under Øine gaaer
og bag hans Ryg sit Grin opslaaer.
Han kommer over Eder med Høstens Segl,
saa det skal sortne for Eders Øine,
saa bort som Avner I er fløine,
forinden I faaer seet i Eders Speil,
hvorlunde det er at skue,
naar Leens hvinende Bue
saa herlige Folk i deres Herlighed,

saa hellige Folk i deres Hellighed
afmeies, førend de faae Tid at grue.
(Han sætter sig hen ved sin Hule.)

Forsangeren.

Vee, vee! Med Dommens Rædsel er han gjordet.
Skjælv, skjælv for Ordet!

Zenodorus (til Skriveren).

Du har optegnet hvert hans Svar?

Skriveren.

Ja, Herre, jeg dem alle har.

Zenodorus.

Al Naadens Gud sit Lys for Folket tænde!
(Til Johannes.)
Vor Sendefærd er nu tilende.
En Fredens Haand af dine Brødre budt
du haanlig har tilbage skudt
og haanet Folkets Ældste,
ja, Mænd, der led for at see Brødre frelste.
Arons Velsignelse vi vilde blandet
i dine Trængslers Kalk, du har den bandet.
Thi vender nu Velsignelsen tilbage
til den, der gav den. Ei vi klage.

Juda.

Hør, Zachariæ Søn, mit sidste Svar!
Propheters Ord fra dine Læber strømme,
og for dit Øie dandse Syners Drømme,
men Guds Propheters Hjærte ei du har,

og seer ei med hans Seeres Syn.
Thi skal han slaae dit Hjærte med Vanvids Lyn;
og for den ene, du fik,
syv Djævle skal lære dig en anden Skik.
Du bruger mange Ord, her har vi nok
i eet Ord, o, en Himlens Klippeblok:
„Hver den Prophet, der vover Ord at sige,
„som jeg ham ei har sagt,
„og lader Drømmesyn for Folket stige,
„som ei tillive jeg har vakt —
„i andre Guders Navn han skreg,
„thi skal han døe, for han mig sveg.“ *)
Hør det, det er et Ord fra Israels Gud!

Forsangeren.

Hvad Ord, hvad Ord han støder ud!
Skal døe Guds hellige Sendebud?

Juda.

I andre Guders Navn han skreg,
thi skal han døe, for Sandheds Gud han sveg.

(Folket skriger imellem hinanden.)

Nahas.

Nu sandes Davids Ord: „Jeg saae
„en Nidding og en Voldsmand slaae
„sin Bladekrone ud med grønne Grene,
„som var han hjemme og raaded ene.“ **)

---

*) 5. Mose 18, 20. **) Ps. 37, 35.

I Mænd og Brødre, skal han raade?
I see jer for, kun eengang tees Guds Naade.

Forsangeren.

Vi nok har seet, vi nok har seet!
Vee hver en Nidding, der haaner Guds Prophet!

Juda.

I Skrig og Hylen er I visselig Helte!

Forsangeren.

Op, Israel, til dine Telte!

Folket.

Vee, vee dig, Hykler! Slyngel!

Juda.

Vee hele Jer djævlebesatte Yngel!

(En Sten farer forbi ham. Han sønderriver sine Klæder).

Ha, sten Guds Hellige og ryd
enhver Retfærdig ud af Eders Skare!
Men en Zelot, en Matthatias Ætling aldrig byd
at bæve for Sten og Stik, for Slag og Snare!
O, Døden er hans Fryd!
For Romerens Kors, for Pidsk og Baal,
for Edomitens giftige Skaal
jeg stod og rysted ei —
Høit svinger sig til Gud de Helliges Vei!

(Imidlertid have Romerne trukket sig ind imellem Folket og Præsterne. Tjenerne komme løbende med deres Æsler, og Zenodorus formaaer Juda til at sidde op. Hvorpaa de begive sig bort bag de romerske Rytteres Linie. Folket flokker sig sammen og betragter Døberen i sky Forventning.)

Johannes.
(efter nogen Tids Forløb, hensunken i sig selv.)

Imidlertid fra Frelsens Borg
han, deres Fader, svøbt i Sorg
høit klagende sine Arme spreder:
„Mit Folk, hvi maatte jeg handle saa med Eder?
„Hvi maatte jeg give Eder Hyrder,
„der aldrig letted de Trættes Byrder,
„forbandt de Slagnes Saar, de Styrtedes Brudd,
„og ledte aldrig med Hjærtens Klage
„de spredte Lam tilbage
„til deres Fader, til deres Gud?
„Ak nei, sig selv de vogte og pleie —
„paa Lærestolenes Hynders bløde Leie
„og i de duftende Gjæstesale
„de pleie disse hellige Lemmer
„og disse klangfulde Alvorsstemmer,
„og lade Tjenerskabets myge pyntede Hale
„beruse sig i de bølgende Kaabers Pragt,
„i Virakskyernes Tryllemagt,
„i Konsten at røge listigt for hinanden
„for selv med Smigerskyer at krandse Panden,
„at øge fælles Hellighed
„for selv at brede sig dobbelt fed,
„med Offerflammen at belyse Standen
„for bagved Røgen at spille med Avindstanden.
„Men Hjorden, o, min dyrekjøbte Hjord
„den fare de kun ind iblandt,

„for vildt at fange og slæbe bort
„hvert blødt og bævende Lam de fandt,
„for strax at slagte Enhver, der vandt
„sig lidt af Fedme, Fredens Huld,
„og klæde sig i det stjaalne Uld.
„Saa er min Hjord, min dyrekjøbte Hjord
„nu spredt og kyst og jaget bort
„udover alle nøgne Fjelde,
„og langs ad hver en Klippeskrænt,
„af Tjørn og skarpe Sten omspændt —
„hvo kan den finde, hvo kan den tælle,
„hvo øiner den over den vilde Hede?"
„Jo," siger Herren, „jeg gaaer at lede,
„jeg raaber, fløiter paa hver en Sti,
„Uføre eller tiltraadt Gang,
„jeg staaer taalmodig i Kleven trang,
„hvor enkeltviis de smutte forbi,
„jeg løfter mildt min lokkende Sang
„ved Vandingen under Bladehang,
„den de om Kvelden sig bade i.
„Jeg staaer og løfter min Hyrdestav,
„saa komme de ned ad Bakken,
„nu een, nok een, og saa det lange Trav,
„og Kjæppen jeg sænker dem over Nakken.
„De kaade Bukke jeg gjenner tilbage,
„de stille Lam jeg lader til Engen drage.
„Saa har jeg atter paa dem Hold,
„og gjemmer dem i min egen Fold."

(Han henfalder igjen i Grubleri.)

Forsangeren.

Udlæg os Lignelsen, kjære Mester!
Vi er ei Lærde, end mindre Præster,
tal ei i lutter Billedsprog.

Johannes.

Herre, min Gud! Jeg tale som jeg vil,
de sige dog:
Han taler i lutter Billedsprog.
Jeg raabe, som du giver Kræfter til,
den Slægt vil altid svare:
Han lader os med Talemaader fare.
    Hvad kan jeg Andet?
Har de ei selv saa tyndt udvandet
hver Talemaades Marv,
at ingen Tale mer kan føres til Slægtens Tarv?
At som den gamle Stammes Kjæmpeskaft
er sunken ned i Mosemudder,
saa er og Vismænds Tales ædle Saft
nu vorden til Daarers meningsløse Sludder!
    Men hellig Mening skal paa dem ei spildes —
ved Engles drømmende Tale,
i Himmelfjeldes Elve brusende svale
de skal forvandles eller forvildes!

(Han gaaer mod sin Hule.)

Forsangeren.

Ak, vil du lade en hungrig Skare
i Ørken uden Føde fare?

Nahas.

Som Reisende kaste en Syg ved Veiens Rand
og unde ham ei en Krukke Vand.

Forsangeren.

Mester, lad os komme til Daabens Vand!

Folk.

O ja, o ja, du Herrens Mand!

Johannes (seer paa dem).

I stakkels Blinde, er I endnu her?
Omvender Jer, Guds Rige er saa nær!

Forsangeren.

Vi have hørt dit Ord —

Nahas.

og omvendt os!

Folk.

Ja, ja!

Johannes (til Nahas).

Du ogsaa?

Nahas.

Du veed det, Herre!

Johannes.

Gud veed det. Jeg er ei din Herre.

Nahas.

Hvor sandt!

Johannes.

Bekjende I, at I med Trods
og Daarers Blindhed Pagten brød,
at Retfærds Dom er Eders Død,
som Eders Fædre blev i Ørken dræbte,
som Eders Fædre blev til Babel slæbte?

Folket.

Ja, vi bekjende!

Johannes.

Og, at I aldrig blive rene,
om Gud ei tvætter Eder som Flodens Stene,
som Eders Fædre paa Ægyptens Strand,
som Eders Fædre gjennem Jordans Vand?

Folket.

Ja, vi bekjende!

Johannes.

Troe I, at om I bie paa Renheds Bad,
bævende som Poplens Blad,
da signer Eder Frelsens Gud
med Davids Vaand, med Isai Skud?
Som over Eders Fædre i Dagens Strid
han løfted Skyens svale Skjolde,
som han paa Heden ved Nattetid
— den var som Helveds Gab saa mørk og vid —
lod Flammesøilen Vagtblus holde.

Folket.

Vi troe det.

Nahas.

Ak, hvad Andet?

Johannes.

Nu, hvem kan da formene Eder Vandet?
I gode Galilæer, stiger ned
med dette Folk til Flodens Bred,
og døber dem til Sjælens Fred!

(Disciplene gaae med Folket. Nahas trækker sig tilbage.)

Johannes.

Du med!

Nahas.

Ak, Mester, selv du veed,
at Tro er end ei Hellighed.
Hvor kan jeg vove mig til Vandet?

Johannes.

Snak ud og ind om Hellighed!
Gud har dit falske Hjærte dannet,
og ikke jeg. Skynd dig derned!
Helst nu — det bliver ei til andet.
Gud vil din Daab.

Nahas.

O, lovet være han!

Johannes.

Ha, tæm engang din Tunge, Mand!

(Nahas skynder sig efter Folkeskaren. Johannes vil gaae ind i sin Hule.)

Manaen, en Prophet.

Broder Johannes! Du høre mig!

Johannes (vender sig).
Hvi skulde jeg ikke høre dig?
I dig fornemmer jeg Guds Ord.

Manaen.
Der har du Sandhed spaaet:
Med eget Ærinde jeg ikke foer.
(Han gaaer hen og snoer en Traad fast om Johannes' Hals.)
Een Strid du har bestaaet.
En tungere skal komme, den
du øser Livet af som trofast Svend.
En tredie, mindre tung og mindre
til Døden end Striden i dit Indre
skal tage Livet af Guds Ven.

Johannes.
Jeg veed, at jeg maa lade mit Liv
som Bukken under Præstens Kniv,
men ei, af hvilket Vaaben
mit Hoved stedes til Bloddaaben.

Manaen.
Et Mordervaabens Egg,
langt mindre hvas og mindre kjæk
end denne min Broders Tunge,
skal byde Kjæmperøsten at udrunge.
Et Mordervaabens Od,
end mere skarp end denne Traad,
skal stemme for din Røsts Basune,
dog lyser evigt dens Toners Rune.

Og den, der ei kan fælde dig,
skal fælde dig og fælde sig.
Naar Krybet hugger i din Hæl,
dit Blod skal kvæle Krybets Sjæl.

Johannes.

Saa ere Guds Propheter faldne før,
og efter mig der aabnes samme Dør.
Gud undte mig at drage glad
i Vidners Række til Hades Stad.
Siig mig endnu kun Eet,
hvis du det har i Synet seet:
Om dette Øie aabent staaer,
naar Frelsens Morgen sit Bryn opslaaer.

Manaen.

Hvi spørger du? Du svare selv.

Johannes.

I Sandhed, som en Vaarens Elv
Guds Ord er kommet over dit Hoved.
Ja, han, der sendte mig at døbe
med Vand indsignet af Bodens Svøbe,
mig naadelig loved
at skue ham, der var
før Modersliv et Modersbarn bar,
og er, naar alle Fødte ere døde —
at skue ham, som i sin Faders Sal
han gik, før Havets Kilde sval
udbruste — som han er, naar Engle støde
al Verdens Støtter ned i Mørkets Øde.

Dog kjender jeg ham endnu ei,
thi staaer jeg speidende ved hans Vei.

Manaen.

Du seer ham stige fra Lysets Sale,
da maa dit Livslys dale.

Johannes (falder ned).

O Herre, see, mit Hjærte var
af Hovmod ikke hult,
Jeg greb ei efter, hvad du har
for Dødelige skjult.

Jeg tyssed paa min vilde Lyst,
til Ro jeg Barnet fik,
og som en Moder, let og tyst
jeg til og fra det gik.

En fast Aftale var det da,
at være i sin Lyst
som Barnet, der er vænnet fra,
er ved sin Moders Bryst.

Naar nu om dig, du kjære Gud!
jeg mine Arme slaaer,
er det da vel imod dit Bud?
Siig, om forvidt jeg gaaer!

(Johannes gaaer ind i Hulen. Manaen begiver sig bort.)

Nahas (kommer tilbage).

Vel, at her ingen er.
Jeg blues ordentlig ved Mennesker.

Saavidt det skulde komme.
Forunderlige er Guds Domme!
Dog er det Hjærtets Halleluja!
Jeg kom i Daaben —
Ha, ha, ha!
— For Satan dog med al den Echoraaben
imellem disse Fjelde! — —
Det var nu, hvad jeg vilde melde
til dig, mit Hjærtelil!
Nu er du viet til
Guds Riges pletfrie Himmelbanner,
nu er det bedst, at der du lander.
(Han seer sig om.)
Her er dog ingen?
Aldrig har jeg kjendt til saadan Ringen
for mine Øren. — See, det er Tingen:
Er Veien Sandhed eller ikke,
bedst er det dog at holde dens Skikke.
Jeg havde aldrig troet, at god Samvittighed
var saameget værd at tage med.

En Skrænt paa den anden Side af Kløften ved Johannes Hule.

Mod Aften.

En Hyrdepige

(holder Haanden for Aftensolen og seer over mod Hulen).

Iaften er han ikke ude.
Den Hellige har sit Barn glemt.
Jeg vil min Lur saa lempelig røre,
den let vil Tonen til ham føre
og Hjærtet med, det er som Luren stemt.

(Hun støder i Luren.)

Hør! altid svarer Bjergets Stemme,
dets Engle Tonen hurtig nemme,
derfor Propheten har den kjær.
Om han ei havde mig budt at komme
hver Kveld, naar Solen synker deromme,
jeg var alligevel gjerne her;
her dufter Urten og mumler Vældet.
Nu Solen er ved Toppen af Fjeldet!
Ak, at dit Barn du glemme kan —
det skulde du ikke, du Guds Mand!

(Hun sætter sig bag en Sten og synger):

Jeg er et Barn, og Mandens Øien
ei følge mine Fjed;
dog blev jeg i en Helligs Øien
som den, der fandt sin Fred.

Min Fader har et lille Vinbjerg,
derhjemme bag sin Gaard;
hver Høst min Fader af sit Vinbjerg
vel hundred Sekel faaer.

Her i mit Bryst jeg har mit Vinbjerg,
om nogen kom og bød
mig hundred Sekel for mit Vinbjerg,
jeg selv dog Druen nød.

Thi, er jeg end et Barn, hvis Øien
ei følge Mandens Fjed,
jeg blev dog i en Helligs Øien
som den, der fandt sin Fred.

Salome og Mysis
komme.

Salome.

Her er jo ingen, der blæser Luren.
Har da et Fjeld og sin Musik?
Og ingen syngende taler med Naturen,
mon Fjeldets Aander og Stemme fik?

Mysis.

Den, som har sunget, har sagt Farvel.

Salome.

Saa syng da Du! I hver en Kveld
man synge maa. Naar Skyggen længes,
man synge maa, at Hjærtet ei skal sprænges.

Mysis (synger).

Jeg er en Mur, med Taarne høie
er lukt mit Hjertes Led.
Dog blev jeg for min Herres Øie
som den, der tog hans Fred.

Hist Salomo et Vinbjerg eier,
ved Foden staaer hans Slot;
vel tusind Sekel Bjergets Leier
maa bringe Bjergets Drot.

Mit Vinbjerg gløder i mit Øie,
om du titusind bød,
du kan ei Bjergets Vogter bøie —
o, Bjergets Frugt er sød!

See, Muren staaer med Marmorfløie,
og gyldent er dens Led.
Hvor blev min Herres blanke Øie?
Hvem tog hans Øies Fred?

Salome.

Hvem tog den, Mysis?

Mysis.

Du selv. Jeg har ei andet Vinbjerg
end det, min Herskerinde vandt.

Salome.

Saa sige alle Piger, før de fandt
den, der kan Borgen vinde.

Mysis.

Hvem vandt min Herskerinde?

Salome.

Jeg hænger Skjolde paa Taarnets Side.

Mysis.

Men dine Fjed dog lønlig skride
til denne Kløft.

Salome.

Hvi saa, du Lokkefugl?

Mysis.

Hvi saa? Det er Prophetens Skjul.

Salome (seer sig om).

Jeg vidste ei, det var hans Gjemme.
Hvad skal jeg hos den vilde Mand?

Mysis.

„Hans bølgende Haar, hans Øines Brand,
hans modige Mund, hans stolte Stemme.“

Salome.

Du er en Kjender. — Det var den Nat —
ja, var de Skatte paa en Kriger sat!

Mysis.

Men naar de nu ei er det.

Salome.

Tosse! Nei,
jeg er et Verdensbarn, min Vei
gaaer ikke til den hellige Prophet.
Jeg takker Gud, at jeg har seet,
hvordan de Hellige ere.
Jeg vogter mig. Vogt du dig og, min Kjære!

At see dem er et Vovespil,
de røve os, hvadhelst de vil —
endog en saadan Aftens tryllende Drømme!
Siden jeg har den Ting udtænkt,
er dobbelt Fred i Hjærtet sænkt,
og dobbelt Fryd det er at svømme
paa Herrens tause Afteners kjølige Strømme.

Hyrdepigen (reiser sig).

Der er han!

Salome.

Hvad seer du efter, Barn?

Pigen.

Jeg? — Jeg kan
ei finde Fader noget Sted.

Salome.

Hvem er din Fader?

Pigen.

En Vingaardsmand,
og Faar og Gjeder har han med.
Tre Dage blev han borte, Moder græder,
og Hjorden maa i Folden staae,
jeg veed ei mere Grønt at faae.
I alle Dale jeg om ham leder,
og tænkte, han var ved Flodens Strand,
for han gik hen at see Guds Mand.

Salome.

Hvor er han da? Du lille Lam!

Pigen.

Det veed jeg ikke. Saae du ham?

Salome.

Du raabte jo: „Der er han!“ — Hvor?

Pigen.

Det var ham selv, den hellige Døber.

Salome.

Ham selv! Glem ei din Fader og dine Faar,
glem ei dig selv, og hvor det Moder gaaer —
Ha, ha! Nu ogsaa Børn efter ham løber.

Pigen.

Jeg løber ei. Jeg kom, for selv han bød —

Salome.

Det bliver bedre! Han selv dig bød —

Pigen.

At komme her hver Aftenrød.

Salome.

Din Stakkel! Det bød han dig? Siig, naar?

Pigen.

En Kveld, jeg drev med mine Faar
hist ovre op imod hans Hule,
og see, med Eet han hos mig staaer,
der var ei Tid til sig at skjule.
Jeg vidste dengang ei, saasandt jeg staaer
for Eder, at helligt var det Sted,
der var ei heller Spor af Englefjed.

Saa spør han mig om dem derhjemme,
om Fader, Hjorden og vor Moder
og om min lille syge Broder —
Slet ikke skrækkelig var hans Stemme.
Og før jeg svared, han vidste Alt,
det Englen har ham vist fortalt.
Saa saae han paa mig ret som en Aand,
for mine Øien jeg holdt min Haand.
Og da jeg atter mit Hoved mod ham bøied,
det klare Vand ham stod i Øiet.
Saa sagde han: „Vær god og from,
men til min Bo ei mere kom."
Og sagde han: „Hos Fjeldets Ørn
der ei er Sted for Dalens Børn."
Jeg gik, men som jeg var ved Skræntens Sti,
han sagde atter: „Barn, bi!"
Han vinked venlig, uden Harm,
jeg kom, han lagde Haanden paa min Arm,
og sagde: „Saatidt du Hjorden leder
til disse kummerlige Steder,
saa stands hist paa den anden Brink;
ved Aftensolens sidste Blink
jeg kommer ud, og kommer jeg ikke,
et Stød i Luren du kan mig skikke."

Salome.

Og du?

Pigen.

I Aar og Dag hver evige Kveld,

naar Skyggen stiger op ad Fjeld,
jeg stod paa denne Sten og saae
Guds Manden af sin Hule gaae.
Tidt ganske kort og tidt saa længe
han staaer og skygger for sit Syn,
og Taarer maae ham stundom trænge,
jeg seer, han visker sine Bryn.
Men aldrig gaaer han, før han har
med Haanden viist mod Himlen klar.

Salome.

Og du blev ei af Legen kjed?

Pigen.

Hvordan det er, jeg ikke veed,
men, synes mig, hver Gang jeg for ham stod,
jeg fanged altid Sjælens Fred,
og blev saa mere from og god.

Salome.

See, Mysis, ganske som jeg siger,
hver Sjæl, der hist til Hulen stiger,
forglemmer Alt, sig selv, sin Fader, Moder,
Guds Gaver og alle Livets Goder.

Pigen.

Seer I! Der er min Fader.

Hyrden Matthias kommer.

Salome.

Kom, Mysis! Dette Sted jeg hader.

(De gaae.)

Pigen.

Fader! Hvor var du de tre lange Dage?

Hyrden.

Iforgaars var jeg hist hos ham.
O, løsnet er al Sjælens Klage!
Han døbte os, han talte om Guds Lam.

Pigen.

Ak, kjære Fader, hvor var du siden?
Moder har sørget hele Tiden.

Hyrden.

Jeg var paa Heden, jeg var til Fjelds.
Jeg maatte aande, maatte juble min Sjæls
unævnelige Fryd i Luften hen.
Jeg maatte hjælpe de to andre Mænd.

Pigen.

Hvor Moder nu vil blive glad.

Hyrden.

Har du da ikke trøstet Moder?

Pigen.

Hvergang hun græd, til Gud jeg bad,
og loved hende, jeg veed ei hvad.
Men Faarene fattes ogsaa Foder.

Hyrden.

O, nu skal Ingen fattes Livsens Goder!
Dyr, Mennesker og Englenes Hær,
og Moder og du, min Datter kjær —

(Han løfter hende op og seer paa hende.)

og Fader og din lille Broder.
Nu vil vi alle hellige være!
Hvert eneste af hans Himmelord
jeg kan Jer alle tilhobe lære.
Nei, Israels Gud, hvor du er stor!

Pigen.

Fader, jeg saae ham ogsaa.

Hyrden.

Hvor?

Pigen.

Ovre ved Hulen. Og han talte mig til —

Hyrden.

Underligt Alt, hvad Herren vil.
Ja, vi vil alle hellige være,
jeg og mit Hus med Børn og Viv,
nu Aanden bruser gjennem Siv.
Kom, Barn, løb! — O, alle de Kjære!

(De ile bort.)

Johannes den Døber.

Anden Del.

Men den Mindste i Himlenes Rige er større end han.
Matth. 11, 11.

Ham tilkommer det at voxe, mig at dale.
Joh. 3, 30.

Ved Døberens Hule.

Johannes, hans Disciple og en Hob Folk
komme op fra Floden.

Simon, Jonæ Søn.
Mester! Hvad var det, hvad var det, vi saae?

Johannes.
Gud Fader Himlens Port opslaae.

Johannes, Zebedæi Søn.
Og Duen, lysende som et Lyn?

Johannes.
Guds Aand, der leger for hans Syn.

Philip.
Og Røsten?

Johannes, Zebedæi Søn.
Som et Tordenmæle!

Simon.
Lydt, som Basunens Kald til Festen.

Johannes, Zebedæi Søn.
Dog tyst som Harpens Suk i Blæsten.

Johannes.
Guds Naadekald til alle Sjæle.

Nathanael.
Og vore Sjæles rystende Trængsel?

Johannes.
Hvad Jakob fornam i Drømmens Fængsel.

En af Folket.
Siig, siig, hvem var den hellige Mand?

Johannes.
Guds Søn, nedstegen fra Himlens Land.

En Anden.
Hvor vil han hen?

Johannes.
Til samme Land.

En Tredie.
O, viis os Vei til Fredens Land!

Johannes.
Den førte gjennem Flodens Vand,
nu tørres Floden af Daabens Brand.

Johannes, Zebedæi Søn.
See, see! Der er han atter! O,
hvem kan vel sine Øine troe?
Hist bagved Dalen paa Bjergets Skrænt!
En Mand, og dog fra Himlen sendt!

Og Folk er hos ham, høre hans Bud,
han taler, rækker Haanden ud.
Nu gaaer han, nogle blive, og andre
langtfra og frygtsomt efter ham vandre.

Johannes.

Saa gjøre og I. Gaaer, følger ham!
Thi sandelig, han er Guds Lam.
Han bærer Verdens Syndenød,
saa kjærligt er Guds Kjæmpens Hjærte.
Men Verden volde vil hans Død,
saa grusomt er Guds Verdens Hjærte.

Simon.

Ak, veed du det?

Johannes.

Hvad veed, hvad veed
et Menneske? I Synet er det seet!

Johannes, Zebedæi Søn.

Mon Riget nu begynder?

Johannes.

Hvad veed en Mand? Hvad veed en Synder?
Jeg seer det — svulmende for mit Syn —
det staaer der hos Jer, staaer i Skyen,
Blod, Slag og Taare over Taare!
Det kommer, men hvad veed en Daare?
Gaa, gaa til ham!

Simon.

Mon nu?

Johannes.
Vil I da blive i Syndens Gru?

Philip.
Ak, tør vi?

Johannes.
Han er alles Hyrde.

Simon.
Kom, Brødre!

Johannes, Zebedæi Søn.
Nu lettes Længslens Byrde.
(Disciplene og Folket ile bort.)

Johannes sætter sig hen og knuger sig sammen. Noget efter kommer der Folk bærende med en Værkbruden, sætte Baaren for Johannes og kaste sig ned for ham med bønlige Lader.

Johannes.
Gaa til den Større! Min Tid er endt,
I see ham hist paa den anden Skrænt.

En af Bærerne.
Ak, sign kun denne med din Bøn,
af Smertens Angst hans Aand forsager.

Johannes.
Gaa, siger jeg. Han er Guds Søn.
Han bærer al Verdens Sot og Plager.

(De bære den Syge bort.)

En Flok Tjenere komme med en rig Mand i en Bærestol.

Den Rige.

Du Himlens Bud! Du høre din Tjener!
Et Varselsyn mit Sind forvender.
Jeg saae mig selv og gruer for min Død.
O, læg mig for min Sjælenød!

Johannes.

Min Tid er endt, jeg spaaer ei mer.

Den Rige.

Jeg veed, du ei paa Penge seer.
Men tag saameget som du vil,
de Fattige du give det til.

Johannes.

Gaa til den Større, han vil dit Guld,
din Hyndestol, dit Trællekuld
og alle dine Syners Plage
og endnu mere fra dig tage.
Gaa du til ham, min Tid er endt,
du finder ham paa den anden Skrænt.

(Den Rige begiver sig bort.)

Et Par Eneboere komme.

Den Ene.

Broder, vi hørte om din Bod,
strax gjorded vi vor Lænd og lod
vor Skygge falde i din Skygge,
at Retfærds Sønner maae sammen bygge.

Johannes.

Min Bod er endt, og var den ei,
jeg bruger ei Støtte paa min Vei.

Den Anden.

For Synd er vore Sjæle rene,
og vore Lemmer haarde som Stene.

Johannes.

Gaa til den Større, min Tid er endt.
Haan ham med Sjæle rene,
slaa ham med Eders Stene —
I finde ham paa den anden Skrænt.

Den Første.

Du spotter Hellighedens Frugt!

Den Anden.

Og haaner Sjælens Himmelflugt!

Johannes.

Gaa, fri mig fra den Aadsellugt!

Begge.

Vi ryste Støvet af vore Fødder.

Johannes.

Hug heller af de Helvedrødder.

(De skynde sig bort.)

Johannes
(efter nogen Tids Taushed).

Ham var det! — Herre, o du kjære Gud,
jeg kan ei holde Synet ud!
Ak, ak, mit Hoved, et Menneskes Hoved!
Min Tanke raser i sit Skjul
som i en Persegrube Møllens Hjul.
Du har jo dog saa tidt mig loved,

den skal ei blive som en Vanvids Fugl,
der hakker selv sit spæde Kuld ihjel
og flyver skrigende fra sin Rede
og kommer ei igjen, men findes vel
etsteds forhungret paa en Hede.
Ham var det! — Kjære Fader, kjære Gud,
slaa dog din Skjerm for Synet ud!
Igjennem mine Hænder
den Glands, den Glands mit Øie brænder.
Og Hjærtet — som et Lerkar, naar
i Heden Most i Gjæring gaaer,
og Saften susende udstødes.
Du har beredt den ædle Saft,
et Folk af den maa hente Kraft,
skal den da nu paa Veien ødes?
Ham var det! — Og jeg sidder her.
Min Sjæl er borte, dog er jeg her.
End kan jeg Tungen røre,
end kan jeg Armen føre
og svinge til min Tales Færd.
Forunderligt, jeg kan og Foden flytte
og løbe let som Jægeren efter Bytte,
om jeg kun vilde, men jeg vil det ei.
Om Floden som en Kjæmpesnog
sig løfted fra sin vaade Vei
og skjød herop imod min Krog,
om Fjeldet som en Kjæmpehuldre
mig favned med de skarpe Skuldre,

dog blev jeg her, thi her han stod —
See Sporet af hans Fod!
Er det ei Spor af Kjød og Blod?
Slid kun, I Tanker, i Eders Tøiler,
bid kun, I Ørne, i Eders Bøiler!
Det er dog Sporet af hans Fod.

Ja, ham det var — og ham vil jeg skue!
Slet ingen andre af alle dem,
der vrimle paa Jord, i Himmelhjem
og under Dødninghulens Bue.
Lad dem kun trænges og stime, de tykke Hobe,
han ene er mine Øiens Mand,
det Lys, hvorefter alle Propheter raabe,
det klare Skud af et slet fortørret Land.

Ham vil jeg skue, saalænge jeg slaaer
mit Bryn op, blev det end tusind Aar,
Dog, dette varer ei længe,
for disse Lemmer alt redes Dødens Senge.
Tak, Herre, at du gav mig forinden
at see, hvad saa umuligt er
for Støvets Børn at komme nær,
som for en Ørn, baaren af Østenvinden,
at flyve ud til Solens Bo
og see med klare Øien inden
i Lysets Telt Lysenglens Nattero.

Og her jeg sidder — underligt,
at den, der saae det, end kan leve, aande.

Saa underlig er Sjælens Vaande,
og Tankens Hjem saa smerteligt,
indsvøbt i Synets Tæppe, gløende rigt,
som var jeg et Offer, der til Døde saaret
i Purpur bliver til Altret baaret.

(Han springer op.)

Dog, levende eller død,
saa vil jeg løbe mod Synets Glød.
En Seirens Lur hans Hære kalder hid
fra Verdens Hjørner, fra en gammel ukjendt Tid.
De stævne hid paa Havets vuggende Gjænger,
i Fjeldets Pas de som en Fos sig trænger.
I Ørken, see, de lange Karavaner,
de hvide Klæders Glands, et Tog af Svaner.
I Spidsen gaaer den Konge prud,
i Hellighedens Lynildsskrud —
Hærskarers Herre, alle Syners Gud!

Saa bruse alle Sjæle af Frydesang,
de bæres over Fjeld og Vang.
Paa sine brede Vinger Himlens Ørn
høit løfter sine jublende Børn.
En Menighed saa ren som Morgenluft,
et Offerkvad saa sødt som Myrrhaduft.
De leire sig om Zions salige Top —

See atter stiger Moses op,
han sprænger Klippen, Kildens Grav,
og Vældet er Livets Støttestav.

Han staaer paa lysende Tind i Engles Krands,
hans Ansigt lyser vidt som Solens Glands.
Hil dig, opstandne Moses og Mose Mester!

See, atter gaaer Elias kjækt i Ring
med alle hylende, alle grublende Aanders Præster.
De komme fra Øster, stimle fra Vester,
de blegne som Dødninger, falde som raadne Ting
tæt under Kjæmpens Michael-Sværd,
han skrider over Valen, alene selv en Hær.
Hil dig, du gjenopstandne Guds Mand, Elias!
Du alle Seeres Seer, Drotters Drot, Messias!
Dig vil jeg følge paa den høie Bane,
du Aandens Due, du Himlens Svane!

Saalænge som jeg tænker en Tanke,
saalænge disse møre Ben vil vanke —
Men naar min Tankes Fugl da vildt
bort over alle Bjerge flyer,
og naar mit Hjærtes Vin er spildt,
mit Legem som et overlæsset Dyr
i Fjeldets Kløft maa segne,
mens selv jeg vandrer til de Dødes Byer
og stirrer grublende paa Urnattens Egne,
hvor Gjenfærd sidde paa Ruiner,
sukkende efter Dagens hulde Miner,
den Israels Fødselsdag,
naar atter reises Davids sjunkne Tag:
da vil jeg sidde paa Verdens Vrag

og stirre, stirre mod Jakobs gryende Stjerne,
den alle Vantroes svære Svøbe,
den Troens Sol, den Verdenshjærtets Kjerne!

Men nu jeg vil ei sidde, jeg vil løbe!
Den Vandets Døber du i Luen døbe!
(Han vil ile bort, men møder Andreas, som kommer fra Floden.)
Har han dig sendt? Jeg er beredt!

Andreas.

Mester, vi lyde alle dine Ord,
du er den levende Guds Prophet;
men nu —

Johannes.

Har nu min Broder tabt sit Spor?

Andreas.

Det var dit Ord om ham vi have seet
Guds Himmel aabne sig over,
den Stund, han steg af Flodens Vover,
og Røsten fra det Høie sige:
Han er Guds Søn, den Elskelige —
du sagde: Ganger i hans Spor!

Johannes.

Han er Guds Søn, han er Guds Lam,
han bær vor Synd, saa kom, vi følge ham.

Andreas.

Du sagde det. Men dette ene Ord —

Johannes.

Min Gjerning brat tilende foer,
og Tak, min Herre, at du nænsom tager
en Byrde af den trætte Drager.
Af Vandet har jeg øst med fulde Skaaler,
Guds Trøst saa mild;
nu kommer Aand og Ild,
thi stille vi os hen i Ildens Straaler.

Andreas.

Din Vei er vor Vei, thi du er vor Mester.

Johannes.

Nu Mester og Discipel vorder Eet.
Som I er jeg i Naade stedt
for Herrens Aasyn blandt hans ringe Gjæster.

Andreas.

Saa vist Gud lever, er din Tale sand!
Men, kjære Herre, det kan ei dølges —
hør, hvad en slet og ret enfoldig Mand
har seet — dit Ord kan ikke følges.

Johannes.

Broder, Broder, hvad siger du der?
Du vil ei gaae, hvorhen Guds Herrespær
har peget gjennem alle Tiders Række,
hvorhen den hele Englehær
idag de lysende Arme strække?

Har du da mer end eet Liv arvet,
saa naar du har det ene feigt udmarvet,
du i et andet dine Hænder toer?
Kan Fisken, trukken op paa Landet,
vel sige: See, jeg gaaer igjen i Vandet!
Som var der ingen Medesnor?

Andreas.

Mit Hjærte sander hvert dit Ord.
Jeg veed, at jeg er trukken op paa Stranden,
jeg veed, at jeg er Fisken, du er Manden.
Ak ja, mit Liv kun bliver eengang frelst,
er det idag, jeg seer det helst.
Men, Mester, det vil sig ikke skikke.
Idag vi kan ei følge det Guds Lam,
og ikke blive frelst ved ham,
det er mit Ord, vi kan det ikke.

Johannes.

Som var der mer end een Vei for en Kalv,
naar Ulven paa den ene Side sjokker,
og Hyrden paa den anden lokker,
og holder Foldens Led paa Halv.
Som var der nogen anden Vei for Hjorden,
naar under Tørken Hyrden veed
et Vand, end smukt at følge i hans Fjed.
Som Liv, saa Frelse har sin Orden.
Jeg saae, I saae Guds Lam —
saa gaae vi nu og følge ham.

Andreas.

Vi fulgte ham, men som vi ginge,
vi saae ham ikke mer.
Da siger Simon: „Altfor ringe
er vore Øien og for lidt de see.
Nu gik han hen i Skyen, hen at bede,
hvor skulle vi saa hen at lede?"
Men alt Johannes var paa Bjergets Kam
og vinked os med tyste Lader
og kom tilbage, varlig som En, der vader,
og hvisked: „Vi kan dog fjernt fra see paa ham,
maaskee vi see ham hos hans Fader."
Han drog os med, men bagved Fjeldet
han var ei, over Heden, ved Veiskjellet,
igjennem Byen, ingensteds et Spor.
Da delte de sig ad paa hver sin Vei,
men jeg saa lønlig troer,
paa denne Viis han findes ei.

Johannes (for sig selv).

En Moder søges af sine Unger.
Hvem har ei Hunger, Dødsens Hunger,
mer end Beleirede efter Brødet,
mer end Korsfæstede efter Naadesstødet?

Andreas.

Jeg vilde gjerne gaaet med.

Johannes.

Søg, søg! Det gjælder Livets Fred.

Andreas.

Det var og Simons Ord. Og det er sandt,
hvorvel jeg i min Enfold det ei fandt.
Dog, kjære Mester, om du vilde
blot høre dette Ord: I spilde
Jer gode Tid med Drømmeri.
Den Mand, som selv vil gange Ram forbi,
er ei at see paa alfar Sti.

Johannes.

Hvad vil et Menneske andet see?
Helvede vil dog ingen skue. Vee
hver den, der seer den grumme Hule.
Jorden er snart seet, kan sig ikke skjule —
fra Edens Rand til Vestens Strand
de dandse forbi, de Folkeslagenes Hobe,
som Græshoppeskyer over Hedesand.
De efter deres Førere raabe,
og Føreren er Flokkens fedeste Taabe.
Saa jager Helveds Brandvind hele Travet,
den jager dem dyngeviis i Dødninghavet.
Vee den, der fik sit Øie op!
Al Verden ikke kan for Synet spærre,
naar det er foldet ud af Verdens Herre.
See maa vi, see de Spøgelsehop!
Hvem løb da ei mod Livets Brønd?
I Skyen siger du — O ja, som Pagtens Bue
høit gløder over Jordens Tue,
høit staaer han over Død og Synd.

Hvem løb da ikke, som en Drabsmand foer
imod et Fristed, naar hans Hevner er paa Spor?

Andreas.

Hvem kan vel svare dig? Du er at skue
selv som den høie Pagtens Bue.
Dog tykkes mig — bliv ikke vred, fordi
jeg siger saa, men Skjænderi
mig tykkes al den Tale, thi
han findes ei paa denne Viis.

Johannes.

Paa denne Viis! Paa hvilken Viis?
Dag efter Dag, Aar efter Aar der bies.
Slægt efter Slægt af Retfærds Sønner
nedsteg til Hades fra et Liv,
fortært af Længsel som en barnløs Viv,
der efter Børns Favntag stønner.
Propheter, Konger, Patriarcher, Mænd,
hvoraf enhver var Himlens Herres Ven,
har tæret deres Dage hen,
har staaet troligt paa deres Vare
og stirret gjennem Tidernes søvnløse Flugt —
skal den da aldrig sees med Øine klare,
den alle Længslers søde Frugt?

Andreas.

Jeg veed det ei!

Johannes.

Kan Lyset skjule
sig for et Folk, der sidder i Nattens Hule?

Siig, falder Brødet dem i Munden,
der ei vil komme til Nadverstunden?

Andreas.

Mig synes ikke.

Johannes.

Hvad Vei tog han? Tal?

Andreas.

Ja, Simon sagde: Til Himlens Sal.

Johannes.

Hvad Vei gik du da? Tal! Andreas, Kjære!

Andreas.

Jeg sagde til mig selv: Der maa
endnu en Hob ved Floden være
af dem, der vil til Daaben gaae,
og Herrens Gjerning maa en Tjener ære.
Thi steg jeg ned til Vandet
og døbte dem. Saa bød mig jo dit Ord.
Hvad skulde jeg vel andet?

(Johannes tier.)

En Sværm endnu der saaes, støiende, stor,
af Folk, der ei vil give Boden Magt.
De skreg og stimede paa Sandet.
Men har du ikke selv os sagt,
man skal formene saadanne Vandet?

(Johannes tier.)

De raabte, de havde Ret til Daaben,
at nu Guds Riges Dør stod aaben,

at hans Prophet ei noget Menneskes Barn
vil lade gaae som et Hedningskarn.
Og da jeg kjed af deres Raaben
mig satte paa en Sten med Ryggen mod dem,
de skubbede hinanden ud paa Sandet
for mig at støde ud i Vandet.
Saa stod jeg op og uden Ord forlod dem.
Siig, kunde jeg vel andet!

Johannes.

Kan jeg vel svare dig?

Andreas.

Jeg gik herhid at høre tydelig,
hvad Herren sagde dig om Bod i Vand,
thi jeg er en enfoldig Mand.

Johannes.

Hvad Ord har han vel talt til mig?
(Han vender sig bort og græder.)

Andreas.

Der er saa mange Sandheds Ord i dig.

Johannes.

Herre, Fader, til dig et Barn sig læner!
Hvor handler du dog med din Tjener?
Skal jeg da ene staae mod Synderes Skare?
Skal jeg da aldrig til et Fristed tye?
Dag efter Dag de over mig fare,
et Babel taarner sig som Sky paa Sky.

Som naar de styrte Masser af Sæd
ind paa en Træl, der ene Møllen dreier,
han seer sig om, saa mat, saa ræd,
de Mange mod den Ene vinde Seier.
Tykt, tykt de mylre frem, de dumme Oxer,
som Havets brølende Bjerge, naar Stormen voxer.
Da komme Skibe flyvende fra Dybet,
Anker og Seil er givet op,
de søge Havn med Kjæmpehop.
Hvem fandt i Vinternattens Mulm Indløbet?
Et Taarn har Kongen stillet ved sin Havn,
og Søens Vædder bryder paa Fod og Skulder.
See, Sten paa Sten nedruller,
end bærer det sit Lys i høien Stavn —
Ak, naar det falder, hvem skal da lyse?
Hold, Herre, hold paa dem, der gyse!

(Efter nogen Strid.)

O nei! Veir heller væk
hvert Ord, jeg raaber vild og fræk!
Lad alt det Væsen være som Børns Fløiten
paa Gadehjørner, som Kvindeføiten!
    Skal Vægteren løbe fra sit Taarn,
naar Fjenden Muren vil overfare?
Skal han sig skjule i Trossets Skare?
Skal han ei støde i sit Horn?
    Udriv af dette Hjærte
hvert modløst Ord, der end vil fødes!
Vanskabte Fostre helst maa ødes,

de volde kun Forældre Smerte.
See her din Tjener! Han er ei stor.
(Han kaster sig ned.)

Andreas.
(Efter noget at have betragtet ham.)
Nu besøger ham Herrens Ord.

Johannes
(vender sig i en siddende Stilling og rækker Hænderne ud imod Andreas.)
Broder, siig
mig Herrens Ord, kun du det veed.

Andreas.
Nei, jeg er fattig, du er rig.
Du veed det, du er Guds Prophet.

Johannes.
Propheten har han blindet i Gravens Hus
og tændt for Hjærtets Enfold Frelsens Blus.
Hvad var det, du kom at sige mig?

Andreas.
Jeg? Jeg oplod min Mund at spørge dig,
om jeg skal døbe den Flok dernede,
eller bande dem i deres Synder lede.

Johannes.
Der er det! Gud, det var dit Ord!
Du fører mig til det tabte Spor.
Tregange denne Mand oplod sin Mund,
og jeg har stridt med ham, som var han ond;

har vendt og dreiet paa min Pande
for ei paa rette Sted at lande,
som naar en blind Orm møder
en Ting, der mod dens Pande støder.
Du, Broder, blev udseet til store Ting;
paa Herrens Haand du er en Ring,
som Guldet dyr og tro som Ringens Sving.
Men jeg — som Moses skal jeg paa Bjerget staae
og skue de salige Egnes fjerne Blaae.
Som Moses vil han tage mig hen,
før Seierslurен gjalder,
og Muren falder.
Min Grav ei kjendes skal af Fremtids Mænd.
Dog, Herre, maa du have Ret,
at hvert et Menneske kan Uret have.
Du ene vaager, aldrig træt,
vi drømme, og Drømmens hellige Gave
vi, naar vi vaagne, tyde slet.
Udtydninger nok vi have,
kun ikke din, og du har ene Ret.
Jeg drømte mig en salig Drøm.
Mit Hoved viklet var i Synets Søm,
et Brag af brusende Vande om mit Øre.
Og see: for Edens klare Tempeldøre
jeg var Cheruben — Sværdets hvirvlende Flamme
i denne Haand jeg svang saa let
som Ordet, naar det svulmer for at ramme.
Og Folkevrimlen bølgende tæt

frem sneg sig, atter veg og klagende neied
sig, for hvert trodsigt Hoved saa let blev meiet;
og skjød saa atter brusende frem,
saa glad, for under Englevingens svære Bræm
hver bedende Bodsmands Blik
dybt ind gjennem Havens Gange gik.
    Men Drømmen viger, Synet flyer,
og see det vældige Engledyr
er kun en stjaalen, pyntet Ham,
er kun et Menneskes hule Bram.
Hvor er nu Ørnens Vingepar,
og Løvens Knogler, Oxens Nakke,
hvor er Guds Engels Pande himmelklar? *)
En Drøm — o ja, for Drømmen maa jeg takke,
og for jeg endnu er, hvad før jeg var.

Andreas.

Mig bæres for, du endnu er Cheruben.

Johannes.

Som Hedningkongen i Dødninggruben.
Han leged og Cherub og fik det Svar:
„Fuldkommen du i dine Veie var,
„altfra jeg dig til Verden bar,
„til Uretfærdighed hos dig blev funden.“ **)
I samme Fangenæt er jeg nu bunden.

Andreas.

Hvad Uret fandtes hos min Mester?

---

*) Ezech. 1, 10. **) Ezech. 28, 13—15.

Johannes.

Sit Folk den Evige nu gjæster —
Hvert Barn kan drukne sig i hans Tales Strøm,
kan liste hen og røre hans Kjortelsøm,
kan sole sig i hans Øie.
Jeg ene staaer paa Ørkens Høie,
en gammel Kjæmpesten fra Lovens Tider,
at der urene Dyr kan skubbe deres Sider.
Uret — er det vel stor Uret,
naar Adams Sønner komme i deres Grave?
Det er din Gjerning, Gud! Har du kun Ret,
lad saa hvert Menneske Uret have.
Ja, du har selv min Drøm udlagt.
Jeg er Cheruben, din Haves Vagt,
en lænket Svend, der blæser til din Lue,
for Gløden Stenen skille skal
fra Ærtsets lysende Metal,
for rene Kar kan i din Esses Hal
udhamres for din Tempelstue.
O ja, jeg puster til din Lue,
den er min Nattevandrings Kjerte,
Blusset er godt, kun æder det mit Hjærte.
O ja, jeg træder dit Persekar,
og i din Kule Vin fuldklar
der visselig udvælder.
En ædel Vin skal lægges i din Kjelder,
til Fest du feirer med dine Mænd,
kun Skallerne maae raadne hen.

Ja, jeg dit Persekar maa træde,
det er mit Hjærtes eneste Glæde.
Kun at mit Hjærte Blod maa græde,
for det til Festen ei lægges hen.
Kun at de høie Engledrømme
paa Stormens Vinger splittede svømme.
Saa er jeg da en Portvagt blot.
Dog ingen under mit Sværd skal løbe,
dertil det er endnu for godt.
Og ingen døve sig for den hvinende Svøbe —
Tak, Herre, dertil har mit Bryst
endnu for stærk og dyb en Røst.
Andreas, ikke skal du døbe
den Synderflok,
før den har vaandet sig for vor Svøbe
rigeligt nok.
Andreas, jeg er Guds Prophet,
og endnu har jeg ingen seet
saa stolt af Nakke,
han under mit Aag jo maatte lakke.

Johannes, Zebedæi Søn
(kommer løbende).

Ak, Mester!

Johannes.

Hvi saa farende, min Ven?

Johannes, Zebedæi Søn.

Jeg tænkte at løbe til Verdens Ende,
og nu jeg veed ei selv hvorhen.

Johannes.

Hvem Herren fæsted til sin Mand,
ei langt kan rende,
han smukt i Tjenesten maa holde Stand.

Johannes, Zebedæi Søn.

Jeg saae ham, og det var som, naar
en Pige fra sin Vindueskrog
sin Elsker øiner, hvor han gaaer
paa Gaden mellem Folkevrimlen.
Hun styrter ned, hun splitter Stimlen,
de raabe, hun er ikke klog,
hun strider, iler, men borte er han —
Ak, nylig var saa ganske nær han.
Jeg hørte ham, som naar en Blind,
der varsomt lister langs ad Væggen,
faaer høre, der uddeles Brød;
strax over Gaden som en Vind
han smutter, famler efter ham med Sækken,
men faaer kun idel Tryk og Stød.
Ak, jeg, som tænkte at løbe til Verdens Ende!
Nu veed jeg ikke selv hvorhen.

Johannes.

Til Tid og Time er han her igjen.
Da vil han selv sig mod dig vende.

Simon, Philip og Nathanael
komme.

Simon.

Nei, Mester, nei, han er der ei,
og ei paa jordisk Viis sin Vei

han træder, denne Himmelmand,
han satte ellers Spor i Sand.

Nathanael.

Det var et Syn, og naar man Øiet gnider,
det bort i Luften glider.

Philip.

Det smerter En saa vild at gaae
af det, Ens Øie klart nok saae.

Johannes.

Det smerter dig, at det Guds Lam
svandt bort for os, og jeg, der skued ham
som Barn, som Dreng, fra Aar til Aar,
jeg kjendte ham dog ikke,
da han imorges for mig staaer.
Troer du, at det er Glædens Kalk at drikke?

Philip.

Hvad er det, Kjære, du siger der?
Har før du seet ham? Var han her?

Johannes.

Ei her, men i mit Hjem.

Philip.

Kom han da tidt i dine Syner frem?

Johannes.

Nei, Philip, levende, fra Galilæa!
Saavist han steg i Floden ned,

saavist han vandred ved Flodens Bred,
den Himlens Vandrer fra Galilæa,
saavist jeg ogsaa stadig saae
ham ved sin Moders Haand op til Judæa
til Herrens Fester gaae.
    Jeg var en Dreng, og see, jeg løb
hvergang imod ham fra min Faders Svale.
Da blev der ingen Tid til Velkomsttale,
jeg drog ham med, og som vi krøb
i Skjul bag Pillen, han maatte høre
hvert Glimt af Syn, jeg havde seet,
naar Fader lagde mig Guds Ord i Øre.
Han maatte svare, Svaret blev kun eet,
at det var ret, Alt, hvad jeg havde seet.
Thi Alt, hvad ret er, luer for hans Blikke,
men jeg, jeg kjendte ham dog ikke.

Philip.

Guds Gjerning, sandelig!

Johannes.

Og han blev Yngling, Visdom stod i Øiet,
og Panden lyste underlig from.
End saae jeg, hvor han over Bjerget kom
med Folkets Festtog Aar for Aar.
Hvergang han venlig bøied
ind gjennem Haven til min Faders Gaard.
Og nu jeg gik ham længere imod,
en halv Dags Vandring, Fod for Fod

vi skifted Skridtet som een Mand,
mens Ordets Skifte svaled Længslens Brand.
Da laa tæt om hans Hals min Arm,
han maatte høre, hvor denne Barm
sært bruste ved de Syner klare,
der, mens jeg Oldtids Varsler gjennemfoer,
ustyrlig peged mod en Fremtid stor.
Han maatte svare,
og altid Svaret blev kun eet,
at det var ret, Alt, hvad jeg havde seet.
Thi hvad som ret er, luer for hans Blikke.
Men jeg, jeg kjendte ham end ikke.

Simon.

Sandelig, du er Guds Prophet.

Johannes.

Saae dog ei, hvad der nu er skeet.
Nu er det syv Aar siden — sidstegang
jeg spurgte ham om min Ørkengang.
Elias Aand var over mig, som et Brag,
og Bækken Chrith ved Nat og Dag
i Øret risled, Ravnene kom
høit varslende om Hjærtets Hunger.
Da spurgte jeg ham, om
jeg skulde lyde de Aaandetunger,
han sagde: „Gaa, og see dig ei tilbage,
Israels Gud vil med dig drage."
Og jeg, jeg gik ei, nei, jeg løb.
Jeg vidste grant, jeg gav for lidt i Kjøb,

naar jeg gav Hjemmets Fred, gav Sjælens Svøb
for blot et Vink af den Retfærdiges Blikke.
Og dog, dog kjendte jeg ham ikke.
(Han holder Haanden for Ansigtet).
O Jesus, Jesus, hvi har du ei forvist
mig sagt, du var den Herre Christ?

Simon.

Dog har du viist os ham idag.

Johannes.

Han selv skal dømme i min Sag.
Min Gud mig Tegnet gav, han sparer
ei Ord, som pege paa Himlens Land.
Og jeg, fra Dag til Dag jeg Skarer efter Skarer
saae stige ned til Daabens Vand.
Jeg mærked paa dem alle, saae saa nøie,
som nogen trofast Husbond kan,
naar Hjorden drives sammen i en Lykke,
fæste paa hvert et Nød sit Øie,
for selv at søge sig ud det Stykke,
han give vil til Festens Smykke.
Jeg saae dem over Issen, saae dem ind
i Øiet, at jeg maatte kjende
det Tegn og Mærke, Daabens Herre vilde sende;
jeg vogted paa den sagte Vind,
paa Bølgens Blink, paa Skyens Skin,
og var saa vis paa ham at kunne kjende.
Da kom han, hisset taus han stod,
I saae, jeg saae ham — Synet, hvor var det henne?

Jeg løber som i svundne Dage ham imod,
jeg trættes med ham, jeg vil selv
af ham aftoes i Daabens Elv,
jeg gik imellem ham og Vandet,
jeg kastede min Døbeskaal,
og Herren i Himlen veed, hvad andet
jeg gjorde i min Blindheds overfyldte Maal.
Jeg veed kun, at jeg kjendte ham ikke.
See, Simon, her for mine Blikke
stod han i Kjød og Blod, og dog
jeg saae ham ei, var altfor klog.
I saae ham, kronet af Guds Aand
og signet af Guds høire Haand,
dog ligger Eders Syn i Blindheds Baand.
Saa er det med et Menneskes Tro.
Den er en Væverskytte mellem Syn
og Tankens Bo,
vil være Lyn og farer hen som Lyn.

Simon.

Dog vidner du, om hvad du saae i Kjød og Blod.

Johannes.

Jeg som en famlende Tjener stod
den Stund, den Tjeneste, hvortil jeg prøves,
hvorfor jeg lever, skulde øves.
Men han: „Du gjøre det!
Alt bør vi gjøre, hvad der er ret."
Saa ganske som i hine Dage

han sagde Ordet.

Nu, hvad er min Klage?
Jeg seer det, Herre, hvi du blind mig slog,
jeg staver i dit stumme Sprog.
Jeg skulde døbe den Lysets Vaand,
for tung en Tanke for dette Hoved!
Og hvad jeg aldrig seende voved,
jeg gjorde blind i Ledebaand.
Saa fremmes, Herre, din Visdoms Ære,
og ei et Menneskes høie Ord,
at alle for dig maae Daarer være,
med Daarer vil du styre din Jord.
Jeg i min Daarskab døbte som Syndsbekjender
den, der ei kjender til Syndesmuds,
saa lidt som Naadestolen, din, min Guds,
til fræk Berøring af Menneskehænder.
For ham den maatte sig skamfuld dølge,
den Jordens eneste rene Strøm,
dog ene med sin Kjortelsøm
al Renheds Herre luttred en jordisk Bølge,
at Voven kan i al Evighed være
et Væld for Jordens eneste Ære.

Philip.

Saa vil han vist ved Flodens Vove
atter forsamle sine Mænd.

Nathanael.

Da gjælder det om paa Vagten ei at sove.

Andreas.

Ti nu og hør paa Mesteren.

Johannes.

End ikke aabnes Rigets Dør,
og ingen Riget røve tør.
Jeg vilde røve, hvad mig Gud ei gav,
og see, som Bjørnen, krystende med Angst
endnu i Favnen sin Nattefangst,
en Morgen findes i en Fangegrav,
jeg i min Længsels Næt er hildet
og blot for Hyrdens Pile stillet.
Jeg vilde følge mit eget Hjærte
og gribe Rigets Rigdom, før
min Herre aabnede dets Dør,
thi dømtes jeg til Bodens Smerte.

Johannes, Zebedæi Søn.

Han Hvile unde dig og os!

Johannes.

Ja, Eder Hvile for Eders Sjæl,
mig Kampens Vaaben, Kampens Trods!
Hvad skal blandt Lammene en Los?
Hvad skal blandt Børnene en Træl?

Simon.

Hvad siger du, hvad er der skeet?
Aldrig i Verden vil vi skilles ad,
ved din, vor Faders, Fod vi sad.

Johannes.

Spørg ikke om, hvad der er skeet.
Du veed det: Jeg er Guds Prophet.
Og skal jeg Kalkens Bærme tære,
det er min Styrke, det er min Ære,
at jeg til Enekjæmpe blev udseet.
Nu spørg ei mer! Propheten byder,
og jeg som I nu tier og lyder.

Andreas.

Guds Mund har talet til ham. Ja!

Johannes.

Og end han taler. Saa hører da:
I fyrretyve Aar gik Israel
i Ørken, og den vaklende Vandrer
Guds Vrede styrtede til Hel,
nu Pagtens Lov han mildelig forandrer.
I Mænd og Brødre! Endnu skulle vi
paa Heden sidde fyrretyve Dage,
mens vore Synders Hær forbi
hans Aasyn som et Tog af vilde Aander drage.
Da gryer Dagen over Eder,
da Dagens Drot i Festens Klæder
igjennem Hjemmets Bygder venlig træder.
Den kjære Herre, den Hjemmets Søn,
han har i Haanden al sin Løn.
Tak ham for den, den kommer over Eder
og bliver der i alle Evigheder.

Simon.

Mester, hos dig vi blive her
i disse fyrretyve Dage, hver
Guds Gjerning da med os fuldføres,
og hvert dit Ord af vore Øren høres.

Johannes, Zebedæi Søn.

Saa drage vi til Lysets Drot,
som du os siger, saa er det godt.

Folkeskaren ved Floden.

Nahas (taler til den). Manaen (sidder ved en Side).

Nahas.

At lade Jer til Daaben komme?
Nei, kjære Folk! — flæng dette Kjød
og und mig intet Naadestød,
men aldrig rokkes Himlens Domme!
Kun den faaer Trøst
hos Ørkens Røst,
som Støvet af hans Fødder slikker,
som under Pidsken klynkende ligger.

En af Folket.

Hvad vil han da, naar han ei døber?

En anden.

Siig, hvorfor man da efter ham løber?

Nahas.

Ja, Hjærtens gjerne, kjære Venner!
Jeg er en Synder og Hvermands Tjener,
hvorfor ei sige, hvad jeg veed?
Han er Elias, ak, hans Nidkjærhed
slaaer ned for Fode, o, men Hjærtensfryd
er af hans Svøbes Slag hver evige Lyd.
Thi klar er Dommen, ren og uden Falsk:
En Tolder, en Besat, Spedalsk,
en Tyv, en Horkarl, Drabsmand dækt af Blod,
dem alle tager han imod,
naar de er knust af Faste, Bøn og Bod.
Men Folk, der noget har og noget er,
af ægte Blod og sidder inde
med Hus og Ager, Børn og Kræ og Kvinde,
Folk, som ei bukke for Enhver,
men frygte Gud og aldrig have
sig gjort til Hund for Gunst og Gave,
dem — ak ja, Sandhed gaaer for Alt,
dem agter han ei for en Pjalt;
de skal i Ilden, siger han,
Gud selv dem ei omvende kan.

En.

Det har din Mester sagt?

Nahas.

Han siger
det blot fra Sol staaer op, til Dagen viger.

Dog helst han fodrer Flammen, naar
han fromme Folk i Tale faaer.

En anden.

Hvor kom du selv da i hans Lære?

Nahas.

Ak, en Fortabt kan Alting bære.
Tænk Jer en Træl, forhungret, nøgen,
som Tyv fra Dag til Dag hudstrøgen,
til Vanvid pint, saaledes løb
jeg bort, og jaget af Guds Vrede
jeg til hans Hule krøb
og som en Orm mig ved hans Fødder teede.
Saa troer I vel han skaaned mig?
Nei, ved min Angst han mored sig.
Han paa min Nakke satte sin Hæl
og sagde: „Finder du din Plage svær,
saa gaa! Du bliver værre plaget her.“
Saa dybt fornedrer han en syndig Sjæl,
at Verdens Lyst maa knuses,
og her i Hjærtet ene huses
de Himlens salige Aander,
som læge knuste Hjærters Vaander.
I spørge, hvad I løbe efter —
Naturligviis kun efter dette.
I vil jo Alt paa Sjælens Frelse sætte.
Saa prøv nu, Kjære! Jere Kræfter!
Det gjælder kun at give Alt,

saa er det overstaaet,
saa er og bliver man en Pjalt.

Manaen
(for sig selv).

Hver priser Sit, og Satan priser Sine.
Det maa jeg sande, at jeg selv
ei bedre kunde disse Karle pine.

En Bonde.

Hvad, vil han gjække os? Nei vid,
man reiser ei omsonst i Høstens Tid.

En Rabbin-Discipel.

Aa! Om han vil!
Dæmoner drive altid Gjækkespil!

En anden Rabbin-Discipel.

Vi sagde Eder det forud,
han døber ei Retfærdige for Gud.

En Zelot.

Vee over hver,
som kommer Løgnpropheten nær!

En Kjøbmand.

Ti du! En ordentllg Forretning har
vi for, og vil ha'e ordentlige Svar.

Første Discipel.

Hør mig! Den Mand, der her har talt,
er selv en dum og ulærd Pjalt.

Men tag Jer ud af dette Folk
et Par at være Mængdens Mund og Tolk.
De stige til Prophetens Hule
og høre af ham selv hans Dom.

Anden Discipel.

For kyndige Folk han vil den ikke skjule.

Kjøbmanden.

Vel! De to Lærde gaae foran,
saa følge vi alle.

Folk.

Som een Mand.

Nahas.

Løb I kun mig, et knækket Straa, forbi!
See, om I finder en anden Sti!

Bonden

(til de to Lærde).

Først siig ham, hvem vi er. Jeg er
en Retfærds Mand og vandrer i Guds Skikke.
Hver Sjæl i Egnen har mig kjær,
thi mine Lader ere fulde;
og Fattigfolk ei klage skulle:
Jeg river Agren ei, naar den er høstet,
jeg plukker Træet ei, naar det er rystet.
Hvert Maanedsny jeg gi'er et Kid,
og Smaafolk faaer hos mig en Bid,
hver Tempelfest jeg fører mine Karle
op til Guds Bo, og paa Guds Bud
vi helliges ved vor Offerstud.

Kjøbmanden.

Siig ham, vi Tyrer aldrig prale,
men lad os alle rammes af
Guds Lyn, om nogen Tid han traf
i denne Haand falsk Maal,
falsk Lod i denne Skaal.

Zeloten.

Siig, det var mig, der, da Pilatus stilled
al Vederstyggeligheds Billed
op over Helligdommens Port, nedhugged
den væmmelige Ørnegud,
endog de Uomskaarnes Skud
mig Kjødet af disse Skuldre plukked.

Nahas.

Ja, siig og siig! Fyld Jeres Mund,
I kommer nok til at faste en Stund.

Første Rabbindiscipel.

Kom, Brødre, kom!
Vi uden Omsvøb spørge ham om,
det er hans Agt at døbe nogle af Landets Sønner,
men ei at agte paa andres Bønner.
Derpaa han svare, om han kan.

(De sætte sig alle i Bevægelse.)

Nahas.

Lykke paa Reisen til Himlens Land!

Manaen (reiser sig.)

Bi, Folk, jeg er og en af hans,
og siger Jer, I komme galt fra denne Dands.

Men vil I høre,
saa skal jeg lære Jer den Sag at føre.
(Han gaaer med dem.)

Nahas (ene.)

Af hans! — Hvem var han da?
Guds Liv! Hvor kom han fra?
Nu har han gaaet her og lusket
og hørt, hvor jeg i Konsten fusked.
Ulykkelige Nahas! Græsselige Nar!
Du staaer paa Torvet med Bagen bar.

Paa Veien.

De to Rabbindisciple, Manaen og Folket.

Første Discipel.

Godt, godt! Han døber Nogle, Andre ikke?

Manaen.

Jeg i min Enfold saa forstod Guds Raad.

Første Discipel.

Ho, ho! Da har vi Manden i vor Strikke!
Strax byde vi ham dette Spørgsmaals Brod:
Hvad Tegn og Mærke for dit Øre røber,
hvem der er værd, at du dem døber?

Anden Discipel.

Vi spørge: Er du sendt med Bud om Bod
til Israels Sønner? Er saa Israels Sønner
ei dem, der rundne udaf Davids Rod
til Abrahams og Isaks Gud opsende Bønner?

Manaen.

Jer Visdoms Væld for rask mig løber.
Du spørger —

Første Discipel.

Paa hvad Tegn han døber.

Manaen.

Og du —

Anden Discipel.

Om det at bede til Jakobs Gud
og tjene ham ene, ei er Pagtens Bud.

Manaen.

Men, Kjære, siig, hvad vil I da hos ham?
Det er dog virkelig en Skam
at gjøre denne fromme Menighed
dertil Jer selv og ham Uleilighed,
for hvad I her kan have strax paa Pletten.
Om Kreds I slutted nu og satte Retten,
du spurgte, og din Broders Spørgsmaal svared,
da Svar I havde, og Tid var sparet.

(De staae stille og see paa hinanden.)

Anden Discipel.

Et Spørgsmaal er en Sandhed i to Dele skilt.
Den Spørgendes Del er Vinen, man udhelder,
den Svarendes Bægeret, hvori den vælder;
har du ei Bægeret, er Vinen spildt.
Den Spørgendes Del er Skibet, der søger Havnen,
den Svarendes Tovet, der fortøier Stavnen;

har du ei Tovet, eller om det brast,
man kan ei losse Skibets Last,
den raadner i den lukte Stavn.
See, Døberen er Bæger, han er Havn —

Første Discipel.

Tøv, Simei, jeg har det nu.
Først spurgte jeg, saa spurgte du;
hvert Spørgsmaal atter er en Sandhed delt,
mit for en Mage er en Mage,
dit for en Ørken er en Hage,
og først de fire Dele gjør et Helt.

Anden Discipel.

Ret som jeg sagde: Bæger og Havn
er Svar paa Vin og Skibets Stavn.

Første Discipel.

Rabbi, nu har jeg løst din Snare!
Du bød den Ene spørge, den Anden svare —
Du altsaa vil, at de to første Led,
som er to Spørgere paa Svar bered,
skal første og tredie Plads indtage,
saa tredie svarer første som Mage Mage.

Anden Discipel.

Ha, Sithrai, nu løb du fast!
Skal som et Bæger Skibets Last
da holdes under, at min Vin ei spildes?

Første Discipel.
Min Broder i Parablens Masker hildes,
et Speil er ei det samme som det, der speiles.
Opgaven, Rabbi, kan nu ei forfeiles.
Mit Spørgsmaal var, paa hvilket Tegn han døber,
min Broders, om at tjene Israels Gud
er nok til Tvæt at faae for Lovens Brud.
Det Svar, der paa mit Spørgsmaal løber,
er følgelig, at hist han døber
hver Sjæl, der tjener Himlens Gud.
Har ret jeg svaret? gjættet Himlens Bud?

Manaen.
O ja! Jer Lærdom gjør en Daare klog.
Har I ei tilmed lært det Sprog:
„Jeg og min Skygge, vi er to?“

Første Discipel.
Vi kun Guds Lærdom med os tog.

Manaen.
Da har vi Ørkenfolk i Ørkens Ro
det lært af Gud. I har dog begge Skygger?
(De see paa deres Skygger.)

Anden Discipel.
Siig Lignelsen, du lærte af din Gud!

Første Discipel.
Og see jeg lægger dig den ud.

Manaen.

O Du, som Zions Læresale smykker!
Du og din Broder med to Skygger,
see der er din, og der er hans,
er fire Dele af en Helheds Krands.
Tyd nu paa samme Viis som nys.
Din Broder, dette Firtals andet Lys,
du tage til det tredie, til din Skygge,
vær saa du selv til Gjengjæld hans, tyndstrakt
og føielig du blive Sandets Smykke.
Saa Simei, saa Sithrai er idel Skygge,
og saa min Lignelse er fint udlagt.

(De see paa hinanden og paa deres Skygger.)

Folket.

Fremad! Vi skal ha'e Svar.

Manaen.

Det billigst I hos disse Skygger har.
Af Skygger at være
de præd'ke pynteligt deres Lære.

Folk.

Jer Lærdom kjende vi intet til.
Fremad at høre, hvad Guds Manden vil.

Ved Floden.

Nahas har gjemt sig i Skyggen af Fjeldet.
To Røvere stige ned til Breden og vadske deres Hænder.

Den Første.

Hvori vel gjemme saadan Skat?

Den Anden.

Jeg ta'er det i min Messinghat.
(Han fylder sin Hjælm med Vand.)

Den Første.

Mon det er nok til hele Banden?

Den Anden.

Hver Haandfuld vier hele Manden.

Den Første.

Det gjør vel fast mod Skud og Hug?

Den Anden.

Forsøg det paa dig selv, du gamle Buk!

Den Første.

Og frier en Sjæl fra Helveds Lue?

Den Anden.

Hvortil skal det vel ellers due?
(De skynde sig bort med Vandet.)
En stærkt bevæbnet Mand kommer tilbage fra Folkeskaren.

Den Bevæbnede.

Pst, Du!
(Nahas farer sammen.)
Vi har nok kjendt hinanden før?

Nahas.

Naar man sig lidt i Verden rør,
man seer en Hoben Verdensmænd,
en Guds Mand glemmer dem igjen.

Den Bevæbnede.

Du husked dig vist bedre om,
hvis du imellem Venner kom.
Godt! Banden ligger heromkring
i Krogene ved Veiens Sving.
En Smule Fløiten —

Nahas.

Barrabas! Min gamle Ven!

Barrabas.

Seer du, det kom igjen!
(Efter lidt Betænkning.)
Nahas! Det staaer sig ilde med din Ven!
Blod er en skummel Følgesvend.

Nahas.

Jeg har jo sagt dig det, saa tidt, saa tidt!
Aa, staa lidt fra mig, ganske lidt!

Barrabas.

Hør, mente du vel noget med det Ord,
at din Prophet ei heller sviger
en Mand, der kjender lidt til Mord?

Nahas.

Jeg mener altid, hvad jeg siger.

Barrabas.

Nu, nu! Det gjør jeg og. Jeg har
min egen Mening bagved hvad jeg siger,
saa har og andre bagved deres Svar.
Men siig mig ærligt — du forstaaer —
saadan ærligt mellem Brødre: Har
du dette af hans egen Mund?

Nahas.

Saa talte han endnu igaar:
„Og Krigsmænd under jeg en Naadens Stund,
„de brændte Byer skal ei brænde deres Hoved,
„og røvet Kvæg ei røve dem den Blund,
„de kan paa Hesteryg faae sovet.
„Blot Flodens Bølger over dem skride,
„de roligt hærget Bygd kan gjennem ride.
„Ei Børns Blod og Kvinders Lig
„skal bag dem reise Hevnens Skrig."

Barrabas.

Hm, Krigsmand, er jeg det? Aa ja.

Nahas.

Gaa til ham selv og lad ham dømme.

Barrabas.

Troer du? Aa ja.

Nahas.

Ha ha, ha ha!
Du vilde heller Marken rømme.

Barrabas.

Nu vil du hevne dig fra før.
Det skjenkes dig, dit Dyr! Men hør
nu hvad en Kammerat dig siger:
Hvad er det egentlig, den Bod?
Hvad gjør jeg for, du veed, det Blod?

Nahas.

Aa, der kan gjøres flere Ting.
Du maa ei troe, at alle Fromme
ved samme Konst til Maalet komme.
Nei, hver har gjerne sit eget Sving.
Dog har jeg af Erfaring funden,
at kvalte Suk fra Hjærtegrunden,
naar Hjærtet var oprigtigt knust,
har sikkrest ogsaa mest Udbytte lovet.
Men da du er et daarligt Hoved,
og selv for dybe Sjæle dette Pust
er noget haardt, vi maa vel helst
see til at faae din Blodhund frelst
ved Nævens Hjælp. Jeg tænker, dine Vaaben
kan skaffe dig lidt Ret til Daaben.

Barrabas.

Gid du nu ikke løi! Nei, nei!
Han trænger mindst til mig.

Nahas.

Kan komme til det, Du! De som
med de to lærde Fyre kom,

saae mig kun lidt ud til at ville
ham vel. Dem kan du først ved Fangsten skille,
maaskee han selv dig flyer mer at bestille.

Barrabas.

Nahas, jeg veed, du er en lumpen Karl,
hvert Ord, du siger, Løgn og Pral.
Dog — Blodets Brand kan ikke bæres,
en Sjæl maa tvættes eller tæres.
(Han stiger op ad Veien til Johannes Hule og giver sine Folk Signal.)

En Tjener kommer.

Tjeneren.

Du der i Skyggen! Hei, du Snog!

Nahas.

Spot ei en Eneboer i hans Krog.

Tjeneren.

Min Herre vilde see en saadan Himmelhelt.
Følg med, i Lunden staaer hans Telt.

Nahas.

Din Herre, er han af vort Broderskab?

Tjeneren.

Er du af Broderskabets Skrab?
Han er den Helligste i Israel,
saa slik du Støvet bag hans Træl.

Udenfor Rabbi Jojaribs Telt.

Jojarib.

Du er i Kostobari Sold?

Nahas.

Jeg var det, da jeg var i Verdens Sold.

Jojarib.

Du er det. Med lidt hellig Hjærtestønnen
du stanger ad den guldbroderte Ræv,
men naar han logrer med Fyrstindens Slæb,
du som de andre seer paa Lønnen.
See paa mig, Du?

Nahas.

Hvad vil du mig,
naar Alt du bedre veed end jeg?

Jojarib.

Hør mig: Det lykkes dig!

Nahas.

Hvad, Herre?

Jojarib.

Sendelsen. Gud selv har seet den.
Du bliver slet behandlet af Propheten.

Nahas.

Ak, for min Synd.

Jojarib.

Mistænkt af hans Disciple.

(Nahas sukker.)

Men holder ud ved mygt at krybe
i denne Engels plumpe Spor.
Du blinder Seeren ved frisk at lyve,
hans Daareslæng ved søde Ord.

Nahas.

Man har fortalt mig hos min Herre.
Jeg lyver aldrig nu, blot før desværre.

Jojarib.

Fortalt — Bagtalt
for de Uvidende er Alt.
Som om man ei med Seerblik
kan overskue Daarers Skik.
Fortvivl dog ei, min Søn!
Dig venter end din Løn.
Med al din Løgn du har dog følt
Guds Naades Vinge vifte kjølt.

Nahas.

O ja, o ja!

Jojarib.

Følt, et Guds Barn
kan lee ad Hoffets glimrende Skarn.

Nahas.

O, Rabbi, du er min Prophet.

Jojarib.

Seer du, du lyver end! Men, ret beseet,
du har dog Rædsel for en falsk Prophet.

Nahas.
Mer Rædsel for en sand.

Jojarib.
Nu løi du ikke.
Fordi hos ham du som en Hund maa tigge,
du troer, at han er Himlens Bud,
og jeg en Troens Gnist ei slukker ud.
Men faaer du Øiet op engang
og seer, hans vilde Sprog udsprang
af Tvivl om Israels Faders dyre Naade,
saa kom til os, vi tage mod
hvert Synderhjærtes syge Rod;
vi løse kjærligt Skjebnens Gaade.
Men her der leges Hellig. Bløde Hynder
der bredes under Hovmods Træl
og sparkes ad en falden Sjæl.
Nu vel, Du er en falden Synder.

Nahas.
En grulig.

Jojarib.
Ja, saa kom, saa kom
til Naadens gamle Helligdom!

Nahas.
Jeg venter kun at høre Prisen.
Min Herre næppe ene kom
for Løgneren at byde Naadespisen.

Jojarib.

Vor Visdom er fordybet i
at efterspore dette Hykleri.
Om du os bringer et og andet Ord
af dem, han over Læben sender,
naar tryg han sidder mellem Venner,
især om Helligbrøde eller Hedningmord,
du bliver vel modtaget af de Vise,
som den, der bringer Offer med,
og Folkets Ældste vil dig prise
som den, der støtter Folkets Fred.
Dertil og Rabbi Juda har udlovet
ret gode Penge til
hver, der som Vidne tjene vil.
Det er vel ikke efter mit Hoved,
skal ogsaa være en Hemmelighed,
dog lige godt, hvem der den veed.
Jeg stikker ei mit Hoved sammen
med Rabbi Juda og hans Brøl og Flammen.

Nahas.

Og for en halv Beskjed, en Hemmelighed
jeg skal forraade, hvad jeg veed?

Jojarib.

Man vil vurdere, hvad du veed.

Nahas.

Forraade ham! O nei, o nei!
Rabbi, man er en Slyngel, men saa dybt man ei —

Jojarib.

Spar du det Øvrige og see paa mig!

Nahas.

Ja, hvorfor ikke?

Jojarib (betragter ham længe).

Glæd du dig!
Jeg seer, dit Navn i Himlen er bevaret,
for denne Sendelse dit usle Liv er sparet.

Nahas.

I Pharisæer Skjebnen spille.
Men sæt, jeg ikke vilde?

Jojarib.

Bileams Æsel vilde ikke heller,
dog Loven melder,

(Han bøier sig, Nahas ogsaa.)

at Dyret, ramt af Svøben bar
ham hen, hvor Alt beredet var.

Nahas.

Ak, Israels Gud os naadig vær!
Fik Kjeppen Dyret til at glemme
Guds Engel med det dragne Sværd?
O, Rabbi, denne er Guds Engel, er Guds Stemme
og fører Dommens Glavind her.

Jojarib.

Læs du din Lectie om igjen,
og see, at Ordet, Mose skriver,

(han bøier sig, Nahas med.)

er først og sidst: Du er Guds Svend,
dig Navnet paa din Pande fremad driver.

Kom saa ei her og smink dig med
en Klat forloren Hellighed.
Gjem det for Kostobari naadige Blikke!
Vi selv er Hellige og veed,
hvad bagved hellig Smørelse kan stikke.

Og glem saa ei, at som alt længe
du vogtes af Fyrstindens Bud,
saa kan vi ogsaa skikke andre ud
at tjene Rabbi Judas Penge.
Hvad Trængsel, Skrig og Flugt derhenne?

Nahas.

Aa, kun en Bande, kaldet „Gideons Sværd“,
som sondertræder hver Prophetens Fjende.

Jojarib.

Ja saa, han holder alt en Hær.
Det var dit første Vidnesbyrd.
Vil du nu gribes mellem Ufredsøverne
og lovligt straffes mellem Røverne?
Det er med Korset, som du vel har hørt.
Nei, vær den store Fiskers Krog,
og fisk os Ørkens Kjæmpesnog!
Du maa — saa nødig du end vilde,
for mig du kan dig daarligt nok forstille.

(Han gaaer ind i sit Telt.)

Nahas
(gaaer betænksom sin Vei).

Det lod sig gjøre.
(Seer op.)
Og der er Manden,
min Fiskerkrog, min Lokkefugl!
Faaer jeg vor Døber i med Røverbanden,
han dreier selv sin Skjebnes Hjul.
Det har og sine gode Sider
at have idetmindste een
i Ryggen, naar man ikke lider
paa sine Tæer disse Galilæers Ben.

Barrabas kommer.

Nahas.

Hør, Barrabas, har den Forstand,
som pløier Sten og saaer i Vand?

Barrabas.

Vand er du, sagtens ogsaa Sten,
dog om En pløied dine Skuldre,
han var en ret forstandig En.

Nahas.

Tys, grove Karl! Du aldrig buldre,
naar man dig spørger om og med Forstand.
Hvad har du i din Pande, Mand!

Barrabas.

Forstand nok til at kvæle mig,
forlidt dog til at kvæle dig.

Nahas.

Forstand paa mig og paa dig selv Forstand!
Du er normal, du aldrig mene kan
en Klippes Skulderblad at pløie,

(Han trækker paa den ene Skulder.)

og strøe din Sæd over Bølgehøie.

(Han trækker paa den anden.)

Du veed, at Mandens Værk er værd sin Løn,
kom med og hent dig den, min Søn!

(vil gaae.)

Barrabas.

Din Marekat, svar ogsaa mig!
Var det for Lønnens Skyld, at jeg,
mens hver en Nerve efter Frihed raste, blødte,
min Fædrenearv forødte?

Nahas.

Smaapiger og Druer er ogsaa Løn.

Barrabas.

Var det Forstand, naar Lastens Søn,
istedetfor sit Brød at tjene,
foer ud paa Bjergene som en Ørn
og søbed Blodet af Landets Børn
ved Hulens Ild med Satans Svende?
Var det Forstand, naar jeg af Elskov til
de frie Bjerges Duft og Skyggespil
Dag ud Dag ind har stødt mit Spær
i Romere og Idumæer,
fordi de smitte mine Fædres Fjelde?

Saa kom kun med, nu vil vi tælle
Haandpengene for hvad min Haand har gjort
Dumt eller Klogt, Smaat eller Stort.
Men tager mod mig Himlens Bud,
ved Himlens Gud!
det første Værk, jeg i hans Samfund øver,
er at jeg smider din Løgner ud!

Nahas.

Vel nok du spiller Røver,
og nok saa modigt som den store Døber,
der voved ei at garve denne Hud.

(De gaae.)

Ved Hulen.

Johannes, Manaen og Disciplene sidde i Kreds. Susanna, Hyrden Mathias Hustru, og en anden Kvinde staae for Johannes.

Susanna.

Evindelig og altid Strid,
og intet spist i al den Tid.

Johannes.

Det bliver snarlig godt igjen.

Susanna.

Det siger du hverdag. I Mænd
opslide Jer ved hver en Daad.
Hør en forstandig Kones Raad,

som opdrog sine Børn i Tugt
og kunde nu havt Livsens Frugt
saa voxen vel som du, om Gud
ei havde slukt hans Øie ud.

Johannes.

Det bliver godt.

(Susanna tager et Par friske Brød frem af sin Kurv.)

Tak, Moder, Tak!
Den Større kommer.

Susanna.

Den gamle Snak!
Hvornaar vel?

Johannes.

Jeg har seet ham her.

Susanna.

Naa, endelig! O, jeg dig svær,
at jeg skal klage til ham, for
du vildt opriver dine Saar.
Troer du, han vil til Tjener have
en saadan opslidt Hvermands Slave?

Johannes.

Ja, gjør det. Hvordan gaaer det dig
med Børnene? Vil Stumpen voxe?

Susanna.

Hel godt. Den Karl han kommer sig,
æder og brøler som en Oxe.

Johannes.

Men Datteren? Hun altid skyer
mig, følger aldrig med dig.

Susanna.

Herlig Fyr!
Som selv forbød den Stakkel det.

Johannes.

Sandt, sandt! Thi det er ikke ret
at græsse Lam ved Bjørnens Hi,
at lokke Børn ad Afgrunds Sti.
Dog hendes aabne Blik mig trøster.
Hun ligner grant min Pleiesøster,
mens hun endnu var hjemme. Gamle Moder
var streng og heftig ret som du,
og trodsig var min barnlige Hu,
at have altid Ret var da mit Hjærtes Foder.
Saalænge Moder vilde slaae,
jeg satte Haardt imod det Haarde,
men Moder holdt ei op at slaae,
saalænge hun ei saae en Angerstaare.
Da drog den kjære Pige tidt mig Daare
ned gjennem Haven til en Skyggevraa,
hvor Fortids Terebinther stod.
Der med sin egen Taareflod
og sine Lokkers Flod omkring min Pande
hun vristed fra mig al den Bod,
hvis dyre Værd al Israel nu maa sande.

Hun var saa englefrom. Din Datter
lytter vel og til Englenes Røster?

Susanna.

Du taler, som du Tingen fatter.
Aldrig i Livet var din Søster
saa from som hun, saa ren for Plet.

(Hun græder.)

Indbild dig bare ikke det!

Johannes.

Det gjør jeg ikke heller. Siig,
hvem holder der din Kjortelflig?

Susanna.

Min Nabokone. Hun vil see dig, men
hun tør ei gaae alene hen.
De andre siger, at du sønderriver
hver syndig Sjæl; naturlig troer hun strax
hvert Ord og raser og Haaret river,
og hvad hun selv og Folk af samme Slags
fortjener, hun i Raseri beskriver.
Det har jeg hele Veien maattet hørt,
mens jeg har hendes Øine tørt.

Johannes.

Hvor kan du troe det om den kjære Gud?

(Kvinden synker grædende ned for ham.)

Kom hid imorgen, da skal du døbes.
Her ei iblinde løbes.
Du løses af din Vaande ud.

(Til Susanna.)

Kom ogsaa du, og tag din Datter med.

Susanna.

Hvad sagde jeg, Mariruth! Jo, han har Guds Fred.
Hvad sa'e min Mand? Han veed Beskjed.
Jo, vi skal komme.

(Hun kysser Johannes.)

Gud glæde dig, min Søn!
Salig den Kvinde, under hvis Hjærte
du laa iløn,
salig den Moder, paa hvis Bøn
du fødtes med mere Fryd end Smerte.

(Hun gaaer med Mariruth.)

Nahas og Barrabas komme. Efter dem Banden Gideons Sværd.

Nahas.

Mester, mon denne haabe tør?
Mod Krigsmænd har du taget før.

Johannes.

Du saae det.

Nahas.

Denne er den samme,
hvis Sværd du saae saa trofast ramme
den arrige Zelot, som skreg:
„Dig knuse Israels Gud!“ Den Leg
var hans enfoldige Tro for stærk,
„Er du vel Israels Gud?“ han svared
og hug ham —

Johannes.

Jeg har seet hans Hænders Værk.

Han kunde det og du din Tale sparet.
Hvad søger du?

Barrabas.

Guds Mand, du regner ei
en Synders Gjerning, kun hans Hjærtes Vei.
Jeg vidste, disse vilde stene dig,
thi de to lærde Drenge snege sig
imorges til dem, skikked ud med Svig
af Rabbi Juda — han er og en hellig Mand,
enhver hans Navn velsigne kan,
men du er Guds Prophet, for dig jeg hug
den helligste Guds Rabbi ned
saa let som Trællen hist hans Syndebuk,
om blot jeg sonede derved
det Blod, der raaber i mine Fjed.
See, jeg og mine Brødre nu
vil tjene dig med trofast Hu.

(Han bøier sig gjentagne Gange.)

O gjør, at Blod ei efter os skal skrige,
naar gjennem hærget Bygd vi snige.

Johannes.

Skynd dig herfra! Om her du blev,
snart Angsten for, hvad du bedrev,
dit eget Sværd vil vende mod
dit eget syge Hjærteblod.

Barrabas.

Jeg vidste, du vilde bande mig,
dog lad mig tale et Ord til dig.

Her lister en Hoben feige Karle
omkring dig, nærmere end du troer,
de føre for Guld og gyldne Ord
til Fyrstens Øre al din Tale,
og lyve mere til. I Fyrstens Sale
de lyve altid flittig paa
de Folk, der her i Ørken gaae.
Saa har vi en af Dagene Landvagten her
at gribe dig. Men de forgyldte Svende,
Barbarer, Uomskaarne, som de er,
før føg for „Gideons Sværd“,
som Avner for en Storm maae rende.

Johannes.

Du giver Stimænds Vaaben helligt Navn,
thi skal dit Navn som Retterstedets Ravn
Guds Hellige i Døden støde.
Guds Ord du skjerme vil med Blod,
thi negtes dig den sidste Bod
selv for Guds Ord at turde bløde.

Barrabas.

Blod brænder paa mit Hoved. Tag mit Blod
og lad mig tjene for din Fod.

Johannes.

Jeg fik ei Magt at sone Blod,
for dig Gud gav mig ingen Bod.
Fly, fly som Bjergets Raa,
Blodhevneren dig dog vil naae.

Barrabas.
Jeg veed, at man mit Hoved tager.

Johannes.
Skynd dig til Dommeren og tag din Straf,
din Synd da med dit Hoved tages af.

Barrabas.
Nei, dit før mit, om nu du bort mig jager.

Johannes.
Maaskee. Men Fyrsten har ei Magt det saa at føie,
og du ei Magt hans Arm at bøie.

Barrabas.
Jeg er en Krigsmand, dog saavidt Guds Ord
jeg kjender, at jeg veed, man før erfoer,
Ugudelige stened Guds Propheter,
og vidste jeg det ei, idag det seet er.
Men Sten afværges bedst med Spyd —
(Han kaster sig ned.)
Ak, Herre, til dit Værge dem udbyd!

Banden.
Herre, over os alle byd!

Johannes.
Forbandet være dit Navn i al Evighed,
til Hevn du vilde friste hellig Fred.

Barrabas (reiser sig.)
Forband mig ikke! Der er nok
af Band paa denne Hovedblok.

Nei, hør mig, heller bort den tag,
jeg giver dig jo Vederlag.

Johannes.

Dit Vederlag din Skjændsel være.

Barrabas.

Da skal min Skjændsel tjenes med Ære!
Op, Karle! Saadan gaaer det Mænd,
naar de engang vil Kvinder være.
Hvad? Skulde Krigeren taalig bære
en Tiggersæk om Kraftens Lænd?

(Han og hans Bande trækker sig ind mellem Fjeldene.)

Johannes.

Hans Navn skal loves af Dæmoner.

Manaen.

Og dit skal loves blandt Engles Throner.
Nu seer jeg, at det Ord, min Gud
mig gav om dig, snart rinder ud.

Johannes.

Min Sag skal ankes ind for Dommen,
Gud give, at min Dag var kommen.

(Han gaaer ind i Hulen.)

Nahas (nærmer sig til Disciplene.)

O Venner, o jeg er saa bange,
hans Fjender blive ham formange.

Simon.

Saa kan hans Venner døe med ham.

Nahas (til Johannes Zebedæi Søn.)
Et kjærligt Hjærte vil min Angst ei haane.

Johannes, Zebedæi Søn.
Et trofast troer, hans Ord var ikke Bram.

Nahas (til Andreas.)
Kom, lad os ærligt gaae til ham
og bede ham sig selv at skaane.

Andreas.
Han lader Ærlighed staae ved Magt
og gaaer ei fra, hvad han har sagt.

Nahas (til Manaen.)
Du kjender Faren, du har Verden seet.

Manaen.
Og seer i dig dens Løgnprophet.
Forræderi er Verdens Væsen,
dens Duft dig sidder end i Næsen.

Nahas (for sig selv, idet han lister af.)
Det Eneste, der kunde ham bedaare,
var om jeg virkelig var from.
Og see, det er det Eneste jeg Daare
maa lurvet liste udenom.
(Han græder.)

Simon.
Hvad var det for et Ord, din Gud
dig gav om ham? Dog ei et Dødens Bud?

Manaen.

I Synet saae jeg en tredobbelt Strid.
Han seirer, men afmaalt er da hans Tid.

Simon.

Udlæg os Spaadomsordet, Kjære!

Manaen.

Om I kan Ordets Byrde bære.
Den første Strid var den, da Zions Præster
drog ud at røge med Ære for vor Mester;
og Pharisæers listig lærde Slægt
ham veied af paa Skolens Vægt.
Men Ære tog han ei af dem, der Gud vanære,
og øged Lærdom ei for dem, som lære
for Ærens, ei for Sandheds Skyld.
Han seired, og hans Seir skal være,
at de maae bære Stammens Byld.

Simon.

Han seirer, førend Striden staaer.

Johannes, Zebedæi Søn.

Guds Hær en Mur omkring ham slaaer.

Manaen.

Den anden Strid, ak, tungere end denne,
er endnu ikke stridt tilende.
Han skued ind ad Rigets Dør
og saae, hvad aldrig saaes før,

det Væld, hans Læbe tørsted efter
alt fra sit første Aandedrag,
det Brød, der giver ham Levekræfter
indtil hans sidste Levedag.
Han løb imod de spillende Livsens Vande,
da bød hans Gud ham kvær at stande;
og skjønt han vidste, herude er kun Død,
histinde er der Hvilen sød,
han trofast staaer for Døren Vagt
og seer sit eget Syn udslukkes
bag Døren, der for ham alene lukkes.
Den Troskab er hans Engledragt.

Johannes, Zebédæi Søn.

Skal det og slukkes for vore Blikke?

Manaen.

Til Altrets Fod han vil Jer skikke.
Det er hans Seir, den er ei blid.

Simon.

Udlæg os og den tredie Strid.

Manaen.

Idag I saae den; men I skulle
ei see dens Brag tilende rulle.
Den er den tungeste, thi af den hugger
Guds Teltets Støtte, vor Kjæmpe-Eg.
Dog er den let, thi aldrig bukker
Elias Aand i Kampens Leg.

Mod Fyrstens Stol han Folkets Hav vil vælte,
da kaster Fyrsten Ild i Fredens Telte.
Det Folk, der har hans Svøbe smagt,
vil rive ham fra Fyrstens Vagt.
Men Folket vil han fra sig jage,
som han idag forbanded Røverens Magt,
og Thronens Daare vil hans Hoved tage.

Philip.

Naar vil det skee? Naar faaer den Onde Magt?

Manaen.

Det har min Gud mig ikke sagt.
Men Frugten kjendes skal af Stammen.
Hvad den kan bringe, har jeg tidlig smagt,
jeg og Herodes blev opfostret sammen.
Han af sig selv vil aldrig vove,
hvad dog er Hjærtets Lyst og Hjærtets Skam;
og faaer en Værre ikke Magt med ham,
vor Mesters Sag kan længe sove.
Han haded ogsaa mig, da Varselsprog
begyndte sig i mine Ord at blande,
og Spaamand blev jeg stakkels Pog,
for Dødens Tegn jeg saae paa hver dens Pande,
hans Fader vilde skikke til Hades Lande.
Han haded mig, for Ting jeg vidste,
som hver, der ei sit Hoved vilde miste,
taus udenom sig maatte liste.
Han jog mig bort af Skræk, som om det spøgte,

naar Himlens Straale, Englens Lygte
i Natten til mit Leie søgte.
Thi han er ræd som Strandens Heire,
og faaer en Ond ei Magt, vil Rædslen seire,
saa han ei vover at lægge Haand
paa den, som kuer ham med sin Aand.

Simon.

Vil da en Ond faae saadan Magt?

Manaen.

Det har min Gud mig ikke sagt.
Men om hans Hals jeg saae en Dødens Snor.

Johannes, Zebedæi Søn.

Som Rovdyrs Hyl i Ørken er dit Ord.

Andreas.

Guds Ord er sande, for hver som troer.

Have paa Machærus Borg.

Herodes Antipas og Herodias med Følge.

Herodias.

Hold Eder i det Fjerne,
Fyrsten vil være uforstyrret her.

(Følget fjerner sig.)

Herodes.

For mig de maatte inderlig gjerne
logrende stryge mine Knæer.

Herodias.

At man dog aldrig kan aande frit
for dem, der hænge over min Herre!

Herodes.

At man dog aldrig kan frie sig lidt
for den, der overhænger sin Herre!

Herodias.

Ak, kun med Elskovs Lokkesang.

Herodes.

Falsk, falsk! Forlængesiden din Sangbund sprang.

Herodias.

At see sin Mand som et Fjeld i Kraft,
hans Hoved i Høihed som Piniens Krone —
o, drømmende at favne Søilens Skaft,
er for en Hustru en gylden Throne.

Herodes.

Naar man sin Middagsro god havt,
saa skal man op paa et Søileskaft.

Herodias.

Nei, her paa kjølige Marmorsæder.
Hør, Laurens Susen synger om Hæder,
og i dens Skygges luftige Kaabe svøbt
min Herre drømme om sine rige Lande.
Fra Basans Høie ned til Karmels Strande,
de have længe lønlig støbt
paa Kongeringen for din Pande.

Herodes.

Ja, Basans Høie, der er ei ilde.

Herodias.

Græsset er frisk og Skovene kjøle,
i fjerne Dale Hyrderne spille,
paa fjerne Bjerge Køerne brøle.

Herodes.

Gid lige saa fjernt du slog din Trille!

Herodias.

Du ynder landlig Ro, det er din Lykke.
Dog andre har en anden Smag.

Der er Agrippas, dit Purpursmykke
han kjøber gjerne for et Hyttetag
med Kilderislen, Skovenes Skygge.

Herodes.

Dumt af Agrippas. Salomo siger:
„Som Cyperdruer er Dalens Piger.“ *)

Herodias.

Dog bygged Salomo stærke Taarne,
at ikke Folket, endelig kjed
af svære Skatter, i Fædres Sved
og Døttres Favntag oppebaarne,
engang i en Middagshviles Stund
skulde frækt forstyrre Kongens Blund.

Herodes.

Du troer ei, hvor denne Borg er stærk.

Herodias.

O jo, et kosteligt Kjæmpeværk,
ret for min Broder at sidde i,
naar han faaer Lyst os ud at støde
som Stoddere paa Ørkensti.
Derude kan man da i Mængde møde
hevnsyge gale Frihedsfolk
og mer end een Prophet, al Galskabs Tolk.
Du har vel hørt, at Manaen
er bleven Døberens faste Svend?

*) Sal. Høis. 1, 14.

Herodes.

Aa, Manaen, den gamle Dreng,
vor Latters ubetalelige Skive!
Jeg seer ham end med Øine stive
høitideligt at stige af sin Seng —
Jeg raabte: „Gale Manaen,
hvor vil ved Nattetid du hen?"
Og han, med sære Drømmelader:
„Mig Aanden byder, at jeg mig bader."
Saa seer jeg ham til Badstuen gaae,
hvor Folkene et Kar har ladet staae
med duftende Levkoier og anden Urt;
deri den Daare i Aanden kryber.
Han sig i Bodens Bad fordyber
og er om Morgenen saa døbt og smurt
i dybest Violet og Sort
som nogen Purpurfarvers Hænder.
Vi fik en Latter, som kun Guder sender.
Hvad leer du af? Tidt nok du hørte den Historie.

Herodias.

Hvergang du giver den med mere Liv.

Herodes.

Hvor sød! Ak nei, man bliver stiv
og taber Konstens lette Glorie.

Herodias.

Din Ven nu skjenker sin Galde ud
i denne vilde Døbers Øre;

og hvad kan Folket ikke gjøre,
naar Døberen raaber: „Himlens Bud!"

Herodes.

Snak! Manaen er dog i Grunden
et bedre Skind end nogen her.

Herodias.

Tør jeg vel og min Herre kjær
med en Fortælling korte Hvilestunden?

Herodes.

Naar den er god.

Herodias.

Den ender glædeligt.

Herodes.

Fortæl! Men intet ræddeligt.

Herodias.

Det er en Drøm. I Syner om mit Hoved
jeg saae min Husbonds Kroningsfest.
Alt aarle Morgenbøn var læst,
men paa din Seng du ind var sovet,
og ingen Kongen vække kunde.
Saatidt end dine Mænd og jeg
opløfted dig og klædte dig,
af dine Lemmer Klæderne runde,
og ingen kunde Hjælp udgrunde.
Og Toget nærmed sig, Festhymnen lød,
Basunen klang, da selv du Dvalen brød.
Let Purpurkaaben om din Skulder fløed,

let stiger du ad Thronens Trin;
men før jeg Purpuret faaer seet,
det til en Sæk er skrumpet ind,
og Kongen er en nøgen vild Prophet.
„Det er ei ham, o, hyld ei!“ skreg
jeg og styrted atter ind i Kamret.
Der laae du dødningstiv og bleg,
og tæt om Sengen sig havde klamret
af Gravdæmoner en grulig Rad,
vildt mumled de deres Ligfærdskvad.

Herodes.

Er den Drøm god, saa er og jeg saa god
en Drot som nogen af Davids Blod!
Men fin og listig er din Tunge,
og hvad du lyver, du bedst kan sjunge.

Herodias.

Den fostret blev i hellig Blund,
jeg saae den i denne Morgenstund.

Herodes.

Ti med den!

Herodias.

Gjerne. Jeg mente blot,
Udfaldet er saa underlig godt.

Herodes.

Det Gode skjenker du draabevis,
imens du pidsker med Rædslers Ris.

Herodias.

Jeg styrted ud, og Keiserens Legat
alt løfted Diademets dyre Skat;
men til en Kjæmpe jeg saae ham groe,
han dreied sig, han mod mig lo —
det var det gamle haanlige Grin,
han selv var Manaen, Vennen din.
Og mod Prophetens Isse stemte
han Krandsen med saa haardt et Stød,
at Hovedet han af Halsen brød.
Men som han voxed og som han klemte
sit Bytte ned med Bøddeltryk,
brat brødes og hans egen Ryg.
Der laae de begge som et Par Dukker,
man efter en Fest istykker plukker.

Herodes.

Udfaldet! Skynd dig!

Herodias.

Atter Basunen klang,
og Hymnen sig mod Himlen svang;
atter Legaten nærmer sig med festlig Gang,
og Folket jublende Palmer bære:
„Herodes er vor Konge med Ære!“
Da ind jeg styrted efter min Skat,
men Synet skiltes, jeg vaagned brat.

Herodes.

Udfaldet, Djævel!

Herodias.

Min Herre hørte det.

Herodes.

Din Herre ligger her i Svedebad
og har kun ondt af sin gode Mad,
og faaer til Aften ei Appetit
for dine Drømmes Mareridt.

Herodias.

O, lad os Himlen for Varslet takke,
han brød sin Ryg, og Døberen sin Nakke.

Herodes.

Hvis mer du drømmer, i Sæk jeg lader
dig slæbe gjennem Byens Gader.

(Han raaber paa Følget.)

Herodias.

Om selv du drømte saa høi en Drøm,
at Israel kyssed din Kjortelsøm.

(Han raaber endnu høiere paa Følget.)

En Ruin udenfor Jerusalem.

Nahas (alene.)

Et Firben — ret gemytlig paa sin Mur.
Saa — jagende som et Indfald sendt af Satan.
Og saa som intet var, men fint paa Lur.
Om Munden slikker sig Krabaten
og tænker paa den næste Flue,
saa gjør og Fler paa Jordens Tue.
Du boer nu her i landlig Ro.
Aa ja, her hellig Juda *) havde
sin gyldne Villa, sin fromme Lærdoms Bo;
den gamle Konge i Grus den lagde.
From Lærdoms Bo den bliver aldrig mer.
Med mindre en Prophet tog Leie her.
Og hvorfor ikke? Nok her er
af Ukrud, Utøi, stinkende Grus
og mugne Kjeldere, Trækvinds Sus.
Aldeles som i Verdens store Hus.
Det bliver heller aldrig mer
from Lærdoms Bo, saavidt jeg seer.

---

*) Under sin sidste Sygdom lod Herodes den Store to berømte Lovkyndige, Judas og Matthias, tilligemed 40 af deres Disciple levende brænde, fordi de havde nedhugget den Guldørn, Kongen havde ladet opsætte over Tempelporten. (Joseph, Antt. XVII, 16, 2—4.)

Iblandt saa en Prophet sig sætter paa
den gamle Lærdoms Grus
og bander hele Stadsen, og hvad saa?

Det bliver hedt.

(Han gaber.)

Den Pharisæer
nu kunde gjerne give Møde.
Naar man er punktlig for ei at støde
fornemme Folk, i Grunden man et Fæ er.
Ei, ei! Saa der er du igjen.

(Han griber Firbenet.)

Og du vil bide mig, min Ven!
Nei, jeg er stærkere end du.

Rabbi Jojarib kommer.
Han kaster et Blik om i Ruinen og gjør nogle Forbandelsesgebærder.

Nahas.

Der slap han fra mig. Vips er Karlen
ind under Aloen. Men nu
jeg har dig. Aa, der knækked Halen.

Jojarib (sætter sig paa en styrtet Søile.)

Lad nu dit Legeværk fare,
og gjør din Melding.

Nahas.

Jeg har ingen.

Jojarib.

Udflugter kan du ganske spare,
jeg har dig dog ved Vingen.

Siig dit Forræderi. Nu kastes Loddet,
før Nadvertid forsamles Raadet.

Nahas.

Forræderi jeg overlader
til den, der, klogere end jeg, er Barnets Fader.
Kun Eet jeg har at melde dig,
at han er ren, thi skyer han mig.
Røveren har han bandet og vil gjøre
det Samme ved hver Ufreds Ven.
De andre drev han til den Større hen.
Jeg gik min Vei, thi ham faaer ei Enhver at høre.

Jojarib.

Døberen er da ene.

Nahas.

Uden Værge.
Hvert Rovdyr kan hans Hytte hærge.

Jojarib.

Du selv er værgeløs og kan
afstraffes for din Spottertand.

Nahas.

Jeg er ei Eders, kun Fyrstindens Tjener.

Jojarib.

Ja, værgeløs, og din fortabte Sjæl,
naar den er brugt, til os hun sender,
og vi dig knuse med vor Hæl.

Nahas.

Alt er mig ligegyldigt nu. Guds Ven mig skyer,
og Hoffet jeg som Helveds Hule flyer.
Saa vil jeg nu mit Saar i Mørket dølge,
som denne haleløse Øgle.

(Han kaster Firbenet fra sig.)

Jojarib.

Nahas!

Nahas (forknyt).

Ja, Herre!

Jojarib.

Du er virkelig
det brugbarste Menneske, jeg kjender.
See, det jeg frit ud tilstaaer dig,
thi jeg er ydmyg Sandheds Tjener.
Kun er du nu fortvivlet, thi
du kan ei finde Naadens Sti.

Nahas.

Maaskee. Den Sti, jeg gik, jeg gaaer ei mere,

Jojarib.

Den var og falsk. Det var et stygt
Forræderi din Mester at besnære,
og dumt at friste ham med Røverære.
Den Fælde har den Onde bygt,
jeg viste dig den ikke. Men
Fyrstinden tvinge vil sin Svend
til endnu værre Ting, thi hun
vil Hevn, Hevn, bygt paa Løgn af Vidners Mund.

Nahas.

I Ørken redder jeg min Sjæl.

Jojarib.

Ak ja, fortvivlet og en Syndens Træl.
Troer du, du mellem Stimænd færdes kan,
du Fredens Mand og Tankens Mand?
Troer du, en dannet Mand, vant til at leve,
kan dele Hul med Ørkens Ræve?
Kan gaae i Fold med Ørkens Faar, de nye Propheter?
Nei, nei, i deres Slæng du nødig seet er.
Thi trænger du til Jakobs Helligdom,
du vil ei styrte dine Fædres Telte om.

Nahas.

Min Herre taler sandt.

Jojarib.

Det gjør mig ondt
at see dig passe Mørkets Dont.
Du maa ei blive Satans Søn,
thi byder jeg dig dobbelt Løn.
Dit Hjærte er saa tørt og haardt,
det trænger til at lædskes. Bort
med Løgn og Lumskhed! Følg saa mig,
kun Sandhed fordrer jeg af dig.

Nahas.

Hvad fordrer du?

Jojarib.

Det er hans Skjebne at tørne mod
Herodes tidlig eller silde.
Endnu tilbage han holdt sin Fod,
men Aanden tvinger ham, den vil ham ilde.
Fyrstinden lurer. Er Ordet sagt,
i samme Nu hun Slyngen kaster.
Kun Eet end Skjebnens Arme baster,
at rolig Dom beholder Magt.
Men smal er Veien til Fredens Havn,
dog vil vi gaae den i Guds Navn.
Hør mig! Det Øieblik, hans Aand,
indviklet i hans Skjebnes Baand,
udraaber hendes Blodskam, hendes Hor,
saa løb du, bring os hvert hans Ord.
Men Sandhed, ordret Sandhed, du,
hos os man ei bag Masken kryber.
Dig ramme hele Helveds Gru,
om du paa egen Regning lyver.
Saa vil vi Vidnesbyrdet veie,
og faae vi hende itide bragt
det bedste Raad, vi eie,
jeg haaber, Hevnens Aander ei faae Magt.

Nahas.

Og Lønnen?

Jojarib.

Dobbelt jeg dig yder
af Summen, Rabbi Juda byder.

Nahas.

Rabbi, det være mellem os en Pagt:
For Sandhed, ei for Løgn min Løn.

Jojarib.

Gud signe dig paa Sandheds Vei, min Søn!
(Han gaaer.)

Nahas.

Og disse Herrer selv vil bringe
Fyrstinden Vidnesbyrdets Ord,
at hun kan Hevnens Landse svinge,
mens selv man sine Hænder toer.
Nei, Tak, min lærde Ven!
Der handles ærligt mellem Mænd.
Din Sandheds Gud har tvende Haler,
men Kostobaros er en god Betaler.
O Gud, hvor føier sig nu Vinden!
Først gyldne Gaver hos Fyrstinden
— nei bi, min Rabbis klingende Mynt forinden!
Tilsidst Guds Naade negtes ei,
jeg gik jo kun paa Sandheds Vei,
og Præsten tør ei sige nei.
Det er, som jeg har altid sagt:
De Lærde har det videst bragt.

En Fjeldsti ved Jordan.

Andreas og nogle Mænd fra Judæa
stige op fra Floden.

En af Mændene.

Nu, Galilæer, gaa nu hen
og tak din Gud, for du igjen
med Festens Fryd og Hjærtens Glæde
din Mad kan nyde og din Lovsang kvæde,
og skal ei længer nære dig af
den tørre Ørks Græshoppeskrab.

Andreas.

Saa jeg skal graadig mætte min Bug
og glemme min Gud ved Eders Trug?
Det skal jeg, hvad?

En Anden.

Du hørte jo,
hvor Himlens Mand saa salig fro
os aabned Festens lysende Sale,
en Vært vil ei om Faste til Gjæsten tale.

Andreas.

Hørte! Jeg hørte slet ikke andet,
end at min Mesters Ord han sanded.

En Tredie.

Din Mester! Aa — Din Mesters Blus
er nu brændt ud, og tømt hans Krus.
Til ham der kommer ingen fler,
vi har nu fundet den rette Seer.

Andreas.

Maa jeg nu spørge, eller skal
de Unge altid Ordet have?
Saa ingen kommer — veed du Tal
paa dem — jo, mange komme, mange Brave!
Men visselig ingen Folk som Jer,
nei, Folk, som Tugt i Hjærtet bær
og hører et Ord kun for at lyde.

Den Første.

Jeg siger, hvad jeg hørte ham byde.
Det hørte du vel og?

Andreas.

Mig bød
han Intet.

Den Anden.

Hoit hans Tale lød
om Fryd og Frihed underlig.
Den lød til alle, saa og til dig.

Andreas.

Gud være lovet, han bød ei mig
at sidde mellem lystne Gjæster.

Den Første.

Vil du da ikke Frelsens Vei?
Vil du ei, som han vilde?

Andreas.

Han vil ei!
Thi talte han Intet mod min Mester.

Den Tredie.

Forlad din Mester og gaa til ham,
paa dig han faaer da ogsaa Ram.

Andreas.

Jeg siger blot, at det kan I! Kan I!

Den anden.

Du vil da gange Rigets Dør forbi?

Andreas.

Jeg har en Herre, som skuer mer
end I og jeg; jeg gjør hvert Ord, han seer.
Gjør I det Samme, da gjør I ei det Værre.

Den Anden.

O ja! Vi evigt juble for vor Herre.

Den Tredie.

Han Rigets Døre kan paa vid Gab spærre,
men hvad kan din?

Den Første.

Hver følge sin!
Vi vilde kun vise dig Naadens Væld;
og dermed, Broder, vort Levvel!

(De gaae.)

Andreas (ene).

Saa de vil haane min egen Mester?
Saa de vil sige, at den, han vidned for,
nu bander ham! De Drukkenskabets Præster!
Og lære en gammel Mand at vidne mod
den, han har viet sit Hjærteblod!
Herre, du kaste din Ild paa dem,
for de ad Spottens Sti vil frem!
For de vil præd'ke om Daabens Vand
og løbe udenom Bodens Brand!
O, lad dem løbe ind ad de Porte brede,
og gjør dem brede som den aabne Hede,
der kan de længe om Herberg lede!

Simon, Philip og Nathanael
komme.

Simon.

Hvad, Broder, du er her endnu?
Og staaer saa stiv, som saae du en Dæmon!

Philip.

Kom, Aandens Lue jager Helveds Gru!

Nathanael.

Kom, vidt udspændt er Englebroen!

Andreas.

Hør, Simon! Skal de udenom Daaben løbe?

Simon.

Hvad Snak! Han selv, den Store, os bød at døbe.
O, o, med disse mine Hænder.

Andreas.

Med dine Hænder?

Simon.

Herren kjender
en Synders Bæven under Naadens Tegn.

Andreas.

Men Mesteren?

Simon.

Ja kom, vi tales ved paa Veien.

(De gaae.)

Ænon.

Udenfor for en Hytte.

Johannes den Døber og Johannes Zebedæi Søn sidde i Samtale.

Johannes, Zebedæi Søn.

Der hvor du peged hen, vi fandt
ham staaende ved Klippens Kant.
Ret som et Billeds rolige Træk,
maled paa Klintens hvide Væg,
han stod og skued stille ned
mod Folket, som du kjæmped med.
Nu steg vi opad, Fod for Fod,
jeg og Andreas; endnu stod
han der, indtil vi nær hen kom,
da vendte Skikkelsen sig om
og gik. — „Ak, mon til Himlens Land?“ jeg skriger,
og løb, imens Andreas sindig stiger.
Men som den Himlens Mand igjen
imod os vender Øiet hen,
jeg bøies ned af indre Skam
og voved ei at see paa ham.
Indtil Andreas traadte til,
da siger jeg: „Jeg vil, jeg vil!“
og saae, og see, det var ham selv,
den samme, du i Jordans Elv
ved Bethabara døbte, kun
hans Øies Straale og hans Mund

saae endnu mere lidende ud,
som En, hvis Sjæl er Sorgens Brud
og døbt i Savnets tærende Ild,
men det til Ingen sige vil.

Nu talte han sit første Ord:
„Hvad søge I?“ Andreas sagde:
„Siig, kjære Rabbi, hvor du boer.“
Han svared: „Kom og see!“ Vi lagde
nu Haand i Haand og tause følge
ham gjennem Dalen og Sædens Bølge
og Byens Olielund til der,
hvor Tømrerlaugets Herberg er.
Der gik han ind. Andreas siger:
„Min Broder Simon ogsaa maa
see, hvad vi see. Jeg efter ham vil gaae.“
Han gik, og op i Huset stiger
vi, hvor en Stue var bered,
der satte vi os begge ned.
Nu talte han.

Johannes.

Saa sad og Himlens Mand
engang hos mig. Hvad talte han?

Johannes, Zebedæi Søn.

Først siger han: „Du haver hørt
den Vandets Døbers Vidnesbyrd;
troer du?“ Jeg svared: „Herre, ja, jeg veed
og troer, at han er Guds Prophet.“

Saa siger han: „Hvad har han talt
til Eder, at I saa ham troede?"
Og jeg fortæller ham nu Alt,
hvad du har sagt, den Tid vi hos dig boede.
Han svared intet, ikkun paa
mit blussende Aasyn stille saae,
og som han saae, jeg mægted ei
at hvile paa min Tales Vei.
O, af hans Blik som i en Drøm
i Hjærtet skabtes Ordenes Strøm;
de frem som Duggens Draaber brød,
naar Morgensolens Straale naaer
et Glas, der over en Smaaurt staaer,
de over mine Læber flød,
som Bækken gaaer i Engen blød.

Johannes.

Hvad ingen Dødeligs Øie saae,
hvad der i intet Øre klang,
hvad evigt Hjærtet grubled paa,
tillive for hans Aande sprang.

Johannes, Zebedæi Søn.

Alt, hvad du talte med hellig Hu
fra Dag til Dag til Trøst og Gru,
jeg maatte sige ham det alt.
Omsider siger han: „Troer du nu
paa det, din egen Mund har talt?"
„Ja, Herre," svared jeg, „du veed,
jeg troer, at han er Guds Prophet."

Og atter siger han: „Troer og du,
hans Vidnesbyrd skal sandes nu?"
Jeg svared: „At det er min Trøst,
du veed, før du har hørt min Røst."
Og trediesinde lød hans Ord:
„Du taler sandt, jeg veed, du troer.
Og han, som talte til din Trøst,
har talet sandt, han er Guds Røst."
Da bøied han sig over mig
og strøg mit Haar, som, da jeg skammed mig,
var faldet sammen, bort fra Panden,
og sagde: „Nu du troer, men mer
end dette snart dit Øie seer.
Som nu dit Haar jeg stryger fra hinanden,
skal Himlens Skyer for dit Øie
sig dele, sku da mod det Høie,
og du skal ind i Himlen see
og skue alle Engle lee
og lege i Guds Faders Bolig
og vorde selv i Hjærtet rolig
og let og legende som de."
Jeg rystede paa mine Lemmer
ret som en Brud, naar kun kan høre
de glade Stemmer
af dem, der hende bort vil føre.

Johannes (reiser sig.)

Ja, han er Sjælens Brudgom. Ei,
min Sjæl, du ryste, for saa fage

du fare maa ad Dybets Vei!
Han og i sine Trængslers Dage
„skal fjernes fra de Levendes Land,
for al vor Brøde en Dødens Mand.“ *)

Johannes, Zebedæi Søn.
O hør, hør! Da jeg Øiet hæved,
han stod ved Vindvet; det var mod Kveld,
og Solens Lue om ham bæved —
jeg foer tilbage, hvad troer du vel,
der for et Syn for Øiet svæved?

Johannes.
Du saae, hvad jeg, mit Folks Prophet,
har sukket efter og faaer ei seet.

Johannes, Zebedæi Søn.
Hver Kveld, min Moder ved Arnens Ild
mig havde fromt paa Læben lagt
alt, hvad Guds Mænd har seet og sagt
om ham, der Abraham gjæsted mild,
om ham, der Jakobs Lænd forstrakte,
om ham, der David Spiret rakte,
og selv med Retfærds Gjord om Lænd
svang Læbens Svøbe mod Udaads Mænd,
om ham, der Fængslets Dør opslaaer,
og selv for Fanger i Fængsel gaaer:

---

*) Es. 53, 8.

da stod der stedse i Nattens Drøm
en Mand for mig, hans Kjortelsøm
var hvid og sid som Hermons Sne,
hans Aasyn som Guds Sol at see,
naar den i stille Aftner træt
paa Vandet hviler ved Broens Bræt.

O, det var ham: Endog han stod
der som en Haandværksmand i Klæder,
endog han over Jorden træder
som en af os i Kjød og Blod,
det var dog ham — med Haanden løftet mod
det aabne Land, der trindtom laa
i Aftenskyggens dybe Blaa:
„Det Land er mit", han sagde, „det
jeg kjøbte mig med fuldgod Ret,
dyrt nok, for al min Sjælero,
jeg kan ei sælge det igjen.
Faldbød jeg det til Jordens Mænd
for saadan Pris, de mig udloe.
Det som et vanført Foster er,
ikkun dets Moder har det kjær.
Nu hviler det, og snart det sover;
men det skal vaagne — ak, naar over
de Sovende Fjendens Mordskrig falder,
og Vennens Røst saa bønlig kalder.
Salig er den, der vaager,
den Stund sig løfte Nattens Taager!"

Johannes.

Salig er den, der vaager,
naar Lysets Luevaand udrækkes!
— O, kunde de Døde ogsaa vækkes!

Johannes, Zebedæi Søn.

Ned for hans Fod jeg faldt med Gru:
„Saligt at blive her hos dig!"
Jeg raabte —

(Johannes gaaer heftigt frem og tilbage.)

Mester, hør endnu
det Ord, han svared mig:
„Salig enhver, som i mit Spor vil træde;
„ei bliver over ham Guds Vrede;
„fra ham jeg skilles ei hernede."

Johannes.

Broder, vi ville bede.

O, dæk dig ikke med din Haand,
vend Øiet hid mod os;
vi sidde her i Dødens Baand
og kjende ei til Trods.

Tak, Fader, for dit eget Blod
du sendte fra din Sal,
den Lysets Vaand og Livets Rod
til denne Skyggedal.

Ad Englesti han steg herned,
din Due Vingen slog,
den følger Sønnens Seiersfjed,
ihvor han Veien tog.

Vi, Herre, ogsaa Duen saae
paa høien Himmelsti —
lad disse Syner dog ei gaae
som Drømme os forbi.

Lad Haanden røre, Øiet see
dit eget Himmelværk,
og lad engang vort Hjærte lee,
vor Længsel er saa stærk.

(De reise sig.)

Underligt er Guds Ord at høre,
end mere over Læben det at føre —
som naar jeg sidder hist ved Flodens Bred,
der hvor den over Stene risler ned,
og tør ei reise mig for ei
at standse Sjælens Flugt paa Synets Vei.
Som naar jeg hører sent i Kvelde
Hyrderne raabe mellem Fjelde
Hjordene hjem til deres Fold:
saa kalder eet Ord paa et andet,
til hvert et eneste bliver sandet,
een Sandhed i Guds Tankes Vold.
Dog baade Skrig og Vennetale
der mødes i Ordets Klippesale,
og Smertens Klage og Hjærtets Ro,
som naar man paa en Festdag ganger
i Folkets Vrimmel paa Templets Bro,
og Øret mangeslags Tale fanger.

Kun den, det gives fra Guds Himmel,
vil finde Fred i Ordenes Vrimmel.

Johannes, Zebedæi Søn.

Saa er det. Da Andreas kom
med Simon, mange Ord han om
sit Rige talte, da taug vi andre.
Han sad og talte, til Kvelden led,
og ingen hørtes paa Gaden vandre,
ja endnu længer, Timerne gled,
til Østens Lys med Natten stred.

Johannes.

Jeg har og følt hans Tales Vunder,
for dem et Menneske ligger under.

Johannes, Zebedæi Søn.

Jeg veed ei selv, hvordan — Naar Syndens Gru,
der slet forfalsker al Verdens Hu,
og Helveds Hunger han beskrev,
mig alle mine Tanker drev
mod salig Stilheds Aandeskat,
som naar jeg ude sad en Nat
og saae paa Stjerne efter Stjerne,
og Hunde glammed i det Fjerne.
Men naar hans Ord om Sjælefred,
om Brødens Bod i Kjærlighed,
om Engles Sang til Bønnens Suk
faldt stille paa som Himlens Dug,

jeg sammen foer og skjalv derved,
som naar man skal forbi et Sted,
hvor Blod er flydt for Røverhænder,
og Dræbtes Lig end Marken skjænder.
Ja, naar han talte om for Gud at stande
med Aandens Kjerte paa sin Pande
og Fred at faae som Englene,
der helliges, naar Gud de see:
min Sjæl blev vild og sær urolig,
som naar jeg var i Jorsal før
og kunde fra min Mosters Dør,
som er i Ypperstepræstens Bolig,
see Folket, hvergang han gik ud
nedkaste sig for Naadens Bud
og Fredens Hilsen at sanke ind,
som Skillinger sankes af en Blind.
Jeg vidste altfor god Beskjed,
de fik ei Naade, de fik ei Fred.

Johannes.

Glem aldrig: „Stjerne efter Stjerne
og Hundeglammet i det Fjerne."

Johannes, Zebedæi Søn.

Naar han det ene Syn udfolder,
det andet Længslen stunder til,
dermed min Tankes Fjed han holder
just paa den ene Vei, han vil.

Johannes.

Saa kan Guds Ord et Menneske tvinge,
saa skal og de hans Vaaben svinge,
som Ordets Herre bruge vil.
Han vil og bruge dig dertil.

Johannes, Zebedæi Søn.

Det kan jeg ikke. Jeg er for ung.

Johannes.

Du hærdes. Striden bliver tung.

Johannes, Zebedæi Søn.

O, hvem der Ordet svinge kunde
saa skarpt, saa skrækkelig let!
Ei i det Fjerne, ganske tæt
omkring os flokkes Nattens Hunde.

Johannes.

Naar Fjenden bag sin Borg du skuer,
og Hjærtet svinges af Modets Luer,
som en Soldat, der løber med en Brand
ind under Portens Buer,
som den der naaede Murens Rand
og veed, jo høiere han skriger,
desmere Fjendens Rædsel stiger:
du skal dog ei opslaae et Skrig
som Fuglen, der mod Aadsel flyver;
for skarpt et Ord er ogsaa Svig,
og den, der taler mer end Sandhed, lyver.

Johannes, Zebedæi Søn.

Ja, kunde jeg kun tale stille
i Hjærtets Toner lokkende tyst,
saa noget vaagned i Folkets Bryst
som Fløitens Toner, naar de Kyndige spille.
Der er dog i Folket ikke mindre
af Toner end i Fløitens Indre.
O, tale, saa Tanken sky sig vender
fra syndig Id og Hjernespind,
som naar Sabbathens Stund gaaer ind,
Lovsangen høres, Lys man tænder,
fra Arbeid synke alle Hænder.

Johannes.

I Folkets Bryst er Kjærlighed.
Men om du bliver som en Kvinde
af Kjærlighed til dem, du veed,
et fagert Ord kan let nok vinde:
dit Ord skal dog ei høiere flyve,
end at du fører Sandheds Sag;
for skjønt et Ord er og Bedrag,
og de, der tale mer end Sandhed, lyve.

Johannes, Zebedæi Søn.

Hvem kan i Sjælens Vande bunde
og slaae sit Vod om alle Grunde?
Skal jeg, naar Vingerne bruse om min Sjæl,
vel binde dem til en Pæl?

Johannes.

Broder! Jeg stod og paa mit Hjærtes Ret;
Gud være lovet, han gav mig det.
Men hvad der for mit Hjærte synger,
naar Aanden sig paa Skyen gynger
det tier som en tørret Strøm,
naar bort er bølget Aandens Drøm.
Taler jeg da af Sjælens Længsel,
vil Aanden see det og sige: Skjælv,
du raaber Frihed og er i Fængsel.
Tal ikke høiere om dig selv,
end du er prøvet i Livets Spil
og ei fortæret i Livets Ild.
Thi den, der mod et Maal kun flyver,
og taler, som han var der, lyver.

Johannes, Zebedæi Søn.

Jeg havde drømt om en Tales Smerter,
der som Guds Uveir Sæden slaae,
da ligge knækkede alle Straae;
om Rædsel gjennem Folkets Hjærter,
som naar en Slagter kom at lede
imellem Hjorden om det Fede,
alt Kvæget kjender Slagterens Trin
og staaer og ryster som Løv for Vind.
Jeg havde drømt om en Tales Mildhed
som Elskendes Røst i Nattens Stilhed;

om Ord, der alle Sjæle smelte,
som naar jeg hører en Musik,
der ei forbi mit Øre gik,
altfra jeg holdt mig ved min Moders Belte.

Johannes.

Du Sandhed drømte. Din Drøm dog vil
ei tydes som et Børnespil.
Du høre skal en Herres Tale,
som Sandhed hørte i Himmelsale
og taler, som han saae og veed.
Da skal du fatte Talens Fred
og Friheds Fryd paa en Tjeners Tunge.
Men ikke skal du tale kjækt
som de, der af eget Hjærte frækt
og efter Mængdens Hjærte sjunge
og faae deres Lov paa Mængdens Tromme.
Ei du, ei Brødrene, der hisset komme.

Simon, Andreas, Philip og Nathanael komme.

Johannes.

Hil Jer, I Speidere! Bringer I med
Kanaans vægtige Drue?
Fik I Kjæmpernes Land at skue? *)
Saae I vor David hugge Goliath ned?

---

*) 4 Mos. 13, 23. 33.

Simon.

Vi saae ham, hørte ham, alt hans Aande
er over Vrimlens Sjælevaande,
som Fiskernes Raab over Søen gaaer,
naar Voddet om Fiskestimen staaer.
Men signet være og Ørkens Røst,
den sanked sig en rigelig Høst.

Johannes.

Ens Høst de i en andens Lade samle,
naar det Nye kommer, viger det Gamle.

Simon.

Først vi kom, vi saae din Røst
seirende knuge Folkets Bryst.
Ingen af dem, der stod for dig,
har vovet Kjød eller Vin at smage
for Fasten i disse fyrretyve Dage.
Og de, der ei selv forvissed sig,
hid langveis fra i Hobe hasted,
og som de hørte det, Maden kasted
de af deres Poser hen for Hunde
og sagde: Vreden ramme de Hundskes Munde!
Selv de, der skreg imod, ei har,
naar hæs de havde sig skreget, taget Føde,
de vilde nødig for Dommen bløde.
Jerusalem var, som Ninive var,
da Jonas det Dommens Ord frembar:
„Om fyrretyve Dage er Ninive øde!“

Johannes.

Saa skee det og som paa hin Dag,
at Gud afvender Dommens Brag.
Men — flere Ord er paa din Læbe,
jeg seer dem frem af Hjærtet stræbe.

Simon.

Ak, hvem kan sige, hvad der er skeet?
Gud være lovet, at Alt du veed.

Johannes.

Var du saalænge hos mig, og har ei seet,
at kun det Evige, ei Timens Plage,
at kun min Seir, ei Stridens Klage
har Naadens Herre kundgjort sin Prophet?

Simon.

Mester! Alt jeg kan, kun ei bedrøve dig.

Johannes (til Andreas.)

Saa du!

Andreas.

Det er det dumme Folk, der skubber sig
fra Fasten uden Spor af Ret.

Simon.

Nei ikke det! O ti med det!

Andreas.

Ja ja da! Alle de til den Større løbe,
i dit Navn lader sig Ingen døbe.

Simon.

Hvor kan jeg skjule det? Han kalder,
og Sjælen skjælvende ham til Fode falder.
Han bød os og at døbe Hoben —
Hvem kunde holde sin Haand fra Daaben?

Andreas.

Alligevel, at de skal Tøiet slænge,
som unge Føl og kaade Drenge,
og springe fra din gode Stav,
det glemmer jeg dem aldrig af.

Johannes.

Saa husk det, Broder, og lær, at Tugt
ei ene faaer med Stridige Bugt.

Andreas.

Men — ja, han er den evigt Høie!
Dog høined Gud og vor Guds Mand,
og at de nu skal skrige: Hvad mægter han?
Det kan Andreas slet ikke døie.

Johannes.

Guds Børn i Meget maa sig føie,
saa og i det, at aldrig stod
et Taarn saa høit paa Klippefod,
at jo Høifjeldet rager derover;
at aldrig raged saa høit et Fjeld,
dog rulle derover Æthrens Vover.

See, den, der steg af Morgenrødens Skjød,
er over den, der blev af Støvet fød,
som over Lampens Lys er Dagens Gløcl.

I selv er Vidner til, jeg har ei sagt:
Jeg er Guds Christ og har hans Magt.
Hans Svend jeg er at tjene for hans Fod.
En Svend ei glemmer, af hvad Rod
han randt, — han aldrig Husets Datter kræver.
Kun den af Bryllupsglæde bæver,
hvem Faderen gav at føre Bruden hjem,
— deilig under Slørets bølgende Bræm,
som over alle Høie Vaarens Kaabe,
naar alle Urter svaie med Duggens Draabe!
Da høres hans Lovsang for den Gud,
der skjenked ham den yndige Brud.
Han gaaer i Brudekamret, derinde
de sidste kjærlige Toner svinde.
Udenfor lytter Brudgommens Ven,
trangt bliver Hjærtet for en trofast Svend.
Dog er fuldkommen denne min Glæde.
O ja, hans Røst maa saligt kvæde,
maa stige som en Kjæmpe mod Guds Høisale,
han bør jo voxe, jeg bør dale.
Hvo baaren er af Himlens Morgengløđ,
er over Alle,
hvo runden er af Jordens Skjød,
af Jorden er, og did igjen maa falde.

Johannes, Zebedæi Søn.
Sært handler du med Sjælens Lyst,
du jager hen mod Lysets Kyst,
du drager til dit eget Bryst.

Johannes.
Brødre, har I troet mig?

Simon.
Du veed det selv.

De Andre.
Kun dig, kun dig!

Johannes.
Seer op og seer Guds Søn udslaae
sit Folkebanner, som Tordenskyer gaae
rullende over Himlens Blaa!
Hans fangne Børn af hvert et Hedninghegn
frembryde mod den lyse Egn.
Ei blive Nilens Agre høsted,
ei Møllen trukket, Laden fuld,
ei blive Babels Væve rysted,
ei Tøierne solgt, ei optalt Guld.
Ei blive Hellenernes Skibe roede,
ei sleben deres Marmorblok.
Ei blive Romas Fruer spaaede,
ei lægte Keiserens Fraadserflok.
Fra Hedningedont nu Hænderne falde,
til Festens Tog nu flokkes alle,

og under Guds Salvedes lyse Bo
Harperne sjunge Hjærtet til Ro.

Saa hører nu min Afskedsrøst,
fra Hjemmets Dør, fra Arnens Sæde,
I høre Opbrudssangen kvæde.
Men glem ei Hjemmets jævne Røst!
Ak, om I atter kastes mod dets Kyst
og have glemt, hvad I forsaged,
henveiret let i Lyst, hvad her blev klaget,
I finde her Forsagelsernes Kjæmpe,
mod Daarer tager han ei med Lempe.
For dyrt jeg kjøbte min gode Konst,
den skal ei veires hen i Dunst
som opad Dagen Morgendraaben.
Den gamle Arm end svinger sit Vaaben
og holder ryddeligt rundt om Daaben.
Hver glemsom Gjæk
jeg hvirvler væk,
af Luftens Aander til Helved jaget —
I Sandhed, ei forgjæves jeg forsaged!

I træde nu de steile Stier,
paa mig kun Dødens Herberg bier.
Men om I slippe Læssets Toug,
og kjedes ved den hvasse Ploug,
om bunden af de græsrige Steder
lad bliver Lænden af Leiets Glæder,

og Aanden kvalt af Lystens Kjød
opsluges af den gamle Død:
See, see, dernede foran Skyggens Sønners Bolig
I finde atter Bodens Mester,
fuldtro og rolig,
han Lystens Bolere og Løgnens Præster
i Fængslets Huler slutter inde.
Jamrende om Gittret de sig vinde,
men Kjæmpens Arm er endnu stærk,
veløvet i sit vante Værk;
han ei forgjæves har forsaget,
thi bliver hver en Klynker tilbage jaget.

I stevne nu mod Banens Maal,
og naae I det, da naae I længer
end den, hvis bittre Skaal
sig end ved Eders Læbe hænger.
Men selv naar Øiet gløder, for Festens Hal
slaaer ud de luende Fløie,
ei glemme tør, ei glemme skal
I Daabens Mand med det faste Øie.
Han staaer i Mørket bag Hallens Dør,
og skjælvende som før
I maae forbi den gamle Alvors Skygge.
End eengang mægter han at æske Svar,
et Hjærtets Svar, om du forsaget har.
Har du det ei, da har du Ærens Smykke

paa Ærens Tærskel tabt — end eengang tør
han fælde dig ved Hallens Dør.
Da føles det, han ei omsonst
de bløde Hjærters Baand forsaged
og blev en Tjener, paa hvis Konst
hans Herre endnu aldrig klaged.

Brødre, har I elsket mig?

Simon.

Du spørger, Kjære?

De Andre.

Kun dig, kun dig!

Johannes.

Da vil I ei barnagtigt Eder trykke
for Synet af den Dødes Skygge.
Nu, tør I Banen bryde?

Andreas.

Tal, Mester! og vi lyde.

Johannes.

Alverdens Morgensol er oppe.
Grib Eders Stav, gjord Eders Lænd
og drag med syngende Hjærter hen
mod Frihedsfjeldets glødende Toppe!

Simon.

Guds Aand er over os — Brødre, Mænd!

Vi følge den, ihvor den driver!
Kun at du din Velsignelse os giver.
(De falde ned.)

Johannes
(strækker Hænderne ud over dem.)

Solen er oppe, paa Bjergetop tindrer dens Vifte,
Straale og Mulm over Dalenes Folkehav skifte:
Herre, i Ro
drømmer end Folkenes Bo;
Pagt du med Drømmene stifte!

Klippen er slagen, og læskende Straalerne spille,
Herre, du lade den ældgamle Saligheds Kilde
springe til Liv!
Støt disse svaiende Siv,
Stormene vorde saa vilde.

Sving dem i Aanden med Vælde og sving dem med Lempe!
Aanden er fød, førend Dagene fødtes, en Kjæmpe,
rustet mod Vold,
leende slaaer han sit Skjold,
Gnyet kan Hærskarer dæmpe.

Flammende kløver hans Sværd de forstenede Pander,
rammende Landsen i Helvedes Hjerterod stander;
Smaae uden Navn
vugger han dog i sin Favn,
slukker ei rygende Tander.

Fro for dit Aasyn han leged i Tidernes Morgen,
fri som en Engel han leged med Saligheds Sorgen.
Hjærtelig Lyst
hæved da Faderens Bryst,
toned i Himmerigs Borgen.

Aanden nu jublende lege paa Brødrenes Tunge,
storme mod Folkeslag, Hjærternes Dyb gjennemrunge,
skjerme hver Ven,
gjorde om Kjæmpernes Lænd,
sødt over Døende sjunge!

Disciplenes Chor.

Aanden skal jublende lege paa Brødrenes Tunge,
dybt gjennem Hjærterne rystende, styrkende runge,
skjerme hver Ven,
gjorde den vaklende Lænd,
sødt over Kjæmperne sjunge.

(De vandre bort.)

Johannes

(sætter sig hen og skjuler længe sit Ansigt med sine Hænder.)

Nu er jeg ene. Atter Foden træder
den Sti, der Drengen bar til disse Steder.
Bort bærer den fra hvert et Hjem,
ensom, ensom i Aandenatten frem.

Som Himmel og Helved ere Ørkens Veie —
som Stjerners Dands til tænkt Musik,
som Offer bragt med lydløs Skik,
som Aander over Flodens Leie,
der tyst i Natten flette Taagens Ring,
men, stødt ind paa Stormens Veie,
om Fjeldet gaae i hvinende Spring.
Sligt var jo Barnets Drøm, mandig og høi,
det er nu Mandens Legetøi.
Hvi er du da forsagt, du gamle Svend?
Den samme Huro har du end.
Vil du, for hvas er Østenveirets Pil,
og tør er Ganen af Sandets Ild,
igjen begynde trælsomt at væve
i gammel Visdoms Daarestil:
„Det er mig bedre at døe end leve.“

Der var en Mand, hvem Israels Gud
bød paa sin Læbe Dødens Bud
at bære til det visne Blad,
til Ninive, den store Stad.
Og see, han flyer for sin Gud,
han flyer ud paa Havets Hede
at fjæle sig bag Bølger brede.
Men Bølgen vil ei bære ham,
ei Bølgens Ganger dele hans Skam,
og slængt han blev som Helveds Fange
i Gabet paa den gamle Slange.

Da raabte han fra Bølgebjergets Fod,
fra Jordens Støtters tause Rod,
hvor Tang var viklet om hans Hoved,
til den, der Døende Frelse loved:
„Nu ligger jeg fjernest fra dit Øie,
„dog øiner jeg dit Tempel i det Høie.
„Lad dem, der fare foruden Fred,
„kun slippe deres Kjærlighed.
„Jeg offrer dig min Lovsangs Tone,
„hvad selv du gav, jeg lægger for din Throne,
„thi Frelsen kommer fra Himlens By. *)
Da maatte den gamle Fjende spye
ham ud paa Sandet,
han maatte gjorde sin Lænd og flye
henover Landet,
at naae til Vredens visne Blad,
med Dødens Bud til Brødens Stad.
Og Varselskrig, født i Guds Himmel,
slog ned i Livets glade Vrimmel:
„Den Dødens Drot om fyrretyve Dage
„vil ind ad Eders Porte drage!"
Men Dagene gik, ei Døden kom,
thi Livets Vrimmel under Varslets Dom
laae bævende i Sæk og Aske;
kunde saa atter reise sig, vaske

*) Jon. 2, 5. 9—10.

sig, glæde sig i sin Gud — men hans Prophet
maa fattig staae, som havde han intet seet.
Da tænkte Svenden, som ene sad
og lod sit Daarehjærte fjæle
sig under et Græskars kjøle Blad,
han tænkte mer paa Bladenes Læg
end paa de tolv Myriader Sjæle,
der ei om Høire og Venstre kunde mæle,
foruden alt det maalløse Kvæg.
Og som da Herren hans Løvtag lod
henvisne under Ormens Brod,
var glemt hans Offer fra den dybe Sø,
han skreg: „Det er mig bedst at døe!"
Der meldes af de Gamles Tunge,
at Manden var Amithai Søn;
der kunde gjerne meldes de Unge,
at han var Zachariæ Søn.
Herre, du stilled Ørkens Røst
til Vare paa Ørkenhavets Kyst,
en enlig Søile af dit sunkne Hus;
og Skare efter Skare leirer
sig om dens Fod paa Tempelgrus.
De bryde op som trækkende Heirer,
og Søilen ensom over Sandet skygger.
Ak, und mig i min Ensomhed
dog Kraft at leve i Aandens Fred
med Skaren, der histoppe bygger!

Manaen,

(som er kommen under Bonnen.)

Og med Guds Himmelhær hernede!
Aldrig endnu i Kogrets Skede
han lod dig savne de gode Pile,
naar til hans Kamp du skulde ile.
Ei heller en Broders Skjolderand
at dække Ryggen for Kampens Mand.

Johannes.

Hvad vil du? Er det dig ei sagt,
at Døberen nu er uden Magt!

Manaen

(sætter sig.)

Een Grund er, at jeg er en gammel Mand,
og Gamle have gjerne træg Forstand.
En anden er en Vane, som tidt mig svier,
jeg løber nødig paa de nye Stier.
En tredie og min bedste Grund
er, at en Herre, som veier Tid og Stund,
iblandt og har den gode Skik
at lade Vandringsmænd paa Heden,
der trodsig følge hver sit Bestik,
naar Sjælen mattes, og Dag er leden,
hinanden finde ved Veiendens Brønd.
Der surt de see og smaat sig trykke,
omsider falder man dog i den Synd
at rykke sammen i Ordskiftets Skygge.

Johannes.
Maaskee han hid dit Fjed har vendt,
men mig han visselig har udsendt,
at jeg skal Hvermand videre vise.

Manaen.
Naar Brøndens Vand er drukket,
og Hvilens Blomst er plukket,
der kommer atter Vandring efter Lise,
da er det Tid en Veivisers Konst at prise.

Johannes.
Jeg kan ei mer den Mødige læske.

Manaen.
„En lader rig — tom er hans Æske;
„en Anden fattig — kan dog mer end læske". *)
Det sande Fler end Salomo.

Johannes.
Saa gak til den, der fattig lader,
og lad en Mand, der fattig blev, med Ro.

Manaen.
Udi Guds Rige det aldrig skader
at bie Tiden af, den Tro
jeg aarle lærte af Salomos Fader.
„Bi efter Herren og vær stærk,
han Hjærtet støtter, bi paa hans Værk!" **)

---

*) Ordspr. 13, 7. **) Psalm. 27, 14.

Der var de Dage, jeg hidsig var,
den Sot forlængst nu sat sig har.
Ved Kongers Borde, hvor Visdom gaaer
saa flink over Læben som Vinens Taar,
i Talens Mestres Høresale,
indflettet i den lange Hale
af Lærlinge ved de Lærdes Fødder,
jeg flittig grov efter Visdoms Rødder.
Men een Ting fik jeg kun for Dagen bragt,
at den, der gjorde, hvad der blev sagt,
han som den allerlumskeste Forræder
blev dreven fra de Vises Sæder.
Thi drev man mig i Ørken ud,
der lærte jeg det dyre Bud,
trolig at bie, saa blev jeg stærk
og bier end paa min Herres Værk.
Du veed, min Broder, den Dag og kommer,
da disse Læber skal prise Sommer;
da en gammel Svend i de Helliges Møde
skal høre Aandens Storme støde
mod Pandens Væg paa dem,
der nys forlod deres Mesters Hjem.
Da prøves skal, hvad der er fast —
men en Ørkens Mand har ingen Hast.

Johannes.

En lad Mand har ei heller Hast.
„Han stak sin Haand i et Sulefad,
han den til Munden ei føre gad.“*)

*) Ordspr. 26, 15.

Manaen.

Byd kun det Haarde, en Eneboer
er vant at gnave sine Knoer.
Altfra jeg lærte at kjende Dag fra Nat,
jeg sparket blev som en uren Kat,
en Spyttebakke for de Store,
i Smaafolks Mund en Fyrstehore.
Dog værst den Tid, jeg fik ei Mad,
hvergang Herodes-Drengen kræsen
af lækker Føde rynked Næsen;
men fik mine Hug, hvergang han gad
ei drive selv de stygge Konster,
han avled i de Hjernedunster,
der i ham fra hans Fædrene sad.
Da var det Mørkets Trængsel;
men een Ting lærte jeg i det Poppefængsel,
at snakke, og Snak er altid god,
naar det i tunge Dage er smaat med Mod.
Men da saa Lysets Trængsel fra det Høie
med skjære Straaler brød mod mit Øie,
jeg glemte at tage Bylt paa Nakke,
som Fjeld og Hede og Skov og Bakke
jeg lod mellem mig og Kongens Dreng
og for den duftende Purpurseng
mit Leie tog med vor Herres Fugle
paa en Bunke Lyng i min egen Hule.
Min egen — nei, min Aand var med
og lod mig nyde en stakket Fred.

End vildere sled den i mit Hjærtes Harpe.
Tonerne blive altfor skarpe,
naar Hvælvingen er altfor tyst;
Straalerne blive altfor skjære,
naar inde og ude er lige lyst.

Hvad? Har du ingen Brug for denne Lære?
O jo, du trænger til lidt mindre Ro
og til lidt mere Skygge i din Bo.
Og som nu dine Disciple gangne ere
ud mod den nye Naadestol,
den Galilæas Morgensol,
saa skal jeg din Discipel være,
den Gamle hos den Unge skal gaae i Lære.

Johannes.

Om jeg dig byder at gaae din Vei,
din Tjeneste du vil dog ei
begynde med Ulydighed.

Manaen.

Du gjør det ikke, thi du veed,
at da du bad om at boe med Fred
hos dem, der oven over os bygge,
blev jeg dig sendt med Fredens Skygge.

Johannes.

Jeg veed det.

Manaen.

Saa veed du og,
der Fler skal sendes til denne Krog,

at Vei for Israels Konge kan
fremdeles banes i Ufreds Land;
at, faaer med dit Kjød den Onde Magt,
din Aand kan leve i Brødres Dragt;
et Vidnesbyrd om Livsens Ord,
der end ei lod et Værk halvgjort.

Johannes.

Thi bad jeg og, han vilde sende
mig Arbeid mer end nok i Hænde,
ja nok af Sjæle, Stime efter Stime,
at jeg maa stride Time efter Time.
Og som han har forvænt sin Svend,
forvænt min Tunge, jeg brugte den.
Det lider ad Nat — dog er ei Agren meiet,
end sige Laden fuld og Loen feiet.

Manaen.

Strax hørte han ogsaa denne Bøn,
han visselig har forvænt sin Søn.
Du skal ei efter dit Arbeid længes.
Jeg saae paa min Vei en Hær af sære Slyngler,
ret modne til under en Lee at slænges.
For hvert et Skridt den Vrimmel yngler.
Med Helvedskrig og Vaabengny
de flere Taaber i hver en By
ind i deres navnløse ækle Surdeig ælte.

„Riget er nær, og Rigets Børn,
skal arve de Fremmedes rige Telte,“
de skrige; men at ei Rigets Ørn
skal med sine Vinger al Verden velte,
før idetmindste Fyrsten veed Beskjed,
var og Herodes Folk derved.
Jeg saae en og anden, han i slige Feider
pleier at bruge til Løgner og Speider.

Johannes.

Gud har paa eengang hørt min Bøn
og straffet for Tungens Synd sin Søn.

Manaen.

Kan være. Sagtens kan den arge Fyrste
efter at være Straffens Redskab tørste.
End vover han ei at slaae sin Lid
til Sladder spunden af Kvindenid,
thi gjør han selv sine Øren lange.
Og de, der fodre dem, passe vel, han faaer
at føle de Saar, din Tunge slaaer.
Hører du? Sandelig skjønne Sange!

Johannes.

Ja, som en Stridshest hører Trompetens Skrald.
Og Rytteren visselig glædes skal,
for hvor den lyster i Strid at gange.

(Han sætter sig hen ved sin Hytte.)

Folkeskaren

kommer trækkende. Nogle bære phantastiske Felttegn, andre Bytte, andre Børn spiddede paa deres Landser, alle blodige, snavsede og uregelmæssigt bevæbnede. I Spidsen gaaer en Naziræer, en spinkel Karl med et Haar, som hænger ham ned til Hælene; efter ham tre nøgne Bodsmænd, svøbte i Sække, men bevæbnede som Røvere.

Herre, du huske, hvad Edom*) skreg
over Jerusalems faldne Eg! **)
— Giv, giv os Hevn over Edoms Børn!

Babel, ***) du gyldne blodige Ørn!
Hil den, der giver dig samme Løn
som den, du har undt hver Jakobs Søn.

Hil hver, som greb dine Spædes Fod,
knuste dem Hjernen mod Klippens Rod!
Hil hver, som drikker af Babels Blod!

(De kaste sig strax i Klynger paa Jorden og tage frem af deres Fødevarer.)

Naziræeren (til Manaen.)

Israels Kjæmper, udbyde dig,
Zachariæ Søn, til Jehovas Krig!
Men før vi om Frelsen pleie Raad,
vi vil, som Jakob og Laban aad
paa Vidnets Høi, †) vort Brød udskifte
med denne blodige Offerkniv.
Jeg er som du Naziræer fra Modersliv,
men Hine Pagten i Vindaab stifte.

---

*) Herodes's Slægt. **) sml. Ps. 137, 7. ***) Romerriget.
†) 1. Mos. 31, 46.

Manaen.

Hvad Løfte bærer du paa dit Hoved?

Naziræeren.

Samsons Løfte i Hedningblod jeg loved.

Manaen.

Saa siig mig først, du hellige Mand!
Den Dag da Samson tusind Philister vog,
var han da ene eller med Tusind i Tog?

Naziræeren.

Ene med Almagts Aand var han.

Manaen.

Hel vel! Og da han Gaza Porte bar
til Fjeldet, der mod Hebron skuer,
var han da ene, eller en Hær der var?

Naziræeren.

Ene han var i Aandens Luer.

Manaen.

Godt! Da hans Arm om Søilerne greb,
og med Philisternes Fyrster Kjæmpens Kraft
til Hades foer, om Søilens Skaft
mindst tusind Mand vel slog deres Reb,
eller styrted Kjæmpen Støtterne ene?

Naziræeren.

Hans Enevælde — skulde jeg mene!

Manaen.

Vel talt! Du drog vel ogsaa ene ud
at fælde Hedninger i din Gud?

Naziræeren.

Du prøver mig — o, jeg min Prøve staaer!
See her min Styrke, see mit Haar!

(Han vender sig om.)

Manaen

(trækker ham i Haaret, saa han viger et Par Skridt tilbage.)

Dit Haar er stærkere end du selv.

Naziræeren.

Du haaner Herrens Styrke! Skjælv —

Manaen.

Er det at haane den at sige,
at du for Herrens Kraft maa vige?

Naziræeren.

Ha, visne, visne skal din Haand,
du smitted Haarets rene Aand!

Manaen

(lugter til sin Haand.)

Py! den har en fidtet Lugt, den Aand.

Naziræeren.

Han skjælder Guds Hellige! Brødre, hør!
Jeg vier Guds Band over dette Rør.

(Nogle af Skaren fare op.)

En Æseldriver.

Kun rolig, lille Folk! Han gjør det ene,
jeg kjender Samsons Kjævebene.

Naziræeren.

Jeg skuer i Aanden de Hunde,
der over dig slaae de blodige Munde!

Æseldriveren.

Hør! Jo, han deilig kan!

En af Bodsmændene.

Slet ingen Skuen imod Guds Mand!
Hevn over Edom og al hans Yngel!
Propheten vier vor Hevn.

Naziræeren.

En Slyngel,
der siger, jeg skued ikke Sanden!
Saasandt jeg skued, at du er Manden —

Manaen.

O ja, saasandt.

Naziræeren.

Uh! ned i Edoms knagende Skulder
vi slaae vore Ørnekløer,
hen over Romernes urene Øer
som et rasende Hav vi ruller:
Siig, vil du med? Tør du strække din Klo?
Døe hver, som nærer sit Kjød i Ro!

(Skaren strømmer skrigende sammen.)

Manaen.

Jeg med? Hvem peger du vel paa?

Naziræeren.

Saasandt mine Øien dig aldrig saae,
i Aanden jeg saae dig ved Daaben staae,
thi øiner jeg nu i Aandens Glød
de Hunde, der flænge skal dit Kjød!

Manaen.

Ja, hvorfor ei? Høit nok de gjøe.
Af Hunde seer du nok, kun ei
den, der for deres Tand skal døe.

Naziræeren.

Jeg, jeg, de Helliges Fyrste, jeg
har sagt, det er dig, Zachariæ Søn!

Manaen.

Hvi sagde du dog det, min Søn!
„Det klæder ei Daaren at tale om det Høie,
„end mindre Fyrsten sin Læbe til Løgn at bøie.“ *)
Jeg er ei Zachariæ Søn.

En Speider.

Ak, vi gik feil, min Ven!
Den Mand er Essæeren Manaen.

(Skaren skriger.)

Manaen.

Ham selv. See, hvor den Synets Mand sig vrier,
Sligt gaaer vel og paa Englenes Melodier.

---

*) Ordspr. 17, 7.

Naziræeren

Jeg seer det! Han veed det — han der!
Disciplen veed, hvor hans Mester er!

(De gribe fat i Manaen, som om de vilde myrde ham.)

Manaen.

Luk Jere Øien op! Der staaer Guds Mand!
Og vee Jer Stakler, han holder Stand.

(Alle slippe ham og stirre paa)

Johannes
(som har reist sig.)

Drog I til Ørken at høre Bud
fra Evigheds Herre, Israels Gud?

(Alle skrige Ja!)

Saa hører den Herres Hjærtens Ord,
hører og troer!
Paa Zions Tinde staaer Davids Søn,
hans Fader salved den Drot iløn.
Hans Sværd er draget, som Gnister fare
fra Lueodden Stjernernes Skare,
mellem Himmelfjelde drøner hans Røst,
hans Budstikke staaer paa Helveds Kyst.

Manaen.

Forstaaer I Guds Riges gamle Sang?

Folk.

Ja, ja, den har den rette Klang!

Johannes.
Da støder Engles Hær i Krigens Lur —
Vil I nu i Eders Sjæles Bur
det Kampens Ord et Fristed give,
og holde det som Eders Sjæl ilive?

Folk.
Vi holde Alt, hvad vi Pagtens Herre loved,
vi hyle Vee over Hedningens Hoved,
vi dyppe vore Hænder i Romerblod,
vor Landse i Edoms Hjærterod.

Johannes.
Saa hold Eders Skjold mod Daarskabs Brøl,
hyl Eders Vee over Lystens Pøl!
De gridske Hænder, det geile Kjød
trænge til mere Staal end Brød.
Hug Løgnens Tunge ved Roden af,
og Tyvens Fingre med Klingen skrab.
Mød Morderens blodige Hænder
med Eders Landsers slebne Ender!
Nu, fremad! Kan I Maalet ramme?

Manaen.
Føler I Ordets gamle Flamme?

Folk.
Nu prædker han jo det Samme,
som Skolemestren gjør derhjemme,
kun har denne her en bedre Stemme.

Johannes.

Vil I nu kaste Ild i den raadne Skov,
vil I lægge Haand paa Gehennas Plov,
en sviende Svøbe, en pinlig Pidsk?

Folket.

Ja, skynd dig bare. Kloen er gridsk!

Johannes.

Hel vel! Her er Føde nok for Branden.
Jer hele Flok er viet til Banden.
Gehennas Lue æder hver Sjæl,
alle som een, fra Hoved til Hæl.
Kom saa og stabel Jer op —
en rædsom Mennesketop!
Og jeg og I skal holde Blusset ilive,
Guds Lunger vil Kraften give.
Skynd Jer! En herlig Foderdynge!
Hujende Flammen om sin Seier synge!
Først vil den slikke de yderste Straae,
det er Eders Sladders pibende Vind,
og saa en knittrende Tunge slaae
vildt op over Stablens Tind,
det er Eders rasende Hovmods Skrig,
det naaer til Himlen — o ja — som Røg af et Lig!
Saa æder den ind fra alle Sider,
den æder Hjærtets lede Lyster,
den æder Lungens fæle Foster!
Atter rullende over de øverste Lag den rider,

da hver en Løgn i Panden væ̈vet
og hver en Skjændsel paa Panden skrevet
rallende døer paa en gnistrende Seng.
Tilsidst som Dødens vældigste Dreng
den slaaer om Liget vildt sine Arme,
— O, o! vil ingen sig forbarme!
Udaf det sammensunkne Bryst
de fede stinkende Røgskyer skyde,
den hele Sjælestabels eneste Røst,
og sammen de møre Askelemmer bryde.

Ja, seer Eder om — det var Eders Heltedaad,
dertil Eder selv, Ildslangen aad.
Som Dragens Ryg saa fed og svær
sig Kvalmen langs ad Dalen vrider,
saa ruller den op ad Bjergets Sider
som Gjenfærd af en slagen Hær,
der jamrende ud i Ørken glider.

Ja, stirrer op — over Issen tæt
der hænger en Damp af Blodskyld mæt.
Den aldrig til Guds Himmel naaer,
og Jorden angst den fra sig jager.
Saa vælter den sig til Dommens Aar,
en Gjenfærdsklump i Pinens Plager,
et vanvittigt Vidne om
det smudsige Moderliv, der kom
med Føde ned for Helveds Vom.

Manaen.

Hvi skrige I nu slet ikke mer?
Mon for Guds Mand Jer i Øiet seer?
Hundene tør ei gjøe, naar man seer paa dem.
Nu holder han Haanden for sit Øie,
saa frisk igjen med Skraalet frem!

En af Bodsmændene.

Han kaster Guds Ild paa lidende Folk;
skal, naar den smerter, du Haan tilføie?
Vogt Jer! En Sandheds og Løgnens Tolk
hinanden er nær som Lys og Skygge.
Naar Lyset daler,
faaer Skyggerne Haler,
som naae derud, hvor Djævlene bygge.

Manaen.

Jert blodige Skrig har vidnet selv,
I vil ei døbes i Frelsens Elv.

Bodsmanden.

Ak, var jeg ren nok for hans Daab,
I hørte ei mit Rædselsraab!
Ak, var jeg ren, ei Sækken skar
mit Legems nøgne blodige Kar!
Hør selv, Guds Mand, og døm min Sag!
Op til Jerusalem fra Dag til Dag
jeg førte Figen og Druer;
men dobbelt Told det Belials Blod,
hvergang jeg gaaer forbi hans Bod,
for Dyrenes Byrde fra mig truer.

En Dag, just som jeg staaer og tinger,
red Krigstribunen der forbi;
da greb mig Daarskabs Kogleri,
jeg løber hen og for hans Øren ringer.
Han lo mig ud — de uomskaarne Hunde
har nok af Latter, Guld og Staal.
Dog talte han Slynglen til paa deres Maal,
saa han min Ret mig maatte unde.
Men Vredens Kar jeg er. Ifjor min Høst
ei gav mig, hvad der var i Jorden øst,
end sige mætted de kjære Munde.
Og da jeg til en stakket Trøst
ei Tolden gav, men udenom drog,
i Bøde han mine Æsler tog.
Af Skuldrene sled jeg mine Arme,
og de, jeg sled for, sig forbarme.
De gav mig, Forskud paa min Haand,
men ogsaa dem slog Plagens Aand.
Af Nød de sælge Tolderen Gjældsbrevet,
saa bliver baade Hus og Vingaard skrevet.
Og da Terminen led,
den Ulv ei høre vil om Venten;
min hele Eie han under Hamren smed,
og siger, der fattes endnu Renten,
og sælger saa vore Klæder med.

Der sad jeg, ene med en nøgen Viv,
Børnene sank for Sultens Kniv.

Vi skulde skrige, kunde ei for Hunger,
til værre Skrig Gud spared vore Lunger.

En romersk Rode sin Leier slog
paa Byens Mark og friskvæk tog
det sidste Lam, der var at faae,
jeg deres Gryder ryge saae.
Da greb mig Daarskabs Aand igjen,
med Smertens Skrig jeg løb derhen:
„Skaf mig min Ret, hvad drage I
ellers med Vaaben og Værge gjennem Landet?
Og skaf mig Føde, hvad tage I
ellers vort Korn og levne os Sandet?"
Da grinte de saa hjærtelig
og raabte, mens de godted sig:
„Ret faaer I mer end I har godt af,
men Føde skal du faae!" og Raat af
Kjødet, der laa der i sit Blod,
de tog og holdt mig og min Mund oplod —
Jeg Daare, da jeg smagte Kjød,
jeg slugte det forrykt af Nød.
Men det Urene strax mig slider,
jeg Orm mig henad Jorden vrider.
Og da jeg vaagned af Krampens Træk,
laa der min Hustru dræbt af Sult og Skræk.

Siig mig, Guds Mand, skal det ei hevnes,
at Hungers Død og Satans Brød
mig og mine der ene levnes?

Skal jeg, for om min Hevn jeg rasende jager,
hjemfalde til Gehennas Drager?

Johannes.

Skil dig fra den urene Hob,
da Herren under dig Renheds Daab
og dobbelt Bod for Hevnens Plager.

Den anden Bodsmand.

Skal vi da ene kastes ud
som Skarn for Mennesker og Gud?
Rabbi, du høre og mine Ord,
og dømme om paa Rov jeg foer.

Ved Cæsarea Hærvei staaer,
en Brandtomt nu, min Fædrenegaard.
Hverdag Krigsskarer drog forbi,
ved Brønden leire de, fordi
der gamle Figenmorbær skygge.
Ind i mit Hus de stadig brød
og røved al dets gamle Lykke.
Mit Brød var væk, og Vinen flød,
de slagted al min Hjord og hujed
med Spottesange, hvorfor jeg grued.
Hvermand med mig kunde klage,
jeg selv kun kunde Brodden smage.

En Dag, som jeg til Stad var redet,
en Flok der atter kommen var.
Den hele Dag de raset har
og bundet op til Arnestedet

min Hustru, o, min fromme Kvinde,
hvor kunde de handle saa med hende!
Selv laae de langs ad Salens Væg,
døddrukne Dyr, som slagtet Kvæg.
Da fik et Hevnens Vanvid Magt
med hende, Armen har hun strakt
ud mod den Brand, hun kunde række,
og tændt i Loftets tørre Dække.

Jeg Dødens Mand, da kommer jeg
ad Bjerget ned i Aftensolens Luer;
mit Dyr løb muntert under mig,
med Lovsang i mit Hjærte skuer
jeg ud mod mine Fædres Tag,
og see, over Taget Luens Brag!
Tæt om de staae og Hænder vride —
Ha, slid Jert Kjød, det er paa Tide!
Jeg foer derned — Døm nu mit Liv!
O, mellem Luens knittrende Tænder
ved egen Arne min egen Viv
mod Himlen breder sine Hænder.
Jeg ind i Ilden render —
dog nei, jeg maa ei døe med hende.
Paa Jorden kasted de mig ned
og holdt mig der, til Alt derinde
var som det Helvedpinens Sted,
du nys i Synet tumled med.

Skal jeg nu sælge min Hevn for Bod?
Nei, disse Niddingers Hjærteblod
har hverdag for min Landse rundet,
dog har jeg aldrig Hjærte i dem fundet.

Johannes.

Kun Herren hører Hevnen til.
Han dobbelt Bod dig unde vil
og Fred for Vaanden i Vandets Daab,
den Stund du skyer dit Vanvids Haab.

Den tredie Bodsmand.

Ham hører Hevnen til, han skal betale!
Hør, hør! Kan han min Hevntørst svale?

Tetrarchen tjente jeg, og oppe ved
Machærus Borg, hvor Rusen
han sover ud i Høilandsvindens Susen,
jeg vogted paa hans Havers Bed.
Mit Hus velsigned Jakobs Gud,
for hver hans Skik jeg øved trolig.
Syv Børn der opskjød i min Bolig,
ranke som skjære Palmeskud,
deilige som de malte Stykker,
der Dronninghallens Vægge smykker,
og milde som Orangens Duft, naar ned
man gaaer en Morgen af Bjergets Skred.
Alt Drengene stærke vare,
tilhaande gik de mig, og Pigerne bare

syngende til os Vand, naar efter
den hede Dag vi vakte Væxtens Kræfter.
De var mit Tyende, mit Vennelag,
jeg havde Fest med Venner hver en Dag.

Men Fyrsten saae dem, naar han steg
om Kvelden ned i Havens Gange,
og i den gamle Horkarls Hjærte sneg
sig med en skjændig Brynde Helveds Slange.
Han skikked lønligt og tog dem alle,
min Stammes rene Blod, o Gud!
O, alle de skjære Skud,
i Pølen skulde de falde!
Fra Taarnet kunde jeg høre deres Røst,
hverdag jeg vidste, han fik sin Lyst.
Alt paa mit Bryst var Knivens Od,
da gav Guds Engel mig et bedre Raad.
Med Angst jeg tvang mit Hjærtes Rasen
og bragte hverdag Blomstervasen
og Frugtens Kurve til hans Bord;
han sad og smidsked med søde Ord
at faae min Harme til at blunde.

En Dag, da han var drukken og ved Lune,
thi hverdag drukken er den Onde,
og da hans lumske Viv ei var der, tænker
jeg, nu er hans Forstand i Lænker.

Tilfode faldt jeg ham og tigged,
jeg maatte see, hvor Børnene sig skikked.

Han tilstod det, og Gildingerne lod
af Ynk mig ene med mit Blod.
Først op til mine Pigers Bur jeg stiger.
Jeg saae dem, og min Kniv foer ud;
jeg hvidsked: „Ved Jer Faders Gud,
Jer Moders Frelse, nu ingen skriger!"
O, o! Hvor mine Taarer randt,
da og den Yngste sin Tunge bandt.
Saa dræbte jeg dem alle,
de fagre Lig jeg lod fra Svalen falde,
og steg saa høiere op til mine Sønner,
i Hjærtet fødtes rasende Bønner.
De bleve hørte, strax jeg viste dem
det blodige Blad, var alt i Orden;
de kjære Drenge, knælende paa Jorden,
selv rakte deres Bryst mig frem.
Saa var ved Taarnets Fod mit Leie
da redt af knuste Lig, af al min Eie,
derned deres Fader fulgte dem.

Men vee mig! Israels Gud ei taaler,
et Menneske selv sin Livstraad maaler.
Oliventræets Gren fik Fang
i Kjortlens Folder, der jeg hang.
Af Haanden falder mig min Kniv,
jeg kan ei ende mit usle Liv.
Saa tog mig Havens Trælle ned,
og da de saae, jeg raste saare,
de surrede mig til en Baare

og førte mig, da Natten led,
ned over Floden ud af Fyrstens Værge,
der de ved alfar Vei mig smed.
Da kommer denne Skare, de vil hærge,
de søge Hevn, og atter Haabet
i Hjærtet vaagner, jeg følger Raabet.
(Han kaster sig ned.)
O lad ei Haabets Gnist gaae ud!
Viis Vei! Du er jo Seeren, er fra Gud!

Johannes.

Fly, fly fra de Fordømtes Raad!
En nidkjær Gud vil Naade levne
for den, der pint udover Evne
nidkjær har øvet Pinehas' Daad.

Bodsmanden.

Jeg kunde slide mit Legem Led for Led,
at et Ord du taler om Naadens Fred!
Giv Hevnens Føde, Hevnens Fred!

Johannes.

Et knuget Hjærte er Fred hos Gud.
Ras mod dig selv, ei mod hans Bud,
maaskee han dig din rasende Skyld forlod —

Bodsmanden.

Forlod, forlod!
Bad Pinehas om det, da han
jog Landsen gjennem Kvinde og Mand

i deres Skjændsels Brynder?
Kvinder jeg vog i Hevnens Brand,
giv mig nu Manden, at jeg kan
til Væggen spidde den geile Synder!

Johannes.

Du er ei Pinehas. Nei, var du det,
du stod ei her og raabte paa din Ret.
Dig denne Mand ei gives skal,
at du ei i din Daarskabs Pral
skal spille Himlens Straffevaand,
og Himlens Herres Haand
skal smittes ved at tage
til Vaaben, der af Selvtægt smage.

En Speider.

Var Fyrstens Gjerning da ei Hor?

Johannes.

Du kan den dømme af Guds Ord.

Speideren,

(idet han gjør Tegn til sine Fæller.)

Han er dog Herre og kan dog tage
den Føde, han faaer Lyst at smage.

Johannes.

Han siger, han er Folkets Drot,
men er det ei, er blot
en Byld, opskudt paa Folkets syge Lemmer.

En anden Speider.

O nei, du Folkets Drot beskjæmmer.
Din Tunge ei hans Lyster tæmmer.

Johannes.

For vildt fra Synd til Synd han foer,
altfra han lokkede til Hor
en Broders Ægtefælle,
skal Hevnens Arm ham tidsnok fælde.

Nahas
(kommer frem mellem Hoben.)

Og dog tilsige Zions Præster
ham Aflad — er det Uret, Mester?

Manaen.

Monstroe han faaer den for de samme Penge,
hvorfor han fik din Hals og saa den Strikke,
hvori han lader Halsen hænge?
Skynd Jer! Hvi løber I ikke.

Nahas.

Jeg løbe? Jeg er i Pagt med mine Brødre.

Manaen.

Naar Løgn du taler, det klinger sødre
end naar du lyver Sanden.
Du fegter godt med Eddertanden,
idag du slog et rædsomt Saar.
Løb nu og tag den Løn, du faaer.

Johannes.

O, lad ham Manaen!

(Nahas lister af. Johannes sætter sig hen ved sin Hytte.)

Manaen.

Guds Arm ham naaer.

En Speider.

Du Spotter! Vi er af Israels Hellige,
og disse Brødre os alle kjender.

Manaen.

I er af Fjerdingsfyrstens Hellige,
med smurte Øren og Gift i alle Ender.

Naziræeren.

Brødre, jeg skuer, skuer i vor Midte
Edoms Leiesvende, Bileams Smitte!

(Folket skriger, Speiderne løbe.)

Naziræeren.

Udryd af Israel —

Manaen.

Samson, see dig om!
Philistrene er over dig.
I stakkels Folk, nu kommer Eders Dom.
See Rytterskarerne, hør, de buldre!
Hui, hvor de styrte sig
ned over Bjergets Skuldre!
I sluttet Fylking med Snuden strakt
som Hunde, der paa Sporet spille.
Jo, de har Næsen til Sporet lagt
og fundet, det lugter saare ilde.
Hvad staae I der saa dumt og stirre?
Har I ei før hørt Romerlandser svirre?

Ei seet dem fygende hugge ind
og rulle Støvet som en Samumvind?

Naziræeren.

Op Israel! Til dine Telte!

Manaen.

— Teltene velte.

(Naziræeren løber, de Fleste med ham. De Øvrige flokke sig om de tre Bodsmænd.)

Manaen

(efter nogen Stilhed.)

Hør Brag, hør hvinende Klager!
Nu naae de dem. — Med Jubel, med Lyn,
som Meiere styrte løs paa en Ager.

Den tredie Bodsmand.

Omkring os Englenes Skandser!
Glødende gjør han vore Landser!
Til Hjælp, til Hjælp!

(De styrte ud.)

Manaen.

Altid det samme Syn!
Hvor tidt har ei mit gamle Øie seet
dem flænge mit Folk saa veltilfredse,
som naar de i Theatrets Kredse
i Kongens Dage hug Rovdyr ned?
Der ligge de alle — som en Tærskeplads,
Maskinen har malet Alt i Mas.

(Han vender sig bort. Noget efter seer han igjen ud.)

Hu! Ogsaa de! Kun Een endnu —
ham med de syv Børn og den blodige Kniv.
Han sælger dyrt sit Liv.
Nu ogsaa han. Min Gud, du haster —
Fædrenes Straf over Børnenes Laster!

(Efter lang Taushed.)

Johannes! Skal vi drage bort herfra?
Her Jorden stinker.

Johannes.

Stinker — Ja,
det hele fagre Fædreland
skal komme til at stinke, før
der lukkes op for Frelsens Dør;
om ellers nogen Tid der kan
oplades for de svære Bomme,
før alle Tider ere omme.

Manaen.

Gaa med! Herodes Folk vil komme,
kun altfor trofast har du vidnet.
Du var i Himlens Ret,
jeg selv, skjønt af den Karl jeg længst er træt,
ei kunde Ordene mere blidnet.

Johannes.

Det er nu skeet. Men flygte sømmer sig dog ikke.
Gud vil, jeg skal mit Hus beskikke.
Kun een Strid er endnu igjen.

Manaen.

Med Fyrsten — ja! Jeg veed jo, at i den
du samles skal med Hades Mænd.

Johannes.

Der er en Løndom i den Strid,
en Strid med Gud. Og nu er det hans Tid.

(Han reiser sig.)

Manaen.

Strid du med Gud. Saa vil jeg drage
op til Machærus. Mellem Borgens Mænd
der endnu findes dem, som tage
mod et Guds Fred af gamle Manaen.
De Stores Folk og gjerne smage
en Smule paa de Stores Retter,
de deres Herres Lønraad for mig sætter.
Gud hegne om din Hyttes Fred!

(Han kysser ham.)

Johannes.

Og gjøre dine Fjed som Solens Fjed,
der hisset i sit Telt sig bjerger.

(Han gaaer ind i Hytten.)

Manaen

(idet han gaaer.)

O Gud, und denne Mand dog Fred!
Kun det, kun det jeg dig besværger.

Natten falder paa.

De to Speidere, Paten og Ephe, komme listende.

Paten.

Igjen ved Hytten! Her man trækker
som en Theater-Hær i Kreds.
Ja ja da! Naar man ingensteds
kan slippe gjennem Rytterkjedens Række,
er man og bag den ret tilfreds.

Ephe.

Vi vil os sagtelig sammentrille,
maaskee naar Alt i Nat var stille,
Hestfolket Høiene forlod.

Paten.

Har saadan en Løgner ogsaa Mod
at ligge her ved Nattetid?
Tænk bare, om en Engel hvid
med Poten traadte paa din Hæl.

(Han lægger sig bag en Sten.)

Ephe.

Har du da ikke ogsaa solgt din Sjæl?

Paten.

I ærlig Handel, Du.

Ephe.

Ja vel, ja vel!
Men Ærlighed, dertil skal Held.
Iblandt kan Folk sig lumsk nok tjene
en pæn Bestilling ved det Kneb,
en Anden kan sig vrie og vende
og naaer kun til et Hampereb.

Paten

(slaaer en Strikke om hans Ben.)

Det gaaer ogsaa nemmest med en Strikke!

Ephe

(hopper omkring.)

Naar selv man snører den, ellers ikke.

Paten.

Hold nu din Mund, og læg dig ned,
for jeg er søvnig.

Ephe.

Sagtens kan jeg ligge.
Men Tungen er utidig og led,
man lever af den, det Dyret veed.
Er det nu en Nat at sove i?

Paten.

Jeg sparker dig for dit Vrøvleri!

Ephe.

Sagte, sagte!
Nattens hellige Stilhed maa man agte.

Jeg lytter, om ingen gaaer forbi.
(Efter et Øiebliks Taushed.)
Hvad sagde jeg? Ah, ah!
Jeg hængte Hals! Gid jeg var herfra!
Jeg kjender hverken Vei eller Sti,
har aldrig været her før.

Paten.

For Belzebubs Drenge! Smør
dog Haser herind i Skyggen
og gjem bag Stenen Usselryggen.

Ephe.

Han lister. Sæt, det var en Aand.

Paten.

Sæt, han din hvæsende Hals besatte.
En Aand ei famler med sin Haand.
Naa, Drog, frisk Mod du fatte,
det er kun En af de Helliges Rode,
han Kappen bær efter Ørkens Mode.
Aa, det er Nahas! Hvad Svøb han stikker i,
er han dog en Snuser saavelsom vi.
Pst, Nahas!

Nahas
(farer tilbage og bøier sig dybt.)
O Herre, Herre! Urent er mit Blod.

Paten.

Den Karl idetmindste Tungen har
paa rette Sted. Luk Øinene op, du Nar!
Saa hellige som du selv vi er.

Nahas.

Saa det er Jer, I dumme Slyngler!
Ens frodige Visdom uforvarende yngler.
Men fy! at spilde Ungerne paa Jer!

Paten.

Før snused Ræven dog om de samme Gjæs.

Nahas.

Om Natteluften ei gjorde mig hæs,
jeg skulde i de nyeste Talemaader
Jer bande ned i Belzebubs Hals.
Min Sjæl kun nærer sig af Himlens Naader
og træder idel Englevals.

Paten.

Hvad vilde du nu egentlig hos Guds Mand?

Nahas.

Det gaaer forbausende høit over din Forstand.
Men siden hans Mølle nu istykker gaaer,
din Hjerne dog maaskee forstaaer,
jeg vilde førend I til Fyrstens Kammer.
Tag dig kun Tid! Maaskee du Grunden rammer.

Paten.

Men der kom Hesteben iveien. Hvad?

Ephe.

Fortæl, hvor du har gjemt din Rad.

Nahas
(lægger sig hos dem.)

Kunde du bruge det til noget,
jeg tog mig vel ivare. Men
da Spillet nu eengang er saa broget,
og man dog efter Omvendelsestoget
befinder sig ganske vel igjen
imellem Kjeltringesjæle,
man rutter letsindig med sit gode Mæle.
Saa luk nu Munden i og Ørene op!
Jeg krøb som en Snog mod Skræntens Top,
men kom for sent til væk at luske —
det var saa kostelig en Dag,
i Togets Hale jeg nød den ret imag
og skal den Moro længe huske.
Nu holdt jeg mig bag Gyvelens Buske
og naaede nemt til den første Rytter.
Han rider op og ned, jeg lytter,
han et barbarisk Pæan kvad
og lod saa rørt, somom han bad.
Da stiger en Mand ham rask imod,
han høiner sig mod Aftenrøden,
det var den Gamle, som hos Propheten stod,
og vilde voldt Jer Døden.
Romeren raaber ham rolig an
og tager Sigte paa sin Mand.
„Sæt du dit Vaaben i Ro," den Gamle siger,
„mit Liv ei for din Pilsod viger." —

„Hvem er du?“ — „Jeg er Manaen,
en Ørkens Eneboer, en Himlens Ven,
og drager hver min Vei med Himlens Fred.“
— „Var du i Mytteriet med,
jeg tager dog dit Liv,“ Barbaren brummer.
„Jeg hverken var imellem det Røverpak
ei heller et Haar du paa mig krummer,“
han svared, „dog om min Vandringsstav du brak,
hvad saa? En Dag er fastsat for os alle.“ —
„En Dag er fastsat for os alle,“
gjentog den anden, og lod sin Bue falde.
Godt gjort, jeg tænkte, og var det Kneb
ei engang brugt, jeg skulde gjort ham det efter.
Men hvad veed I? De rette Greb
er for Guds Egne, høit over Jere Kræfter.

Paten.

Kan være. Men du slap da ikke.

Nahas.

En Guds Mand veed sig i Alt at skikke.
Der var forbandet aabent oppe
paa Brinken; heller ei Lyngens Toppe
gav sikkert Skjul, naar det blev lyst.
Saa tænkte jeg, siden den Essæer er gaaet,
man trygt kan søge til Prophetens Bryst.
Naar slige Hellige først har faaet
alle de myge Ord, de vil,
de gaae i Fælden og trække selv den til.
Farvel, I Dosmere! Man sover bedst derinde.

(Han lister henimod Hytten.)

Paten.
Den Karl er fræk som Molochs Kvinde.

Ephe.
Ja, han kan sagtens, han kan ei gyse.

Paten.
Det skulde være, dit Fjæs ham kunde kyse.

Ephe.
Nei, for den gamle Konge lod dem skjære
ham Leveren ud, da han var lille;
han svedte formeget, det lugted ilde.
Siden kan han aldrig Gysen lære.
Ved Dagen kan dog en Anden være
fuldtvel saa fræk og frisk Fyr spille.

Johannes' Stemme
høres inde fra Hytten.

Usonet Blod, Blodskyld, som lettes
kun ved med Blodets Daab at tvættes,
det har en Helvedrod.
Disse, kun disse Tre jeg vilde
end have ført til Frelsens Kilde,
da stod Blodhevnens Brod imod,
jeg kan ei holde Stand mod Blod.
Mit Ord slog tomt tilbage,
som naar man raaber mod Klippens Flage.
Mit Ord slet ikke tilbage kom,
som Raab ud i Ørken, øde og tom.
O Gud, der er saa megen Brøde,
som Ingen soner uden den Døde.

(Stilhed.)

Ephe.

Han talte vel med Nahas — hvad?

Paten.

Med Nahas, det Vrøvl! Du hørte jo, han bad.

Johannes' Røst.

Hvi skal min Røst dog altid lyde
 vildt som en Kjæmpes Raab?
Den kunde gjennem Hjærtet bryde
 mildt som et Elskovshaab.

Hvi skal mit Vaaben altid fældes
 vildt mod et dødsdømt Bryst?
Min Trøst i Kalken kunde heldes
 mildt som et Barns Røst.

Paten.

Sært med de Hellige, naar de synger,
det lyder altid, som de klaged sig.

Ephe.

De synger altid, ene og i Klynger.
Nys var der en i Gamala,
han skulde sulte ihjel i Hullet;
jo mindre han fik, desmere sang han da,
den tørre Strube løierlig rulled.
En anden blev korsfæstet i Tiberias,
ham gav de daglig Mad for Spas,
at see, hvorlænge han kunde leve,
ni Dage gik, før Lemmerne stive bleve.

I al den Tid han sang,
ved Midnat hørtes det mangengang.

Paten.

Du hørte det da ikke.

Ephe.

Nei,
jeg gik som oftest en anden Vei.

Paten.

Jeg kan vel tænke det. Hør,
nu jamrer han sig ligesom før.

Johannes' Røst.

Jeg kan ei Blod til Hvile skikke,
det har en Helvedrod.
Det Gab faaer aldrig nok at drikke,
nu faaer det og mit Blod.

Jeg kan ei tvinge Dødens Blikke,
en evig vaagen Glød,
og Søvn dernede er der ikke,
kun altid mere Død.

Hvor kan jeg tæmme Dødens Blikke?
Jeg har ei Livets Vaand.
Thi skal jeg Kalkens Bærme drikke,
de andre Kalkens Aand.

(Nahas kommer tilbage.)

Paten.

Jeg mente, du vilde været derind.

Nahas.

Han taler med Aander. Naar de gaaer,
han sagtens bedre Stunder faaer.

Johannes' Røst.

Naar ned jeg stiger ad Dødningsti,
naar rungende Hades Port slaaer i,
skal jeg da stilles for alle
de Sjæleskarer, der strøg forbi,
og flygted feigt, naar de hørte mig kalde?
Vilde Sværme, slagne i Myrderi,
døde Øine, flængede Lemmer,
blide Øine, søded i Hykleri,
Tunger, kanted med Løgnens Bræmmer —
Skal jeg, gjennem Rækkerne ført,
see dem jamrende snoende sig,
see dem i Knipper snørt,
og skal de see paa mig?
Herre, jeg kan ei taale at see dem!
O, lad mig dog ei see dem!
Jeg vilde saa gjerne frelst dem.

Ephe.

Hvad vil du deromme? Hvad vil du der?

Nahas.

Tosse, jeg sidder jo her.
Sid du blot ligesaa rolig og rend
ei mellem os! — See, hvor vil du hen?

Ephe.

Jeg rendte jo ikke.

Paten.

Du lyver!

Satan

(lige ved Ansigtet af ham).

Hvorfor ikke?

Paten.

Her er Aander!

Ephe.

Gnistrende Blikke!

(Idet han vil flye, farer han mod Ansigtet af Paten og styrter ham overende. De trille sammenklamrede ned ad Bakken. Satan leer skingrende.)

Nahas.

Hvad var det? Var den Latter min,
da var det ret et ækelt Grin.

(Han skynder sig efter dem.)

Johannes

(træder ud af Hytten).

Hvo tør i Nattens Ro sit Grin opslaae?
Natten er hellig.

Satan.

Man siger saa.

Johannes.

Dæmoner gjennem Luften liste
som i Gehenna —
Gud, lad dog ei mit Legems Hytte briste
i en saa rædsom Nat som denne!

Mit Hjærte kunde dog ei døe,
min Død kun blev en Gjøglemaske,
evigt vilde Hjærtet gysende ligge —
Nei, Herre, hør mig ikke!
„Jeg angrer mit Ord, det var et Vanvids Frø,
jeg angrer det i Støv og Aske!“ *)

Satan.

Dog maatte alle Propheter døe.

Johannes.

Er det dig, du Onde? Hvad er din Agt?
Lad dog den Høiestes Ord ved Magt!

Satan.

Nu, nu! Man og sin Børnelærdom kan.
Siig frem, hvem holdt mod Døden Stand?

Johannes.

Gud, foer Elias ei som et Lyn til dig?

Satan.

Elias Aand man fandt for høi for sig.

Johannes.

Herre, Herre! Naaer ei din Tjeners Øie
til Løftets Land, til Lysets Høie?
Er du en Gud, som glemmer hvert et Ord,
du Josva dyrt tilsvor

*) Hiob. 42, 7.

den Dag, du kløved Jordans Vande,
den Dag, du slog dit Telt paa Hjemmets Strande?

Satan.

Hvi fulgte du da ei den Josvas Spor,
du kløved Jordans Vande for?

Johannes.

Skal jeg dig svare, gamle Snog,
lumsk til et Svar at dreie?
Skal du vel vide Alt, skal du selvklog,
nyfigen kige i Guds Veie!

Satan.

Man holder lynende Folketaler,
og glemmer blot sig selv.

Johannes.

Saa hør da, Praler!
En Stridsmand faaer ei Hviletid,
saalænge han har staaende Strid.

Satan.

Du mener taabelig Strid! Hvor blev
de Sværme af, jeg fra dig rev?
Fordømte raadne de alle.

Johannes.

Fordømt er Du! Fordømt du falde!
Lad dem kun løbe, dem kun juble
efter Melke- og Honninghøst!
Ene sidder Ørkens Røst,
en trofast Vagt, har Tid at gruble,

ludende over sit gode Spyd,
han lytter mod Nattens Aandelyd.

Satan.

Ha, ha, ha! En fattig Fryd!

Johannes.

Du Pølens Øgle! Du Hav af Spot!

Satan.

Med Skjældsord kan du ganske godt.
Kan ogsaa stakkels Syndere flaae,
men vover ei i ærlig Kamp at gaae.

Johannes.

O, du vil kjæmpe! See her din Mand!
O, du vil brydes! See her en Arm,
vel vant at bryde haarde Nakker!
Du kommer! Ha, jeg takker
dig for dit Mod. Saa bliver Striden varm,
saa den en Ende faaer.

(De kjæmpe.)

Giv dig!

Satan.

Dødspustet tæmmer din Tunge!

Johannes.

Har du blæst Livet i min Lunge?

(Han kaster ham til Jorden.)

Satan.

Du kan dog ikke dræbe mig!

Johannes.

Den, der skal pines, ei dræbes strax!
Prøv nu, du Ræv, at slide den Sax!

Satan
(vrider sig under ham.)

Ingen kan pine Pinslens Od,
ingen dræbe Dødens Brod.

Johannes.

Satan, Satan, see dig om!
Den, der kan pine Pinens Væld,
den, der kan Døden slaae ihjel —

Satan.

Slip mig —

Johannes.

Han er paa Jorden — Jesus, kom!
Og stød dit Spyd i Dragens Vom!

Satan.

Ha! Han og ikke Du!
(Han slider sig hvinende fra ham og flyer.)

Johannes
(synker sammen.)

Han og ikke jeg!

Machærus Borg.

Salome sidder i sit Paaklædningsværelse. Herodias staaer hos hende. Mysis er i den anden Ende af Værelset beskjæftiget med festlige Klæder og Smykker.

Salome.

Tal ei til mig! Der er idag en vild
Dæmon i mig.

Herodias.

Dæmonen bliver mild,
saasnart den møder en Moders Kjærlighed.

Salome.

Deraf din Datter intet veed.

Herodias.

Du skjønner ei derpaa.

Salome.

Man skjønner
ei paa den Gave, man ikke faaer.

Herodias.

Du hører ei din Moders Bønner.
Du veed ei, vil ei see,
at denne Favn dig aaben staaer.

Salome.

Saa!

Herodias.

Kom! Her dølges hver en lønlig Vee.

Salome.

Jeg kunde, om jeg vilde, rædsomt lee!
Nu har jeg jaget min vildeste Hest ihjel
og gjort med hver en Konst, Geni kan føde,
enhver af mine Beilere til Træl.
De kan ei flye, de langsomt maae forbløde.
Nu har jeg Mysis pint saalænge,
at sprængt er hendes Hjærtes Strenge.
Nu har jeg snakket med hvert et Væld
og raabt om Svar til hvert et Fjeld
og fyldt hver Spaamands Hals med Guld
og kogt mig i Kallirhoes Brønde
og disse Lemmers Ynde
omstøbt med Is i Hermonsfossens Kuld.
Og Hjærtet — det hverken leer eller lider,
det er saa kjedeligt, at jeg gider
ei mere talt til dette Hjærte.

Herodias.

Lad mig da tale om dets Smerte.

Salome.

Du sagtens ogsaa Tegn forstaaer.

Herodias.

Kan være, at jeg bedre spaaer
end de, der tjente dine Penge.

Salome.

Paa Lønnen kan du vente længe.
Jeg giver intet, ei et Ord.

Herodias.

Min Løn er, at mit Barn mig troer.

Salome.

Jeg kjender dig, til Tro jeg ikke trænger.

Herodias.

Mit stakkels Barn! Vantro dit Hjærte sprænger.
Troer du da ei, at jeg i mine Dage
har jaget mine Heste ihjel,
knust Hjærtet paa min kjæreste Træl
og været mine Beilere til Plage?
Veed du, hvor dyb en Vellyst jeg har øst
med Bæven af Naturens hellige Kilder?
Dog fik jeg aldrig Længslens Gaade løst —
ak, ingen jordisk, ingen himmelsk Brønd den stiller!
Tidligt i Hjærtet Pilen stod,
og see, Erfaring lærer Lægekonsten.

Salome.

Dig lærte den idetmindste Talekonsten.

Herodias.

I tale om Lidenskab, om varmt Blod —
skal Makkabæerblod da være svalt?
Troer du, vi ei i Kongens Dage kjendte
til Lystens Glød paa Drømmens Tavler malt?
O, Dag og Nat der Offre brændte

for Elskovs, Hads, Skinsyges Guder!
I saadan Kraftens Tid hver Nat bebuder
utæmmelige Hjærters Gjæld i Blod betalt.
— I er kun Børn, kun halvt I leve.

Salome.

I baade gamle og stive bleve.

Herodias.

I moden Alder du mig skuer,
og seer dog endnu Elskov og Ære
mig Blomster af en sælsom Vellugt bære
og i mit Bryst Dæmoners Luer.
Er sligt en falmet Alders tørre Blad,
og ei et Æreminde,
som Genier for en Ungdom binde,
frisk, voldsom, vild som Hermons Bad?

Salome.

Nu vel! Kan være, du har kjendt til de Unoder,
vist er det, du er hidsig nok dertil.

Herodias.

Mit Hjærtes Barn, tro dog din Moder!

Salome.

Du hører, jeg indrømmer, hvad du vil.

Herodias.

Saa siig mig, hvad dit Hjærte led.
Nei, nei! Vær rolig — jeg skal ei tigge
dig om at sige det. Jeg veed,
man i sin Ungdom gjør det ikke.

Men blot et Tegn, et Suk, en lille Latter,
en Haandbevægelse, et Blik til Ingen sendt,
og Lægen Alt af Patientens Miner fatter.

Salome.

Undtagen, at den stakkels Patient
slet intet feiler, thi det strider
mod Lægens Fordel.

Herodias

(sætter sig.)

Stakkel! Hvor du lider!
Ha ha! Der kom det ud.
Den Sygdom: „Intet volder disse Smerter!"
er ikke ubekjendt hos unge Hjærter.
Nu trøstig videre! Du Intets Brud,
hvor er den Drømmegud,
der vugger sig tiltrods for Skjebnens Polyphem
paa denne Barms oprørte Bølger?

Salome

(leer.)

Siig selv, hvor er dit Dronningdiadem?

Herodias.

Skjelm! Desværre det sig endnu dølger.

Salome.

Ganske som dette Hjærtes Drot,
han boer i Drømmekongens Slot.

Herodias
(trækker hende til sig.)

Mod Intet ogsaa Midler findes.
Du kjender end ei, hvad der bindes
og løses kan i Liv og Død.
Kom, læg dit Hoved i mit Skjød!

Salome.

Nu vel — skjønt jeg af Sligt er overmæt.
(Hun gjør det.)

Herodias.

Dalilas Konst er endnu ei forgjet.
Du lille Nar, du kan slet ikke negte,
at, naar jeg stryger dine Haar,
saa dulmer Savn, og Hjærtesaar
af Aandehænder blive lægte,
mens Hjærtets Aand paa Vandring gaaer
og til en Fest af søde Drømme bydes.

Salome.

Men kun af Drømme.

Herodias.

Tys, de ville tydes.
Altsom jeg stryger, det Branden kjøler,
altsom jeg hvisker, bævende føler
du i det brusende Bryst
Gudens rene lægende Røst.

(Hun synger sagte.)

Vil du Hvilen friste,
vil du Pilen vriste
af dit unge elskovssyge Hjærte;
vil du Friheds Høisang synge,
vil du vildt dig klynge
tæt til Lystens Legem uden Savn og Smerte:
Lyt til Gudens høie Psalter —
Moderbryst er Gudens Alter.
Der du lytte til hans Bud,
føle Livets Gjennembrud!

Nu er du viet. Hør nu, du Lille!
Naar førstegang de Længsler vilde
vil splitte dette Bryst, kom i mit Skjød
og lov at lyde, hvad din Moder bød.

Salome.

Eengang jeg vil. Om Liv og Død
jeg lidet spør,
men mer end eengang aldrig jeg en Gjerning gjør.

Herodias.

Du er din Stammes Datter!

Salome.

Idag jeg leve vil af Latter,
saa lad imorgen Smerten rase!

Mysis, Mysis, tag den Vase
med Sabasalve og bland i Fadet
saameget Myrrha som til Genierækkens Kant,
bring saa det indiske Gevandt,
nu gaaer jeg ned i Badet.

Ved Festen skal de Syner skue
og aldrig glemme Synets Lue!
Som Sabas Dronning mellem Viraksøiler
jeg frem af Ørkenhavet stiger —
o, ingen Lyst jeg tøiler,
for ingen Dæmon, ingen Gud jeg viger!
Idag jeg leve vil af Latter!

(Hun iler ud, efterfulgt af Mysis.)

Herodias.

Du er din Stammes Datter!
Jeg kunde baade leve og døe af Latter,
om med et Dobbeltgreb saa fint og let
jeg fik mit hele Bytte i mit Næt.
Jeg kunde blive from og sende
de fromme Sjæle i Templets Gaard
saamange fede Faar,
at rent de glemte over Lovens Brudd at skjænde.

(Hun vil gaae.)

En Pige
(ved Døren.)

Nahas!

Herodias.

Ja, lad ham ind.

Nahas.

O, vredes
ei, for jeg Daare vover Alt.
Gamaliel er her, endnu ei kaldt,
men sikker paa for Fyrsten snart at stedes.

Herodias.

Den Hellige! O, løb og knæl
og kys hans Støv og pris din Sjæl!
Løb saa til Kostobaros, siig,
han hædrer Gjæsten fyrstelig;
og hvisk saa lønligt: Ved min Vrede!
Han maa ham ei for Fyrsten stede,
før jeg har med min Herre talt.
End ikke, om han bliver kaldt.

(Nahas iler bort.)

Og jeg, som priste Lykken alt!

(Hun gaaer.)

Fængsel

i et Taarn paa Machærus.

Johannes sidder paa sit Leie. Manaen staaer hos ham.

Manaen.

To Dage ene paa dette Leie!

Johannes.

Igaar ved Daggry skikked jeg dem bort.

Manaen.

To Dage og en Nat foruden Pleie!
Hvad har jeg arme Mand dog gjort
dig, at du handler saa med mig?
Guds Haand er over dig,
men aldrig vil du føie
dig, aldrig for mit Hjærtes Ord dig bøie.

Johannes.

Jeg skikked dem efter Lægedom.

Manaen.

Aa, efter Rygter at løbe Landet om!
Og jeg var gaaet efter
det Eneste, der giver en Fange Kræfter.
Nu, Simon og Matthias vilde
mig borge for dit Vel,
jeg kunde det, jeg kunde gaae og stille
det klart ud for Gamaliel
og for de Faae, der endnu blues ville.
Det var de eneste Dage,
jeg turde det, og see, paastand
han raser mod sig selv med Dødsens Plage —
jeg ulyksalige Mand!

Johannes.

Din Kraft blev og af Fængslet brudt.
Du var dog før en munter Gubbe.

Manaen.

Min Gud! Har nogen Sligt dig budt?
Skal han sig selv i Graven skubbe?
Ha, prøv det Spil! Mig med dig riv!
Jeg strider med dig om dit Liv.

Johannes.

Lad os ei stride. I Ørken med
Guds Himmel over os var der Sted
at stride, det var glade Dage.
Men efter Dagen kommer Nat,
og efter Slaget høres klynkende mat
i Nattens Ro de Saaredes Klage.

Manaen
(seer paa ham.)

Hvad er der med dig, Broder kjær!
Har Satan atter været her?

Johannes.

Aabenbare han intet mere vover.

Manaen.

Saa maae vi passe paa hans hemmelige Skud,
saa maa jeg vaage, mens du sover.

Johannes.

Syn staaer mod Syn — alle Syners Gud
gav Ørkens Røst at folde ud
de tætte Syners Krigerskarer,
saa let som Øiet over Bogens Rulle farer;

gav ham at sammenlænke disse Aander,
om Synden Bolt og Bøile fast,
om Sjælen, lettet for de feige Vaander,
en Hæderskjædes gyldne Bast.
Nu tog han atter, hvad han gav.
De svirre om min Koglerstav —
Var der kun eet, kun eet jeg tyde kunde!

Manaen.

Siig eet, hvori du ei kan bunde.

Johannes.

Jeg klager ei, for han endnu ei træder
frem over *Zions* Tind,
med Læben spillende af Seirens Glæder,
om Lænden Retfærds Styrkebind.
For ei hans Sværd paa Lynets Vinger
ned over Niddingvrimlen foer,
for ei Domslænkens Dødninggjord
de Dømtes usle Lemmer tvinger.
Jeg klager ei, for Aar og Dag er rundet,
men Hedningdyret har sin Grav endnu ei fundet.

Jeg klager ei, for under Thronens Vinger
ei dages saligmildt Guds Morgengry,
for end ei op sig svinger
fra Jordens Hjørner til Frelsens By
af Sjæles Vrimmel den eviglange Sky.
Jehova foran — hellige Luer!
Jehova sluttende Toget — Hedningen gruer!

Manaen.

Hvi da?

Johannes.

For Dødens Sværd —
for inden- og udenfra, for her og der
og ene mig det truer.

Manaen.

Visselig har dog Satan været her.

Johannes.

Jeg klager ei, for deres Sot og Smerte
end ei fortæred Himmelsønnens Hjærte.
For de ei vigtigt bluedes ved ham
og skjulte deres Ansigt for hans Skam;*)
imens han rakte dem sit Livsens Brød,
ret som en Fader i en Hungersnød
gav Sine Alt, bar selv sin Død.
Engang vil disse Faar dog gribe Hyrden
og slagte Fredens Lam
og kalde Asken uren, slæbe Byrden
fjernt bort bag Bjergets Kam.
Jeg klager ei, for Folket ved ham hænger,
ganske som det hang ved mig,
og er endnu det samme Folk, som vrænger
af Frelser og Prophet og, Gud, af dig!

---

*) Es. 53, 3.

Manaen.

Hvi da?

Johannes.

For der er mer end nok af Syn,
men kun Udlægningen er borte,
thi er og Synet som Helveds Porte.

Manaen.

Tal til din Broder, tal din Sag!

Johannes.

Du veed, at inden disse Vægge
alt for min Nakke slibes Sværdets Egge.

Manaen.

Mand, Mand! Du veed, at Herrens Dag
end ei oprandt. Naar den opdukker,
de Ondes Øxe Slag i Slag
deres egne Hoveder nedhugger.

Johannes.

— Som naar en fattig Mand sin Dag har slidt,
og faaer ei Lønnen, naar Dagen lider.

Manaen.

Satan, Satan! Det gaaer forvidt!
Endnu engang maa du mærke lidt
til vore Næver i dine Sider.

Johannes.

— Som den, der fostres i et Kjelderdyb
og bliver blind som Kjeldrens Kryb.

Manaen

(efter nogen Tid at have betragtet ham.)

Min Broder sidder jo og jamrer
sig som en Skriftklog, naar han klamrer
sig til en Tøddel i en Bog,
saa ræd for Knuden som for en Snog.

Johannes.

Hvi vil du tale mer til mig?
Du veed jo, at jeg seer Alt, hvad du siger.
Du veed, jeg sagde det Samme, var det dig,
der skreg mod Himlen, som jeg nu skriger.

Manaen.

To bære mer end Een.

Johannes.

Ja, bære — kom det derpaa an,
hvi skulde da en slidsom Mand,
som var fra Moders Liv som Offer givet
til mod alt Folkets Stød at holde Stand,
ei under egen Byrde kunne friste Livet?
Men Herren mere vil,
han vil, en Sjæl sin Byrde skal afdrage
og hvile blidt foruden Klage,
som naar en Vandringsmand har lagt sit Hoved til
sin Byrde efter Dagens Møie,
og Dagens Seire vugge sig forbi hans Øie.

Manaen.

Til Byrde har jeg stedse været dig.
Hvil nu dit Hoved op til mig!

Johannes.

Du græder — dog er ingen funden
saa hærdet som min Ven. Kom, sæt
dig hos mig, kom og see til Bunden
af Klagens Kalk, og see dig mæt.

(Manaen sætter sig.)

Dødsenglen svang sit Vaaben for mit Øie,
og Blinkets Lynslag kaldte frem
den Gru, som ene kunde bøie
hver Modets Muskel og Aandens Lem.
Jeg kan ei døe, saalænge
jeg stænges ude fra Fredens Enge.
Tigange har jeg sagt dig det,
hvergang paa Rædslen seet mig mæt.

Jeg veed, der er en Frelser over Mulde,
mit Øie saae ham — Siig, hvi skulde
det ikke see og troe, og see og troe sig blind?

Manaen.

Nu er det Tid for dig at tale,
for mig at lukke Ordet ind.

Johannes.

Jeg veed, at han kan Hjærtet svale,
vel ogsaa øse af Himmelhjærtets Brønd
nok til at mætte alt Muld, alt Dynd.

Manaen.

Nu vel, du kan dog tale.

Johannes.

Min Vunde kan han ikke svale.
Og jeg, jeg kan ei doe, saalænge
jeg stænges ude fra Fredens Enge.

Er der nu Spor af Mening i noget Syn?
Her Torden, hist et Skrig, og hist et Lyn!
Saa atter Gravens Ro — der skal ei klages,
for mig det aldrig dages.

Manaen.

Jeg hører det, saavidt vi kom.

Johannes.

Saa kom de, talte til mig om,
at sprængt er Dødens evige Bom.
De havde seet den Døde
Spøgelsets evige Favntag fra sig støde.

Manaen.

Saae de det selv! — Saae de den Døde?

Johannes.

Matthias og Simon saae det, og Guds Sol,
den skinned mildelig derover,
Lysenglen saae det fra sin Stol,
alt Folket saae det og raabte: „Hosianna!
Opreist er atter en stor Prophet,
til os Gud har i Naade seet!"
Hvad andet var at sige til saadan Manna?

Der gik de med den Dødes Seng,
hans Moder, som har kunnet gaae
til Verdens Ende for sin Dreng,
nu støttes maa, hun kan ei naae
hans sidste kolde haarde Leie,
og Nains bedste Mænd paa Smertens Veie
med Klageskrig i deres Hænder slaae.
Da staaer han hos og lægger stille
sin ene Haand paa hendes Arm,
den anden paa den Dødes Karm,
de see paa ham og veed ei, hvad han vilde.
Han siger kun: „Jeg byder dig,
du Ungersvend, stat op!“ Da letter
de stive Dødninglemmer sig —
Du, Mand! du seer det dog, og dig ved Synet mætter!
Og Drengen talte: „Moder, er det dig?“
Og han: „Hun er her! Hørt er hendes Bøn!“
Og saa til Moderen: „Tag din Søn!“

Manaen.

Det er Elias Gjerning.

Johannes.

Jeg siger dig,
at her er mere end Elias. Mig
det vorder Liv eller Død, Lys eller Helved,
jeg længe nok i Gruben skjælved.

O see! Er dette nu hans Naadens Aar,
der vidt som Himmelteltets svale Bølger
sin Vinge over al Jorden slaaer
og Graad og Kval og Død og Syndens Aadsler dølger?
Eller er det kun et Varsel, kun et Brud
i Skyen, Glimt og Vink og Bud,
om at engang den fulde Dag vil grye,
er det kun Førstegrøden af de Sjæle,
der flokkes skal engang i Fredens fagre By?
Skal man saa atter til sin Længsel tye,
mens Aar og Slægter langsomt bort sig stjæle,
og mens vi andre Dødninger os fjæle
bag vore Graves tunge Sten?
Skal Hjærtet hverken leve eller briste,
skal Levende livløse liste
sig ned til Hades raadne Ben?
Hvad? Hvo kan svare?
Ak, tidt det sandes,
at blot et Ord med Myndighed,
kun eet fra den, der Ordet veed,
er Friheds Drik, for hvem den blandes,
er Fald eller Kald, Død eller Fred.
Skal saa en Hungrig see, at Brød
der sættes frem, og tie om sin Nød?
Skal jeg hans Fødder see paa Bjergerygge,
og ei ham kunne kjende fra hans Skygge?
Nei, Manaen! Jeg jog dem over Jordans Elv
til Galilæa, for at spørge ham selv.

Manaen.

At spørge ham —

Johannes.

om han er Frelsermanden,
eller vi vente skal en anden.

Manaen.

Ham selv? Ham, du har vidnet om?

Johannes.

Titusind Gange har jeg for mig selv gjentaget
det Vidnesbyrd mig selv til Dom,
titusind Gange Aanden bønlig plaget
om atter at nævne mig sit første Ord,
men intet Svar til Hjærtet foer.

Manaen.

Dig Herrens Haand har slaget.
Salig er den, som Herrens Vidner troer.

Johannes.

Usalig den, som og sig selv ei troer!
Titusindfold usalig, for et Ord
jeg aldrig troer, naar ei jeg seer.

Manaen.

Guds Villie skeer.
Det er en Prøvelse.

Johannes.

Igjen en Dag er omme,
den anden Dag, og ei de komme.

Manaen.

Til Nain — der maa bruges tvende Dage,
een frem og een tilbage.

Johannes.

Kom Døden nu i denne Nat,
og gjennem Dødens Dale brat
min Sjæl foer did, hvor Spæde, Unge, Gamle,
hver knuget paa sit Leiested,
med Knokkelfingre efter noget famle
at skjule Dødens Gjerning med:
da greb de mig med Angstens Fingre
og skreg med Røster skingre:
„Naar kommer Dagen?" — Og jeg veed det ei.
Og alles Hyl sig sammensnoe i eet:
„Du, du har vidnet, hvad du selv har seet!"
Og jeg, jeg veed det ei.

Hvad, Mand! Hvad seer du saa forfærdet?
Hør blot det ene Ord endnu:
Min Sjæl har Magt at bære al den Gru,
thi den er hærdet.

Slutteren
(raaber ind:)

Aa, gamle Manaen! Du loved jo
at tage Vagten for en Time eller to!

Manaen.

Ei nu.

Slutteren.

Jeg kan ei bie længer.
Nu strax de Pengene deroppe slænger
til Mængden ud. Kun eengang, skal I vide,
om Aaret falder Fyrstens Fødselsdag;
vi andre feired vor hver Ugedag,
om vi kun havde Sul at bide.
Men det er simpelt nuomtide.
Den gamle Konge dog unde vilde
os Fattigfolk en Drachme ved hvert et Gilde.

Manaen.

Dog har den gamle Konge nu
saalidt af Guld som jeg og du.

Slutteren.

Du prædker! Prædk for dine Lopper!
Det er jo netop Sagen, at de drikke
hans Penge op. — Nu raabe de deroppe!
Jeg arme Menneske, I stoppe
mig med Jer Snak. Hvad? Vil du eller ikke?

Manaen.

Giv Nøglen hid! Jeg trofast vogter Fangen,
saa tro, at lænket er min Fred.
Saa kan du gaae og dig til Fange drikke
for Pengene, du faaer for Gangen.

Slutteren.

Tal ei om det! Jeg veed Beskjed.

I Hellige er ikke svære
at holde paa. Om Taarnet brændte,
I var som Kræ saa tvære
at faae af Ilden, at om man med Magt Jer trak,
I strax igjen ind i den rendte.
Der! Gjør det nu, saa faaer du mange Tak!
(Han kaster Nøglen til ham og løber.)

Manaen
(idet han gaaer ud.)

Af Stenen skal man Gnist,
af Daarens Pande Visdom slaae.
Bind kun en Fange ved hans Sjæl — forvist
du sparer baade Bolt og Slaa.
Den Mammonstræl ved den er bunden,
saa er og jeg. Hvem mest i Grunden?

Johannes
(ene.)

Der er en Kalk, iskjenkt med Drømme,
som ingen Levende kan tømme,
nu er den ved min Læbes Rand.
Ak, var det Kval og Kvalens Tand,
det var dog Liv. Men see, det er en Døs,
blodløs, livløs, tankeløs!
Hvi kommer du dog ei, du Helvedmagt,
naar Striden staaer, naar Hjærtet svulmer?
Da vaager Kjæmpen paa sin Vagt,
Krigsskriget styrker, Seierssynet ulmer.

Hvi sniger du dig frem, naar mat
af Striden og til Døde saaret
en Sjæl er sammensunken i sin Nat,
er som et Vaaben rent forhugget, skaaret,
et Skjold i Splinter skudt,
et Sværd i Hjaltet brudt?
Let nok mig knuser Dødningkjæmpens Hæl,
der er ei Sammenhæng i denne Sjæl!
See, Herre! borte er min Tro —
Hvad jeg har vidnet og hvad ikke,
hvad jeg har virket, hvad jeg lod ligge,
hver Drøm, der var i Hjærtets Bo,
hvert Syn, der tindred i mit Øie,
er Intet, Intet — Ingen veed det,
Ingen vandt det, Ingen led det!
En raaden Grav, en Ørk af Aadsler fuld
er Jordens Sult, er Himlens Sjæleguld.
Ak, Herre! — Ha! Hvem taler Daaren til?
Du med din Herresnak, dit Gjøglespil!
Engang den Klang jeg lytted til —
det var i Kraften, var i Striden,
nu tykkes det mig længe siden.

— — —

Jeg spørge lod, om han er Manden,
eller jeg vente skal en anden.
Fuldkommen ret, jeg veed jo ei
nu hvad en Frelser er, hvad Frelsens Vei,
end mindre om hin Mand er Frelsermanden.

Jeg vilde gjerne angre det,
men jeg har Anger, jeg har Bod forgjet.
Engang i lange Kvaler
jeg haaber paa at sone disse Taler.

— — —

Den Tid, jeg var Prophet, i Aandens Jammer
jeg bad om Syn, om Himmelvink,
og see, det lysned i mit Kammer.
Men siden jeg nu er ei værd et Blink,
maa vel et Indfald, Lune, dyrisk Lyst
mig være Aandens Lys og Himlens Røst.
Thi vil jeg sove, Sjælens Døs
er livløs, modløs, tankeløs.
Det er et Indfald, dog det bæres
mig for, som Aanden under Hvilen næres.
Som om, naar jeg mit Øie skal opslaae,
der vil en Engel for mig staae.
Forunderligt, om Søvnen kom,
det var da førstegang en Uge om.

(Han lægger sig hen.)

Forhallen udenfor Fængslet.

Manaen

(sidder paa Slutterens Bænk og nynner for sig selv.)

Tiden ruller, Mandens Vei
til sin Hvile stunder.
Søg ei Hvile, endnu ei,
død Mand længe blunder.

Hvad ilde Lugt! Naa da, Hofslæng!
Du fik kun lidt af Ro, du gamle Dreng!

Gamaliel viser sig ved Indgangen fulgt af en Kammerherre og nogle Hofsvende.

Kammerherren
(bøier sig.)

Min Herre skue her Prophetens Fængsel.
Gud lønne Eders Ydmyghed,
at Eders Øie søger saadan Trængsel.

Gamaliel.

Tak, kjære Herre, for Eders Venlighed,
og takket Eders Herre være,
han viser en ringe Tjener megen Ære.

Kammerherren.

O, det er Ære, det er Sjælens Fred
at vandre i Gamaliels Fjed.

Gamaliel.

Med Sjælefred Gud signe Eder!
Men nu ei længer — ei et Skridt! Jeg beder.
Disciple, Tjenere jeg lod tilbage
for hid i Ydmyghed at drage
og hilse Israels Fyrstes Høihed paa
hans Fødselsdag. Saa ydmygt jeg og maa
mig nærme Guds Prophetes Plage.
Endnu engang min Tak til Eder.
Men ikke videre — o nei! Jeg beder.

Kammerherren.

Som I befaler.

Gamaliel.

Jakobs Gud
nu Eders Ind- og Udgang skygge!

Kammerherren.

Guds Engle bygge,
hvor Eders Hellighed gaaer ind og ud.

(Han gaaer med sit Følge.)

Gamaliel
(træder ind i Forhallen.)

Guds Fred med hver, som er herinde! Min Bøn
og Fyrstens Bud det er, at jeg iløn
maa skifte Ord med Taarnets Fange.

Manaen.

Guds Fred gjør godt og Fyrstens Bud ei bange.

Gamaliel.

Hvad, Manaen! Jeg dig ei saae,
jeg kom fra Lyset til den mørke Vraa.
I vogte Eder selv. O ja, et Lukke
saa fast som Vaabenmagt og Fængselsslaa
er Herrens Aand, og Landets Lov en Vugge,
som fromme Sjæle roligt hvile paa.

Manaen.

Kom heller frem med, hvad du har i Posen,
og er det Frihed, spar dig Glosen.

(Gamaliel trækker paa Skuldren.)

Det og forsilde er. Bandt man først Sjælen,
det hjælper ei, man løser Hælen.

Gamaliel.

Desværre kan jeg ingen Frihed bringe.
Fyrsten var naadig, som han altid er,
vor Ven han ynker, og har ham kjær.
Men Fyrsten har et Folk at tvinge
og maa see hen til skyldig Lydighed
mod Keiseren og frygte
for Folkets Rasen som for Oprørs Rygte.
Hvad er at svare? Johannes Ord
som Hvirvelvind med alle Sjæle foer —
hvem borger for den Dag imorgen?
Der ymtes alt om et zelotisk Mord
blandt Tjenerskabet her paa Borgen.

Manaen.

Jerusalem-Snak, og lovlig vandet!
Vi helst er fri for Gadesnavs paa Landet.

Gamaliel.

Altid den gamle Manaen!
Saa vild og voldsom som Thekoas Hyrde. *)
Har jeg end ikke Frihed til min Ven,
jeg har dog Venskabs Støtte for hans Byrde.

---

*) Propheten Amos.

Manaen.

Værre end Fjendestorm er Vennevind.
Du kommer ikke ind.

Gamaliel.

Hvi vil min Broder altid ægge
sin Tunges Trods mod Fyrstens Bud?

Manaen.

Den Belials Søn har Magt med disse Vægge,
men hvad de gjemme, gav min Gud
mig Magten over, Fangens Hjærtefred.

Gamaliel.

Barsk nok du værger Venskabs Haller.
Naar jeg nu lover dig at tie med,
hvad du Jerusalem-Snakken kalder?

Manaen.

Saa sværg da ved din Kaabes Kvaster!

Gamaliel.

Du sære Mand! Nu —
(han tager Kvasterne i Hænderne.)
ved de hellige Kvaster!

Manaen.

Med Rangleri man Pharisæer baster.
(Han lukker op.)

Gamaliel.

Saa gammel du end blev, du dog ei veed,
en Pharisæer kan troes uden Ed.

(Han gaaer ind.)

Manaen

(sætter sig hen og stirrer grublende ud mod den nedgaaende Sol. Siden nynner han:)

Lyset blindes, Dødens Næt
Lysets Sønner henter.
Søg ei Hvile! Er du træt,
tidsnok Hvilen venter.

Graven kræver Hvermands Kjød,
ned skal Kjødet tvinges.
Aanden fødes gjennem Død,
høit skal Aanden svinges.

Tiden ruller, ogsaa dig
Hjulet ruller over.
Er du træt, saa tro kun mig,
død Mand længe sover.

(Han reiser sig, gaaer udenfor Porten, kaster sig ned med Ansigtet vendt imod Aftenrøden og gjør sin Bøn. Kommer saa igjen ind og sætter sig hen, af og til nynnende for sig selv:)

Tiden ruller — ogsaa dig —

— — —

Fængslet.

Gamaliel

(staaer og betragter Johannes, som sover.)

Vidunderligt, hvad Herrens Hænder bygge!
Dog Mennesker kun see paa Værkets Skygge.
De see ei dem, der boe i Skyggens Egne,
hvis Træk ei Skyggerids i Støvet tegne.

Der ligger han, de see ham ei.
Han og en Stimand, greben paa en Vei,
de see nu ens ud. Taarnets Folk
ei skjelne Røveren fra Himlens Tolk.
Det skulde være, at man agter
ham for en Ting end mere lav,
for et Slags Dyr, man griner af,
for man ei fatter Dyrets Fagter.

Og naar om stakket Tid han har udstridt,
vil hele Landet ham en Engel kalde.
Fald kun, du Himlens Ven! Du høsted Dit.
Saamange Virakskorn paa Altret falde,
nogle senere og nogle før,
det er ei det, der Forskjel gjør;
ikkun om Alteret er Guds.
Præsten opstiger til Guds Hus
i Arons Smykke, Vrimlens Nakker neie;
Propheten vandrer Ørkens Veie

i Gjedeskind, og Vrimlen i hans Spor —
en Daare, der paa Forskjel troer.
Saa du din Sæd i hver Slags Jord,
og hvil ei dine Arme trætte!
Du Daare veed dog ei, om dette,
om hint skal lykkes. Forskjel er et Ord,
og Ordet er Forfængelighed.
Hver Gjerning er fra Evighed,
fuldbaaren i din Haand, du Høie,
du Enevældige, du Aandens Øie!

Du luttrer Sjæle i din Haand.
O, hvilken vældig Visdoms Aand
har du ei atter klædt i disse Lemmer,
Elias, stegen ned fra Lysets Gjemmer. *)
Og jeg har læst det paa hans Pandes Blad,
da han ved mine Fødder sad.

Johannes.

(reiser sig paa sit Leie og seer hen for sig.)

Den svinder blidt, en saadan Fredens Slummer.
Jeg er jo som et Barn — endnu ei Verdens Støi,
kun Hvilens Engle om mit Hoved summer.
Det være Barnets Legetøi.

---

*) Pharisæerne troede, at de Helliges hedengangne Sjæle skulde efter Aarhundreders Forløb atter vende tilbage til Jorden for der at leve et nyt Liv i rene Legemer. (Joseph. Antt. XVIII, 1, 3. Bell. Jud. II, 8, 14. III. 8, 5.)

Det er alt Aften, lukt er Dagens Øie,
og Duggen svaler alle Høie,
i Dalen rører sig kun Kildens Fjed.
Men og i Fangehullet ned
vil Sjælehvilens Vande trille,
om Fangen øiner Vældets Kilde.

Herre, du har mig noget lovet —
Hvad var det? Som en Drøm er dette Hoved.
Nu veed jeg det. Du loved mig at sende
din Engel, naar jeg havde sovet,
han skulde atter Livets Lampe tænde.

Gamaliel.

Johannes!

Johannes.

Det var en Røst fra svundne Dage.
Kom du at hente mig, saa lad os drage!

Gamaliel.

Gud dig din gamle Lærer sender.

Johannes.

(staaer op.)

Rabbi, din Røst jeg kjender!
Guds Tak, at du engang er kommen.

(Han kysser ham.)

I Aar og Dag jeg vented dig,
mens jeg i Taarnet laa, et Rov for Dommen.
Jeg veed, at du har tænkt paa mig,

som naar en Søn, der vide vanker
og fjernt fra Hjemmet Herberg faaer,
dog veed sin Faders Aftentanker,
om og hans Faders Ord ham ikke naaer.

Gamaliel.

En lang og vildsom Vei du vanker,
ei naaer til dig en Faders Tanker.

Johannes.

Jeg vidste jo, du vilde komme hid,
jeg vidste, hvi der gik den lange Tid.

(Han drager ham hen til Løibænken og sætter sig ved hans Fødder.)

See, nu er Sønnen atter rolig.
Tal nu igjen, som da jeg i din Bolig
ved Zion Broen paa din Skammel sad
og rulled op af Skriftens Blad
de Oldtids Syners lange Rad.
Da standsed af sig selv min Stemme,
saatidt den ivrig naaede til
de Steder, Fader læste mest der hjemme,
Udlægningen du føied til.
Og Liv der foer i al den Billedrække,
som Palmers og Cherubers Glød,
naar Solen falder paa Guds Huses Vægge.
De hurtigt fremad skjød,
som og Cheruben kan, naar længe
man stirrer paa de Kjæmpedrenge.

Tal, som du talte, naar jeg dig forlod —
alt Broens Buer tyste stod,
for bort var strømmet Vrimlens Flod,
og lueblank var Himlens Barm,
og lang og mørk var Skyggens Arm.
Saa steg jeg ned ad Troppens Trin,
at naae til Faders Gaard ved Stjerneskin,
men ved det sidste Hovedet jeg vender,
og du fra Svalen rækker dine Hænder
udover mig og siger:
„Tænk paa din Skaber i din Ungdoms Dage,
„før over Issen Afmagt sniger,
„og før de Aar dig naae, som ei behage.“ *)

Gamaliel.

Du tænkte paa ham — som en Høvedsmand,
der tages ud af Hærens Række
og faaer et Grændseland at dække
og værner sine Fædres Land,
høit stiger han da over al den Hær,
der tjener under Kongens Øie
og maa for ham sig daglig bøie.
Saa blev du os et Davids Sværd.
Vi andre maatte hjemme tjene,
imens du stred og seired ene.

---

*) Sal. Præd. 12, 1.

Johannes.

Naar Stridens Dag da er tilende,
man seer paa sine Saar, de brænde.

Gamaliel.

Saa føier jeg da til, hvad Visdoms Drot
til sin Velsignelse har føiet:
„At mindes Gud er ogsaa godt,
„naar Solen længst har lukket Øiet,
„og Stjernehjorden angest flyer
„for Gabet af Stormnattens Skyer.“ *)

Johannes.

Forlængst jeg glemte i Nattens Slud
at mindes andre end min Gud.

Gamaliel.

Tænk paa ham, naar i Grus er lagt
din Manddoms Bygnings feire Pragt.
Naar rystet af Jordskjælvets Brag,
de slanke Søiler sank i Kvag;
naar Døren paa sin Hængsel svirrer,
og Solens Straale sorgfuld stirrer
i Krogen paa en Bunke Grus,
paa Venners Sæde i det gjæstfrie Hus.

Tænk paa ham, naar saa mat du er,
at Mandeltræets Duft for svær,

---

*) Sal. Præd. 12, 2.

Cicadens Sang for skarp er vorden.
Naar Foden tør ei træde paa sit Grus,
og skal dog naae det evige Hus,
mens Venner jamrende opkaste Jorden.
Tænk paa ham, siger Visdoms Ord,
snart brister Tankens Sølversnor,
og Glædens Guldskaal dig af Haanden ruller;
ei Livets Drik dig bliver budt,
mod Gravens Sten er Karret brudt,
og Brøndens Spil er knækket i sin Skulder. *)

Johannes.

Ja Fader, siig, hvad byder saa
Guds Visdom mig at bygge paa?

Gamaliel.

Du mindes, at det Alt er Støv,
som meiet Græs og vissent Løv,
ja Glædens Røgelse og Sorgens Aske
er ganske ens, er Aandens Maske.
Hvad vil du mer? Alt hvad du veed
er Støv og Vind, Forfængelighed,
Forfængeligheds Forfængelighed! **)

Johannes.

Da dette Ord først faldt fra dine Læber,
den unge Plante fanged det som Dug.
Naar Drengen hører om Forfængeligheds Fnug,
hans Muskel spændes, kjæmper, stræber

---

*) Sal. Præd. 12. **) Sal. Præd. 12, 8.

at naae til Tankefjeldets Tind;
men naar en Mand har slidt sig mer end mødig,
og faaer den Trøst, at Alt er Vind,
da, Fader, hører han det mer end nødig.

Gamaliel.

Min Søn, hør end et Visdoms Ord!
En lever kun en Dag — naar Sjælen foer
til Dybet, hvad forlod den da?
Den sidste Time var det Liv, den skiltes fra.
En Anden Hundred Aar, og hvert et Nu
i dem var Liv, var Fryd, var Gru.
Saa kaldtes Sjælen. Hvad forlod den da?
Den sidste Time kun den skiltes fra.
Kan nogen tabe mere end han har?
Det sidste Nu for Begge Livet var.
Hvad har et Menneske vel andet
end Drikken, Gud for hvert et Nu har blandet?
Hvor blev for Gubben Drengens Vaar?
Hvor blev det Suk, du drog igaar?

Johannes.

Om det til Brødrene naaet var,
jeg havde Frugten nydt af deres Svar.

Gamaliel.

Er det om Ærens Løn du kjæmpet har,
at Folk paa Gaden skulde for dig bukke?

Johannes.

Æren er Forfængeligheds Vugge.

Gamaliel.

Var da et Navn hos Fremtids Æt
den Løn, hvorfor du stred dig træt?
At alle Skoler skulde klamres om din Vælde,
og Fædre deres Børn om dig fortælle?

Johannes.

En Trøst for Daarer er Navnets Glands;
den Døde seer ei Ærens Krands.

Gamaliel.

Har da en Levende et andet Sind?
Hvad Frugt kan du vel nyde end
af Venners Svar paa dine Sukke?

Johannes.

Min Gud mig undte ei andet Bind
om Hjærtets brustne Krukke.

Gamaliel.

See op! Er ei Guds Aasyn over dig?
Og kan du ei hans Straale fange,
som Schoham-Stenen i Edens Gange?
Den gav han Lysets Moderskjød i sig.

Johannes.

Der talte Fader Gamaliel!
Mit korte Liv fra Gry til Kveld
var stillestaaende som Stenen,
hvori Gud lagde Lysets Væld.
Og naar jeg nu forlader Scenen,

hvor jeg har stridt med Hær paa Hær,
en Drøm er Blodet paa mit Sværd,
og al min Seir en søvnløs Nat,
et Ridt paa Nattevindens Vinger.
Om en Hellener faaer mig fat,
han af Guds Kjæmpes Liv ei bringer
en ordentlig Tragedie ud,
der er ei Daad, kun daadløs Slud.
I al min Ordstrøm stred jeg med en Gaade,
og er saa Stridens Tid forbi,
jeg uden Løsning paa Tragediens Gaade
forlader Scenens Drømmeri.

Gamaliel.

Du klager for din brudte Magt,
for du i Fængselskrogen maa dig skjule.
Siig, taber da Smaragdens Pragt
vel Skjæret af sin Straaledragt,
fordi den ukjendt ligger i en Hule?
Har Ringens Konstværk mindre Værd,
for Eieren har den saa kjær,
at han ei sælger den, hvad du end byder?
Mon den, der vækker Lyrens Klang,
er mindre Mester i sin Sang,
for ingen Kyndigs Nik ham Bifald yder?
Mon Blomsten, der kun een Dag slaaer
sit Øie op og atter evigt sover,
sin Skabers Haand vel mindre lover,

fordi den fjernt bag Østens Bjerge staaer,
hvor ingen jordisk Fod den naaer?

Johannes.

Det var igjen en Pharisæers Røst,
det kom ei fra min Faders Bryst.
Var jeg Guds Seer, jeg traadte dig imod,
men jeg er ikke mere Guds Prophet,
jeg er kun Drengen ved din Fod,
min Fader blive ved.

Gamaliel.

O, om end ingen Dødelig
dig elsked, høie Visdom naaderig,
om Alle var af Had saa blinde,
var derfor du ei samme Konstnerinde
til Herrens Syner af Muld at danne;
til som hans Hjærtes yndige Brud,
fra Tiden fødtes, til Tiden rinder ud,
at svæve legende omkring hans Pande?

Johannes.

Hvi blev jeg da ei i min Krog?
Jeg kunde Hjærtet jo af Visdom nære,
som naar man i en Potte har en Snog,
der paa sit eget Fedt kan tære.
Hvi gav jeg da min Sjælefred
for her at tale, hist at raabe?
Hvi søndersled jeg Taabe
mit Hjærte? — Mon for blot at komme med?

Mit Liv jeg kasted for de sultne Mænd,
som Judith gav sin Uskyld hen
i Hedningløvens Gab —
er det alt ens i Vinding og i Tab?
Der var dog dem, jeg drog af Løvens Gab,
og derfor ingen Klage!
Der var og Andre — o, et bittert Tab!
Det vil mit Hjærte evigt nage.

Gamaliel.

Basunen lader lydt sin Stemme gjalde
udover Staden for til Fest at kalde,
og Kjerten bærer blidt sin Lue
med lydløs Fred i Tempelstue.
Et Redskab bruger Herren saa,
et andet saa. Hvad er at anke paa?
Hvad vil en Mand sit Hjærte nage,
for de har spottet af hans Klage?
Den du for Livet vandt, beskikket var
fra Evighed, og Frugten nu han bar.
Den der undslap dig, gik til Døden,
det og beskikket var, og Føden,
du gav ham, til Forhærdelse kun var.
En Viis ei paa sit Hjærte tærer,
han det ved Altrets Kjerte nærer.
Om vildt du vaander dig, fordi
fordømte Sjæle har en Helvedkraft,
du er som den, der ei vil finde sig i,
at Figentræet har en snerpende Saft.

Johannes
(farer op, men synker igjen ned.)

Nei, Stridens Dage svandt, med dem mit Mod,
jeg bliver ved din Fod.
Siig mig endnu kun af din Visdoms Elv,
hvoraf jeg veed, om ei jeg selv
maaskee fra Evighed har havt
som Figentræ en snerpende Saft.

(Gamaliel peger mod Himlen.)

Ja, du har Ret,
min Herre selv har sagt mig det.
Min Aand var her i Dødens Grube
rungende som Basunens Strube,
og Øiet lyst som Gabet af
min Hule, naar Guds Sol den traf.
Jeg saae ham maale Verdenshavenes Leie
let i sin hule Haand,
jeg saae ham maale Himmellysenes Veie
med sine Fingres Spand.
Jeg saae ham fatte al Jordens Agre
i Kjortelfligen som en Haandfuld Malt,
og veie Bjergekroppe med Skove fagre
paa Skaalevægt som et Pund Salt.

Dog kan det hænde, at om jeg nu ei
iaften gode Tidender faaer,
min Tro kan gaae den samme Vei,
som Røgen over Taget gaaer;

og Sjælen søge Helveds Kyster,
tumlende som et Møl, den Mørkets Kryster,
naar man en gammel Kappe ryster.

Gamaliel.

Hvad Budskab venter du at faae?

Johannes.

Til ham, jeg vented, ham jeg saae,
igaar jeg lod mit Bud udgaae,
at spørge ham, om han er Frelsermanden.
Om han nu svarer: „Vent en anden!“
Jeg vidned falsk. Hvad er saa Manden,
hvis hele Liv var ikkun Eet,
et Vidne om, hvad han har seet.
Forstaaer du mig?

Gamaliel.

Jeg hørte jo dit Ord.
Saameget du din Lærer dog tiltroer.
See, jeg har ogsaa lyttet efter
det nye Budskabs store Ord
om ham, hvis Tales Aandekræfter
de sige, er, som Englens var,
der over Sinais Tinde Loven bar
med Tordensang paa Flammevinger;
hvis Haand er over Liv og Død
som Englens, naar til Abrahams Skjød
han Troendes Sjæle bringer.

Da veied jeg min Indsigts Maal
paa Sandhedsvægtens rolige Skaal.
Jeg sagde til mig selv: Skal du nu gaae
til denne, eller af dit eget Lys dig nære?
Men endnu Vægtens Skaaler lige staae.
Saa gjorde ogsaa Flere.
Du kjender Nikodemus, o, en Mand,
der vandrer for sin Gud i Hjærtets Brand
som Oldtids Hellige, der smage
nu deres Løn i Fredens Land.
Da op til Herrens Hus i Festens Dage
Propheten kom, og hele Folket priste
ham for de Tegn, hans Haand dem viste,
men Lærens Mestre ikke fandt,
han nye Kundskabs Traade spandt:
da gaaer han til ham, nidkjær som
han altid er, han selv den Himlens Stemme
fra Galilæa vil fornemme,
før han tør vidne blot et Ord derom.
Han vidste, hvilken Vægt der lægges
paa hvert et Ord, paa hver en Dom,
der paa en Israels Lærers Læber vækkes.

Johannes.

Han talte med ham?

Gamaliel.

Mand mod Mand
i Nattens tyste Time Ord de skifted,
som Vismænd, der en Pagt om Sandhed stifted.
Og Mandens Tale var fuldren og sand.

Han minded om, at Himlens Aand gjenføder
til et uskyldigt Barn en syndig Mand
og luttrer Hjærtet, der for Vreden bløder,
som et vanhelligt Kar i Naadens Vand.
At Aanden føder, hvem den vil, og lader
hver Sjæl ufødt, Guds Haand udtog dertil,
som Stormen suser, hvorhen den vil —
du hører Kjæmpen gjennem Havet vader,
men veed ei, hvor han gjordede sin Lænd,
ei heller, hvor hans Vandring stunder hen.

Johannes.

Men Ordet om ham selv — Siig først,
siig strax det Ord af alle størst!

Gamaliel.

O ja, jeg stiller let din Tørst.
I Sandhed, Ordet om ham selv var allerstørst.
Hver Israels Prophet, hver Seer og Sanger,
hvert helligt Løfte i deres Mund
paa ham kun peger — denne Stund
med Dom og Frelse, med hans Værk er svanger.
Saa lød hans Vidnesbyrd, og høi
han idetmindste gjør sin nye Tempelfløi.

Johannes.

O Rabbi, Rabbi, du har gjort en stor Uret,
at du fortiede mig det.
Har Nikodemus og forstaaet ham ret?

Gamaliel.

Saasandt som han min fromme Broder
for Vantro straffed, da han sindig foer
og vilde, som de Vise pleie,
i Frelsens Sag hvert Ord afveie.

Johannes.

Hvad vil og saadan en Rabbi veie Ord?
Veie og vrage som en Kræmmersvend
en Penge veier, kaster den saa hen.
Siig mig hans egne Ord!

Gamaliel.

Ja, hør dem, Kjære! Han sagde: „Ingen stiger
„til Himlen uden den, der foer
„til Eders Jord fra Himlens Riger,
„Menneskets Søn, der selv i Himlen boer.
„Saa elsked Gud den Jord, han haver skabt,
„at han sin Søn, sin Eneste, har givet,
„at hver, som troer paa ham, skal ei gaae tabt,
„men evigt arve Livet.
„Ja, hvo som troer, han dømmes ei,
„men hvo som vantro gaaer sin egen Vei,
„han er alt dømt, han har ei troet
„paa den, som evigt i Guds Favn har boet."

Johannes.

Salig, salig den som troer!

Gamaliel.

Som Frelser vil han sees vidt over Jord.

„Som Moses udi Edoms Ørk paa Stangen
„høit over Leiren løfted Kobberslangen,
„saa", sagde han, „skal ogsaa Menneskets Søn
„ophøies, at hver Sjæl, den gamle Slange bider,
„maa fange Bod for hvad den lider,
„og leve, naar den offrer ham sin Bøn."

Johannes
(gaaer heftigt frem og tilbage.)

Rabbi! Guds Dag, den store Dag er kommen.
Nu over Adams Kjøn nedstyrter Dommen.

Gamaliel.

Saa vidned han, og Adams Kjøn
han selv vil dømme, den Adams Søn.

Johannes.

Tro du kun det, og gaa og skjælv!
Fra Adams Tid har ingen vidnet andet.

Gamaliel.

Visselig, vore Fædre Ordet sanded.
Dog denne vidned om sig selv,
det gjør dog Sagen noget blandet.
See, Frelsens Vaand skal grønnes i Judæa,
og han — en Lægprophet fra Galilæa!
Med Jakobs Stjerne Visdoms Væld vi vente,
hos ham er ingen Visdom ny at hente.
I Landet vandred han et Aar iløn,
og er endnu ei kjendt som Davids Søn,
end mindre da som Davids Herre.

Hvo kan den Sandhedsslutning udespærre,
at sandes Pagtens Ord paa ham,
o ja, da dages Lysets Rige;
men gjør han Fortids Løfter Skam,
da vil al Sandhed fra ham vige,
Guds klare Skrift ei rokkes kan.

Ja, havde han kun Fred for dette Land,
selv om ei Isai Skud han var, han signet være.
Men tænder han en stakket Længsels Brand,
og er en raadden Gren, en usæl Mand,
den Vise skal dog ikke paa ham kjære,
hans Læbers Aande dog velsignet være.
Guds Visdom har han efter Skriften talt,
og Skriften kan ei rokkes — Alt
skal sandes, skal i Lyset funkle,
ei Helveds Porte kan Guds Lys fordunkle.

Johannes.

Han ene er al Sandhed.

Gamaliel.

Sandheds Ord
her staaer mod andre Sandheds Ord;
og endnu seer jeg intet Spor,
at Ordet, paa Guldvægten lagt,
har Tyngden paa hans Side bragt.
Med Læben han os Løfter bød,
i Livet Løftets Ord han brød.

Og hid og did min Tankes Lys sig vender,
som naar jeg Lampen i mit Kammer tænder,
mens ude Dagen seer derpaa.
Da Lys mod Lys omkring mit Hoved strider,
min Skygge drager sig til begge Sider,
og tvende Farver spredte staae,
een gul, en anden blaa.

Johannes.

Jer Visdom er et sært og syndigt Væv,
halv spandt en Daare det og halv en Ræv.

Gamaliel.

Visdommen fødtes med Guds Hjærtes Fred,
forstandig Indsigt er fra Evighed.

Johannes
(stiller sig foran ham.)

Fader Gamaliel! Det er
nu sidstegang, vi mødes her.
Jeg skal ei mere kalde dig min Fader,
og ikke sige til mig selv: Min Fader
Gamaliel er i Jerusalem
og taler Visdoms Ord, er Kundskabs Hjem.

I dig jeg Kronen saae, den lyse, sande,
paa al den Lærdomsarv, Gud naadefuld
mit Folk har skjenket; du var Smykkets Guld
paa Præstekabets Bryst og Pande,

og see, det klare Guld, rent som en Brud,
uægte bleven er som Godtkjøbs Spænder,
de gamle dyre Stene faldne ud,
et Rov for Kræmmeres ukydske Hænder.

Jeg har nu atter smagt din Tales Kraft,
som Jomfruhonning drypper Ordets Saft
for den, hvis Gane kjær er af det Søde,
men vammel, naar man søger Livsens Føde.

Dog Eet du lærte mig: at intet af
min Læbes rædselfulde Ord,
der som en Ryttertrop udover Dalen foer
og som et Hagelveir dens Agre traf,
af dem var intet, intet stødt
ud fra en vild letfærdig Tunge;
af alle disse Hjærter, hvori de runge,
som naar til Lig Dæmoner sjunge,
har ei et eneste med Uret blødt.
Hav Tak! Din Gave ufrivillig var,
tog af min Skulder dog en Byrde svar.

End mere Tak dog for din anden Gave,
for Budet gjennem Nikodemus bragt;
en bedre Salve end de Lærde lave,
jeg har den om mit Hjærte lagt.

Saa er den sidste Sten afvæltet,
kun den har kunnet knuse dette Bryst.
Saa har jeg hos min Frelser teltet,
og Teltet staaer paa Edens Kyst.

Og hid og did min Tankes Lys sig vender,
som naar jeg Lampen i mit Kammer tænder,
mens ude Dagen seer derpaa.
Da Lys mod Lys omkring mit Hoved strider,
min Skygge drager sig til begge Sider,
og tvende Farver spredte staae,
een gul, en anden blaa.

Johannes.

Jer Visdom er et sært og syndigt Væv,
halv spandt en Daare det og halv en Ræv.

Gamaliel.

Visdommen fødtes med Guds Hjærtes Fred,
forstandig Indsigt er fra Evighed.

Johannes
(stiller sig foran ham.)

Fader Gamaliel! Det er
nu sidstegang, vi mødes her.
Jeg skal ei mere kalde dig min Fader,
og ikke sige til mig selv: Min Fader
Gamaliel er i Jerusalem
og taler Visdoms Ord, er Kundskabs Hjem.

I dig jeg Kronen saae, den lyse, sande,
paa al den Lærdomsarv, Gud naadefuld
mit Folk har skjenket; du var Smykkets Guld
paa Præstekabets Bryst og Pande,

og see, det klare Guld, rent som en Brud,
nægte bleven er som Godtkjøbs Spænder,
de gamle dyre Stene faldne ud,
et Rov for Kræmmeres ukydske Hænder.

Jeg har nu atter smagt din Tales Kraft,
som Jomfruhonning drypper Ordets Saft
for den, hvis Gane kjær er af det Søde,
men vammel, naar man søger Livsens Føde.

Dog Eet du lærte mig: at intet af
min Læbes rædselfulde Ord,
der som en Ryttertrop udover Dalen foer
og som et Hagelveir dens Agre traf,
af dem var intet, intet stødt
ud fra en vild letfærdig Tunge;
af alle disse Hjærter, hvori de runge,
som naar til Lig Dæmoner sjunge,
har ei et eneste med Uret blødt.
Hav Tak! Din Gave ufrivillig var,
tog af min Skulder dog en Byrde svar.

End mere Tak dog for din anden Gave,
for Budet gjennem Nikodemus bragt;
en bedre Salve end de Lærde lave,
jeg har den om mit Hjærte lagt.

Saa er den sidste Sten afvæltet,
kun den har kunnet knuse dette Bryst.
Saa har jeg hos min Frelser teltet,
og Teltet staaer paa Edens Kyst.

Saa hviler jeg med Vaabnet under Hovedet skudt,
min Bue blev ei slap, mit Skjold ei brudt.
Den Større kom, jeg seer ham under Palmen staae,
forbi et Fredens Tag han vil ei gaae.

Gamaliel.

Du er en Stridens Mand, vild og urolig.
Men der er Tid til Fred som Tid til Strid.
Vi mødes atter efter Stridens Tid,
i Himlens Herberg er der mangen Bolig.
(Han begiver sig bort. Johannes gaaer længe op og ned i Fængslet.)

Manaen slaaer Døren op, og de to Disciple, Simon den Spedalske og Hyrden Matthias, træde ind.

Manaen.

Glæd dig, min Broder, for dine Sendebuds Fjed
henover Bjergene foer med Fred!
Hør, hvor de synge om Haabets Lue,
for Øie mod Øie de fik at skue,
hvad der dig venter paa Frelsens Bred!

Johannes.

Tak, Broder, Alt jeg veed.

Manaen.

Du veed Alt, dog du raser, som
du Intet vidste.

Johannes.

Vel sandt! Saa kom
og siig, hvor fandt I ham, og naar?

Simon.

Vi naaede Nains Port igaar,
som Skyggen kjøled Gaden, men
han var alt vandret bort igjen.
Dog fik vi Fødderne i Vand
og fik lidt Føde paa vor Tand,
og saa afsted udover Land.
Let spurgte vi hans Spor og Sti,
vi fore Thabors Ryg forbi
og trak saa paa Tiberias Bro
vort Veir i Nattens kjøle Ro.
Saa løfted vi til Løb for Fod
udover Magdalas Klint og stod
alt paa Bethzaida Strande,
da Solen ildrød steg af Vande.

Matthias.

Jeg gjælder for en hærdet Mand
og er en yngre Svend end han,
men, hui! hvor den Spedalske sprang foran!

Simon.

Hvem gav mig mine Ben igjen?
O, der han stod, hver Synders Ven!
Den hele Nat havde Folket ventet
og langveis fra deres Syge hentet.
Tæt mylred paa den hele Strand
Værkbrudnes Baarer, Folk i Feberbrand,

Johannes.

Hvad vil I megen Tale deraf gjøre?
Saae du ei, Simon, før hans Haand,
den understærke Lægevaand,
ved dine rystende Lemmer røre?
Og saae du ei, Matthias, nu
hans Tegn i Sjælens Fryd og Gru?
Hver troe da, hvad han fik at bære.

Matthias.

Visselig jeg mit Hjærtes Byrde troer!

Johannes.

Talte han intet mer?

Simon.

Endnu et Ord.

Johannes.

Hvi tøver du da?

Simon.

Mester kjære!
Maaskee det Ord til os var sagt.

Johannes.

Var det en Svøbe, da er den lagt
paa min og ingen andens Skulder. Tal!

Simon.

Han løfted høiere sin Haand, og al
min Sjæl var Øre, bøiet hen,
da Ordet lød: „Og salig den,
„som ei forarges paa mig.“

Johannes.

Siger du
det Samme?

Matthias.

Ja, det Samme. Tag det nu!
Det brændte saare paa min Hu.

Johannes.

Velsignet Eders Gang! I ere
troe Svende til Guds Bud at bære.
Du, Herre, veed,
en Daare har i sin Elendighed
forarget sig paa dig.
Du veed, den Daare er ei længer mig.
Gaaer nu og lader Manaen
Jer Vin og Brød derude række.
Toer Eders Fod og hviler Eders Lænd —
Guds Naades Skygge Eder dække!

(De gaae med Manaen.)

Johannes

(ene.)

Dig vil jeg tjene, Herre Christ!
endog jeg seer dig ei,
endog mit Hjærtes Daarelist
har stænget for din Vei.

Dig vil jeg tjene, Evas Søn!
endog al Evas Lyst
vildt glimted i min bedste Bøn
og hamred i mit Bryst.

Lad Luftens Aanders Herreridt,
  Anfegtelsernes Drøm,
kun bruse, jeg vil famle lidt
  her i din Kjortelsøm.

Jeg vil den lyse Engleflig
  om Øiet svøbe tæt,
og i din Tanke tung og rig
  min Blindhed løbe træt.

Jeg vil min Troskabs lamme Fjed
  opskræmme med dit Ord,
og jage dem langs Helveds Bred
  i dine Himmelspor.

Jeg vil i Dødens Skygges Læ
  og Hjærtevundens Harm
frembære Isaks Offertræ
  paa denne matte Arm.

Med al den klamme Nattevind
  skal Gravens Gru jo kun
til Zions lyse Klippetind
  forklares i et Blund.

Der luer Dødningnattens Sol,
  en evig Offerild;
jeg kysser Træets Lærestol
  og prøver Luens Spil.

See, Luen er dit Kongespir,
dit Folkebanners Lys,
din Tjener du til Arving vier
og faaer dit Hyldingskys.

See, Lyset er din Hyrdestav,
paa Engen gaaer du frem
og signer mildt den grønne Grav
og leder Lammet hjem.

(Han sidder nogen Tid stille, saa farer han sammen og vaander sig.)

Dig vil jeg tjene, Lysets Vaand!
endog som Daniel
jeg ligger henstrakt uden Aand,
lamslagen paa min Sjæl. *)

Dig vil jeg tjene, Livets Rod!
endog bag Kjødets Laag
jeg ligger Lig her for din Fod,
dødskudt af Helveds Snog.

Dig, dig alene, Davids Skud!
Jeg lindrer al min Gang
i Dødningdalens kvalme Slud
med Davidsharpens Klang.

Om Morgensolens lyse Spil
paa Verdens Bølgekryb
af Hjærtens Angst jeg synge vil,
nedsænkt i Havets Dyb.

---

*) Dan. 10, 8—9.

Ja, bliver Dagens Konge Nat
og Maanens Billed Blod,
jeg griber i min Rædsel fat
om Himmelkjæmpens Fod.

En blodig Brudgom er du, ja,
en Herre for en Død —
de Levende, hvad faae de da
ei for et Naadens Stød?

(Han ligger igjen noget stille, løfter derefter sit Hoved.)

O, du kan magte Helveds Tryk
og rense Sjælens Byld,
al Verden tog du paa din Ryg
og jog al Verdens Skyld.

Guds Lam, Guds Lam, dit Hjærtes Strøm,
rød randt den for mit Blik!
Jeg drømte mig en salig Drøm,
at Vældet blev min Drik.

(Han holder Hænderne for sit Ansigt, strækker saa Armene ud for sig.)

Til dig jeg raaber, Herre Christ!
saalænge jeg har Graad.
Saa brist, mit blinde Øie, brist,
og synk, min raadne Baad!

Til dig alene, Herre Christ!
jeg raabe vil om Liv.
Saa, Helved, slyng med Øglelist
dig kun om dette Siv!

(Han holder igjen Hænderne for Ansigtet. Da oplyser et overnaturligt Skin Fængslet.)

Stemmer
(høres fra forskjellige Sider som af glade Venner.)

Johannes! — Broder! — Kom! — O, kom! —
See, Festen er beredt! — Her er ei Dom!

Johannes
(reiser sig og breder Armene henrykt ud.)

Ja, hvi skulde jeg ved Eders Fest
ei dulme Hjærtets Vaander!
Hvi ei være Eders Gjæst,
hver Stund jeg aander?

Lyse ere Skikkelserne i Guds Rige,
som naar Morgenskyers Perlebind
flokkes om et Høifjelds Tind.
Venligt er hvert Aasyn i Guds Rige,
som naar fjerne Venner mødes paa
Veien, de til Festen gaae.
Skulde jeg vel Eder svige?

(Synet svinder.)

Det var et Varsel. Trøsterige
er dine Tegn, du kjære Herre!
Du kan et Menneske i eet Nu sige,
hvad hele Livets Grubleri kan udespærre.

Dit Aag er let,
naar du vil bære det,
sagtmodig, mild og øm
som bundne Hjærters Drøm.

Hvi skulde vi som salige Børn
ei hvile under din Vinge!
Først det — og siden svinge
os op paa Vingen af vor Ørn!

Prægtig Forsal.

En Centurion med Vagt. En Tribun træder ud fra den fyrstelige Festhal.

Tribunen
(til Centurionen.)

Tag ud af dine Folk de bedste Mænd.
(Centurionen lader en Afdeling træde frem.)
(Til Afdelingen:)

Hør Fyrstens Bud: I hans Navn gaaer I hen
til Borgens vestre Taarn, og ned
i Taarnets dybeste Rum I stige;
der vil I finde en Mand bered
i Nat at fare til Hades Rige.
Der Navnet!
(Han flyer ham den skrevne Befaling.)
Bring saa hid hans Hoved!
Men ingen Pinsler — o, om I voved!
Den Mand retfærdig er, men fød til Vee,
og Fyrsten vil hans Hoved see.
Tag paa hans Legem med Ærefrygt,
jeg tager ellers paa Eders uden Frygt.
(Afdelingen gaaer.)

(Til Centurionen:)
Det er en Niddingsgjerning, Du!

Centurionen.

Vel et og andet Kvindfolks Rænke.

Tribunen.

Om Tid jeg havde havt at tænke
paa Et og Andet, paa Før og Nu,
da havde jeg betænkt mig paa
at lade dette Bud udgaae.
Men nu det gik, og — ud fra mig!

Centurionen.

Hvad er der skeet med dig?
Hvi vil han Fangens Hoved see?

Tribunen.

Hvad der er skeet, kan hverdag skee,
hvor Kvinder raade, og Mænds Forstand
er Vanvid, naar de Kvinder see.
Grumt Aphrodite dette Land
med Furiesvøber slaaer, hun hevner
sig paa det eneste Rige, hvor
Landslovens menneskefjendske Ord
Gudinden ingen Ære levner.
Her Kongedøttre er Hetærer.

Centurionen.

Den Guddom alle over een Kam skjærer.

Tribunen.

Selv løb jeg fast i hendes Garn.
Hun dandsed, dette Morgenrødens Barn,

og Dandserinderslænget maatte blegne,
som Stjernefølget Rad paa Rad
til Sløret griber i de Himmelegne,
hvor Luna tager sig sit Ætherbad.
Let som den tindrende Libelle
og lystig som en Narrebjelde,
og atter vild, vellystig, kjæk
og saa letfærdig fræk,
som ei engang den ublue Hær derinde
vel endnu drømte om —
dog saae hun ud saa from
som Barnet, der er født til Dandserinde.
Endelig segned hun elskelig sød
som drømmende i sin Moders Skjød,
mens Fyrsten svor, at Rige, Guld og Krone
var altfor lidt til hendes Guddomsmagt at sone;
hun maatte nævne, hvad hun vilde,
o, kun hans Hjærte paa Prøve stille!
Men Moderen hendes Lokker strøg
— ja, alt var som en yndig Spøg!
Hun talte sagte over hende —
Saae du en dyrisk øm Løvinde
sin Unge slikke, da saae du hende.
Som til Forsøg et persisk Perlebaand
hun om den hvide Skulder hængte,
men rasende den fine Haand
de dyre Kugler rundt paa Gulvet sprængte.

Saa foer hun op og raabte vildt:
„Paa dette gyldne Fad du skikker
mig Hovedet fra Kroppen skilt
af Manden, der i Taarnet ligger!“
Men Fyrsten mæled mildt:
„Mit Barn, det mener du jo ikke.“

Centurionen.

Aa! Kvindfolk mene sligt til Punkt og Prikke.

Tribunen.

En skingrende Latter hun opslaaer,
dæmonisk, klangløs, haard,
som naar en Fjeldets Aand i Hast
paa Raabet svarer haanlig hvast.
Hun peger gjennem Hallen hen
og raaber: „Hører, alle Fyrstens Mænd!
Jer Herre bryder en svoren Ed!
Saa ei Salome — Nei, hun veed,
hvad hun sit Hjærte for et Offer loved,
thi vil hun og kun Eet — hans Hoved!
Hver Mand jeg haaner, om jeg ikke faaer,
hvad nu igjennem Hjærtet gaaer!“

Centurionen.

Det Slags kun Mandens Næve læger.

Tribunen.

Da famled Fyrsten mod sit Bæger,
men ynkelig skjalv hans visne Haand.
Saa skreg han, som naar Rusens Aand

er over ham: „Tribun! Hans Hoved!
Her, her! Og strax! Hvis ei — saa dit!"

Centurionen.

Dig Parcen ingen Lykke loved.

Tribunen.

Mig tyktes, hver helst frier sit.
Men see, jeg frier aldrig mit —
nu er den Niddings Skjændsel paa mit Hoved!

Centurionen.

Nu hvad! Soldatens Lov er Herrebud,
hans Skjændsel Lydighedens Brudd.
Det Hoved ei det første er
og bliver ei det sidste, der
uskyldig falder her, hvor Husets Guder
er drukne Aander, der af Ondskab tuder.
— Hipparch! Du raser! Dit Øie ruller,
det raller i din Hals — kom, støt dig til min Skulder!
Siig, Mand! Hvad stirrer du imod?

Tribunen.

Der faldt det!

Centurionen.

Tal og Hjærtet let!

Tribunen.

Mit Hjærte er en Sten, mit Hoved ret
et Oliekar, man knuser mod
en antændt Port at øge Branden.
O ren, saa ren for Skyld var Manden,

og jeg, udsprungen af en ædel Rod,
skal, sølet i uhevnet Blod,
af hver en Mand af Ære blive talt
blandt disse Hulers Niddingsværm, en Pjalt
af denne usle Fyrstes raadne Hjærte.
Blod er der paa mig — Blod har Smerte!
Hør, hør! De komme — Broder, før
mig bort, jeg ellers mer Ulykke gjør.

(Centurionen fører ham til en Sidedør, skikker et Par Soldater med ham og vender tilbage.)

Mysis

(kommer ud af Festhallen med et Guldfad og et Par Piger efter sig.)

Er de endnu ei komne med det?

Centurionen.

Jeg ingen Melding har at gjøre.

Mysis.

Med — med den fangne Helliges Hoved,
mener jeg.

Centurionen.

Slet ingen Melding for Kvindfolks Øre,
mener jeg.

Mysis.

Fra Fyrstens Datter jeg bringer Bud.

Centurionen.

Tribunen bragte os Fyrstens Bud.

(Soldaterne komme med Hovedet.)

Mysis.

Der er de!

(til Pigerne:)

Løb til Salome! O,
maaskee kan hendes Sjæl faae Ro.
— Nei bliv! Og dæk først Fadet til!
Der tag!

(Hun rækker dem et Klæde og skjuler sit Ansigt.)

Nu giv mig det — jeg maa, jeg vil!

(Hun tager Fadet med det tildækkede Hoved. Pigerne ile ind i Hallen.)

Ak nei, jeg kan ei — hjælp mig, o, jeg beder!

(En Soldat vil støtte hende.)

Centurionen.

Hvad nu? Træd an og retter Eder!

Mysis.

Ak, til mit Bryst jeg vilde trykke
det alle Sjæles dyreste Smykke,
og kan ei bære, kan ei slippe det!
Jeg vilde i hans Grav mig gjemme
og evigt, evigt tænke paa hans Stemme,
og bliver alt af Rædsel træt!
Jeg vilde løfte det over Folkets Vrimmel
og raabe: See, Guds Engel! I sin Himmel
han holder over Eder Ret!

Salome
(kommer.)

Hid med det! O, Triumph jeg har
her paa mit Fad en Ret, som var

min Fader mere dyr
end hele Israels kongelige Styr.

Mysis.

O, tal dog ikke saa!
I Luften Aander gaae,
som høre grant og glemme ikke let.

Salome.

Saa! Mener nu den Lille det?

(De gaae ind.)

Centurionen.

Det Ene som det Andet. — Hvad der?
Her er man under Vaaben! Ingen Snakken her!
Mon og Barbarers Munde søbe vil,
hvad de har aldrig været værdige til
at røre ved med Finger-Ender?
Kvindfolk har Satan skabt, engang
han var ved Lune og havde Trang
paa Lækkerføde for sine Tænder.
Derfor behøver I dog ikke
at lade samme Mester stikke
en ledig Næve nu i Jer —
Kvindekarle, som I er!

(Døren til Hallen stødes op, Hoffolk og Tjenere styrte ud.)

En.

Hjælp, Hjælp!

En Anden.

Han døer!

En Tredie.

Vee, Fyrsten døer!

Centurionen.

Forbyde det hans Gud!

En Fjerde.

Det Syn, det Syn!

En Femte.

Det slog ham som et Lyn!

Centurionen.

Det slog nok Eder.

En Sjette.

Tal, Kjære, tal!
Hvad voldte ham egentlig denne Kval?

En Kammerherre.

En Himlens Gaade! Hvem kunde ogsaa ane,
Fyrstinden vilde gaae saa vidt?
Af sine Lokkers Knude hun drager blidt
en Naal, Demanter glimted i dens Fane,
og mens hun leged, som af Vane
hun stinger i den Dødes Mund — ved Gud!
da trækker hun den Helliges Tunge ud,
og siger med denne Røst saa sød:
„See, Kjære, før var denne Tunge
en uregjerlig Løveunge,

nu er den som en Orm, hvor slap, hvor blød!"
Da skriger Fyrsten som en Besat —
O, for al Israels Himmelskat!
See der — ret som en Død!

(Herodes bæres gjennem Salen.)

Taarnet.

Johannes' Lig. En Engel fjerner sig fra det. Manaen træder ind med tilhyllet Hoved og gaaer hen til Liget. Matthias og Simon følge efter med Linklæder og Vand. Slutteren med en Fakkel bliver staaende ved Doren.

Manaen
(staaer og betragter Liget.)

Der var dog Een paa dette Jordens Vrag,
som ei for Dyret Nakken bøied.

Matthias.

Naar skal han hevnes?

Manaen.

Paa den Dag,
Guds Engel med sit Lyn i Øiet
og Lænken i sin Haand i Dommens Brag
fra Himlen daler at binde Dybets Slange.

Hvad bliver du der henne, Klods?
Kom hid og lys for os!

Slutteren.

Jeg — aa, jeg var kun bange,
at Lyset —

Manaen.

skulde ham i Øiet skjære?
Et bedre Lys i denne Stund
sig speiler i hans Øies Grund
end Blusset af din osende Tjære.

(Han gaaer hen til Sengen og synker sammen paa den. Nogen Tids Stilhed.)

Simon.

Skal vi saa tvætte ham?

Matthias.

O, Manaen!
Du som den første røre ved din Ven.

Manaen

(reiser sig.)

Bred I kun Linet. Jeg søgte dette.
Jeg Blodet vil af Gulvet tvætte.

(Han kommer med et Sengetæppe.)

Simon.

O, maatte mit Blod udrinde
som Saften af en Oleanders Saar!

Matthias.

O, kunde min Taare linde
for denne Vundes gabende Skaar!

Simon.

Min Tanke vorde en Vanvids Aand
for blot lidt Varme i denne Haand!

Matthias.

Tag Øiets Lys, tag Hjærtets Lyst
for blot et Minde om hans Røst!

Manaen.

Gjem I Jert Liv, Jer Lyst og Tanke,
I har det nødig, naar I vanke
til Livets Hjem i Dødens Gru.
— Stille med dit Lys! Hvad ryster du?

Slutteren.

Det trækker. Jeg vil lukke Taarnets Porte.

(De hylle Liget ind i Linklæderne.)

Manaen.

Hvor længe vil du blive borte?
Er du saa bange for en stakkels Død?

Slutteren.

I dette Hul jeg flere Døde saae,
end du har seet, fra du blev fød.

Manaen.

Troer du? Nu, Brødre, kan vi gaae.
Løft I ved Benene! Forsigtig — saa
jeg lægger Skuldrene imod mit Bryst.

Simon.

O dyre Byrde, o du min Trøst!
Saligt under dette Aag at gaae.

Matthias.

O du mit Hjærte! Hvor staaer min Lyst
efter den Døde i sin Favn at faae.

Manaen.

Saa lette vi da Døden paa vore Arme,
at Død maa vorde os Livets Varme.
— Gaa foran med dit Lys!

(Slutteren aabner Forhallens Porte.)

Der har vi Gryets første kolde Gys.

En Altan paa Taarnet.

Salome læner sig mod Rækværket, stirrende ud imod Morgengryet. Mysis sidder ved hendes Fødder.

Mysis

(seer ned gjennem Rækværket.)

O see, o see! De komme —
Disciplene med hans Lig!

Salome

(støder til hende med sin Fod.)

Vil du og tjene med Sørgeskrig?
Skal endnu ei den Drøm være omme?
— Nu ja! De komme
et Dødens Rov i Jorden,
saa er de Levendes Sag i Orden.

Mysis

(farer op og rækker sig langt ud over Altanen.)

O, kunde jeg snige mig efter,
kunde jeg kysse hans Lin,
kunde jeg suge Livets Kræfter
af denne hans Livs Ruin!
O, kunde jeg væde Gravens Sten
med Taarernes Dug i Natten sen,
til Drømmenes Hvirvel løb sig fast,
og Hjærtet brast!

Salome.

Følg dit Vanvid, du Helveds Øgle!

(Hun styrter hende udover Rækværket.)

Plageaander — som du, som du,
som Hvin og Slag i Sjælens Gru
høre til Dødens Følge!
Udaf mit Hjærte, nagende Øgle!

(Hun iler ind.)

Forsalen.

En Hoben Hoffolk. Herodias kommer med en Tjener, der bærer Hovedet paa Fadet.

En Kammerherre.

Vor Sjæl er mat af Angst. Brændende stiger
vor Bøn for Fyrstens Liv til Naadens Riger.

Herodias.

Berolig Eder! Fyrsten aander atter let.
Naturen krævede sin Ret,
han kasted op og fordred atter Føde.
Hør nu mit Bud! Du indestaaer
mig for, at dette Hoved Hvile faaer.
For Retfærds Sværd han maatte bløde,
dog er det nu vor Villie, at
det følger Legemet til Hades Nat.
En Hersker er ei grum imod den Døde.

Kammerherren og flere Hoffolk begive sig bort med Hovedet. Da Herodias vil gaae, knæler Nahas ved Døren.

Nahas.

Du har forvænt mig, høie Herskerinde,
hvor turde om mig selv jeg ellers minde?
Jeg er en fattig Sjæl, vandt mig ei Guld,
vandt mer af Hunger, Tørst og Kuld.
Kun Eet, at fælde denne din Fjende,
var alt mit usle Levnets Maal.
Derfor jeg voved Alt, og ingen Skaal
var mig for bitter, min Sjælefred
i Striden for din Fred gik med.
O tænk paa mig! Ei før jeg bad.

Herodias.

See der din Løn! Giv ham det gyldne Fad!

Nahas.

Det Fad — med Hovedet!

Herodias.

Hvad, Træl?
Er det ei nok? Du savner vel,
hvad der er Fadets rette Smykke?
Nu vel, vær glad, jeg gjør din Lykke.

Centurion! Endnu et Hoved
paa dette altfor tomme Fad!
Du kan jo tage det, der altfor længe sad
paa denne Uslings myge Rad.
Siig saa, jeg holdt dig, hvad jeg loved!

Centurionen,
(idet han fører Nahas bort.)
Jeg fast forsones med Kvinderegimente.

Salome viser sig i en af de indre Døre.

Herodias.
O, see min Due! See min kjække Glente!

Salome.
Moder, Moder! Hvor er du dog?
Øde og blodig er hver en Krog.
Nu skulde vi jo tale om
de høie Glæder, den frie Lyst. Saa kom!

Mig synes, der er lidt endnu, jeg ikke fatter.
Den megen Længsel matter.
Mysis er borte, og Prophetens Aand
er lagt i Dødens Baand. —

Herodias.

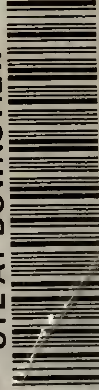
Nu, hvad saa mere, min egen Datter?

Salome.

Ja nu, ja nu — vi ene leve vil af Latter!

Herodias.

Ja, ja! Jeg gjenfandt jo min Datter!

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 02 05 05 005 7